

**PLATFORM ON
SUSTAINABLE FINANCE**

Son Rapor Sosyal Taksonomi

**Platformda
Sürdürülebilir Finans**

Şubat 2022

İçindekiler

İçindekiler	2
Özet.....	6
1. Giriş	10
1.1. Sosyal taksonominin başlangıç noktası olarak çevresel taksonomi.....	10
1.2 PSF'nin Sosyal Taksonomi konusundaki yetki ve çalışmaları.....	11
1.3. Kamuoyundan geri bildirim almak için istişareye tepki	13
1.3.1. Alınan geri bildirimler	13
1.3.2. Geri bildirimye yanıt	13
1.4. Yasal bağlam	15
1.4.1. AB Taksonomi Yönetmeliği.....	15
1.4.2. NFRD ve CSRD.....	15
1.4.3. Sürdürülebilir Finansman Bilgilendirme Yönetmeliği (SFDR)	17
1.4.4. Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti ile ilgili teklif	18
2. Taksonomi Düzenlemesinin sosyal hedeflere genişletilmesi	19
2.1. Sosyal boyutun yararları.....	19
2.1.1. Sosyal sürdürülebilirliğe yatırım yapma ihtiyacı ve potansiyeli	20
2.1.2. Adil bir geçişte yatırıma duyulan ihtiyaç.....	21
2.1.3. Yatırımcıların sosyal yönelimli yatırımlara olan talebi	21
2.1.4. Sosyal ve insan hakları – yatırımcılar için riskler ve fırsatlar	23
2.1.5. Sosyal yatırımın tanımı ve ölçümünün güçlendirilmesine ihtiyaç var.....	25
2.2. Sosyal sınıflandırmayla ilgili endişeler	27
3. Sosyal bir sınıflandırma oluşturma: kapsayıcı kavramsal yönler	29
3.1. Sosyal taksonomi için bir rol modeli olarak çevresel taksonomi	29
3.1.1. Çevresel ve sosyal taksonomiler arasındaki farklar	30
4. Sosyal hedeflerin ifade edilmesi ve belirlenmesi	32
4.1.Hedefler.....	32
4.1.1. İnsana yakışır iş (değer zinciri çalışanları dahil)	34

4.1.2. Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah	34
4.1.3. Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar ve toplumlar	34
4.2. Alt hedeflerin geliştirilmesi	35
4.2.1. 'İnsana yakışır iş' hedefi için önerilen alt hedeflere ilişkin kapsamlı olmayan liste	35
4.2.2. Yeterli yaşam standartları için önerilen alt hedeflerin kapsamlı olmayan listesi ve Son kullanıcılar için refah	36
4.3. Önemli katkı türleri.....	39
4.3.1. Olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması.....	39
4.3.2. Ekonomik faaliyetin doğasında bulunan olumlu etkinin artırılması	40
4.3.3. Kullanılabilirlik, erişilebilirlik, kabul edilebilirlik ve kalite (AAAQ) kavramı	41
4.3.4. Olumsuz etkileri azaltmak ile içsel olumlu etkileri artırmak arasındaki fark - yaygın bir SDG sistemlerinde ayırım.....	42
4.3.5. Etkinleştirme faaliyetleri	43
4.4. Sosyal bir sınıflandırmada DNSH	43
4.5. Asgari güvenlik önlemleri.....	45
4.6. Sektörlerin seçiminin gerekçesi.....	47
4.6.1. NACE kodları, sektörler ve ekonomik faaliyetler	47
4.6.2. Sektör ve faaliyetlerin seçilmesine yönelik metodoloji	48
4.7. CapEx, OpEx ve ciro arasındaki bağlantı	51
4.7.1. Sosyal sınıflandırma için ifşalar hakkında ilk fikirler	52
Kurumsal ve sosyal tahvillerle sabit gelirli fonlar.....	52
Sosyal bağlar.....	53
<i>Sosyal kredi</i>	53
5. Örnekler	54
5.1. Amaç: İnsana yakışır iş, alt amaç: eğitim.....	54
5.2. Amaç: İnsana yakışır iş, alt amaç: Yaşam ücreti:	55
5.3. Amaç: Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah, alt amaç: konuta erişim.....	56
Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH.....	56

5.4. Amaç: Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah, alt hedef: sağlık hizmetlerine erişim	58
Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH.....	58
5.5. Amaç: Kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar, alt amaç: sürdürülebilir geçim kaynaklarını ve arazi haklarını desteklemek	59
6. Yönetim	60
6.1. Çevresel veya sosyal sürdürülebilirlikle ilgili yönetim yönlerinin belirlenmesi	61
6.2. Geleneksel kurumsal yönetim konularının sürdürülebilirlik yönlerinin güçlendirilmesi	62
6.2.1. En yüksek yönetim organındaki sürdürülebilirlik yetkinlikleri.....	62
6.2.2. Sürdürülebilirlik hedefleri ve bu hedeflere ulaşma teşvikleri konusunda şeffaflık	62
6.2.3. Sürdürülebilirlikle bağlantılı ücret ve çeşitliliğe ilişkin kriterlerin geliştirilmesi	63
6.2.4. Sürdürülebilirlikle bağlantılı ücretlendirme ve çeşitliliğin eksileri (dile getirilen endişeler)	63
6.3. Sürdürülebilirlikle doğrudan bağlantılı yönetim konuları.....	64
6.3.1. Rüşvetle mücadele, yolsuzlukla mücadele ve ihbarcılıkla mücadele.....	64
6.3.2. Sorumlu lobicilik ve siyasi katılım	65
6.3.3. Şeffaf ve saldırgan olmayan vergi planlaması	66
6.3.4. Vergi şeffaflığı.....	67
6.3.5. Vergi yaklaşımı.....	67
6.3.6. En yüksek yönetim organının çeşitliliği	68
6.4. Bir taksonomi düzenlemesinde belirlenen yönetim konularının rolü	68
7. Sosyal sınıflandırmanın ölçütleri	69
7.1. Nitel ve nicel ölçümler	69
8. Sosyal sınıflandırma için dikkate alınması gereken zararlı faaliyetler	70
9. Sosyal taksonomi ile çevresel taksonomi arasındaki ilişki	72
9.1 Kavramsal değerlendirmeler.....	72
9.2. Taksonomi Yönetmeliğinde yapılabilecek olası değişikliklere ilişkin ön değerlendirme	76
10. Etkilere ilişkin ön düşünceler.....	77
11. Sonraki adımlar	79
12. Alt Grubun Kompozisyonu.....	80

Bu rapor, Sürdürülebilir Finans Platformu üyelerinin ve gözlemcilerinin genel görüşünü temsil eder. Ancak, her açıdan üye kurumların veya uzmanların bireysel görüşlerini temsil etmeyebilir. Bu rapor resmi bir Komisyon belgesi veya resmi bir Komisyon pozisyonu değildir. Bu belge Avrupa Komisyonu'nun veya hizmetlerinin görüşlerini yansıtmaz. Bu belgedeki hiçbir şey Komisyonu bağlamaz veya herhangi bir politika sonucunu engellemez.

Yönetici Özeti

Çevresel ve sosyal yönler, AB'nin sürdürülebilir finans stratejisinin en başından beri bir parçası olmuştur. Hem (i) BM'nin 2030 gündeminin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine (SDG'ler) ulaşmak hem de (ii) Avrupa Birliği Antlaşması'nda (Madde 3) belirtilen sosyal iç pazarı yaratmak için sosyal yatırımlara ihtiyaç olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, işletmelerin BM'nin iş ve insan hakları rehber ilkelerinde (UNGP'ler) öngörüldüğü gibi insan haklarına saygı göstermesi gerektiği de yaygın olarak kabul edilmektedir.

Sosyal tahvillere olan yüksek talep (hedef gruplar için sosyal konut, sağlık hizmeti ve iş finansmanı için) yatırımcıların sosyal yatırımları bir fırsat olarak gördüğünün bir başka göstergesidir. Bu yüksek talep ayrıca özel sermayenin sosyal açıdan değerli faaliyetlere yönlendirilebileceğini gösterir. Aynı zamanda yatırımcılar sosyal faktörleri ihmal ederlerse çocuk işçiliği ve köle işçiliği gibi insan hakları ihlalleriyle ilişkilendirilme riskiyle karşı karşıya olduklarını kabul ederler. Bu nedenle, çevresel yatırımlarda olduğu gibi, sosyal yatırımın neyi oluşturduğunu açıkça tanımlamak çok önemlidir.

Temel AB belgeleri, sosyal bir sınıflandırma için güçlü temeller sağlar. Bu belgeler şunları içerir: Avrupa ayağına ilişkin belge¹ sosyal haklar ve ilgili eylem planı; Avrupa Sosyal Şartı²; AB Temel Haklar Şartı³; ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi⁴.

Sosyal konuların AB düzeyinde değil, Üye Devlet düzeyinde ve sosyal ortaklar arasında düzenlendiği ve sosyal sınıflandırmanın özellikle küçük şirketlere ek raporlama gereklilikleriyle aşırı yük getireceği yönünde endişeler dile getirilmiştir.

Bu belgede, Sürdürülebilir Finans Platformu, sürdürülebilir finans ve sürdürülebilir yönetim konusundaki mevcut AB mevzuat ortamı içinde bir sosyal taksonomi için bir yapı önermektedir. Bu ortam şu anda şunlardan oluşmaktadır: (i) AB taksonomisi hakkındaki mevcut mevzuat ve önerilen girişimler; (ii) önerilen kurumsal sürdürülebilirlik raporlama direktifi (CSRD); (iii) Sürdürülebilir Finans Bildirimleri Yönetmeliği; ve (iv) sürdürülebilir kurumsal yönetim (SCG) girişimi. Tüm bu mevzuat parçaları bu raporu etkilemesine rağmen, bu çalışmanın odak noktası her şeyden önce çevresel taksonominin mevcut yapısıydı ve kamuoyunun geri bildirimlerinin piyasa katılımcılarının sosyal ve çevre için ortak bir yapı beklediğini vurgulamasıyla bu nokta daha da vurgulandı.

Platformun 4. alt grubundan ayrıca şunlar istendi: (i) sosyal ve çevresel taksonomiler arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurmak; ve (ii) yönetim ve düzenleyici ortam gibi diğer sürdürülebilirlik hedefleri üzerinde düşünmek.

¹https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/avrupa-sütunu-sosyal-haklar-20-ilkeler_tr

²<https://www.coe.int/en/web/european-social-charter> .

³https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights_en

⁴https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

Bu çıkış noktasından hareketle, grup sosyal taksonomi ile çevresel taksonomi arasındaki iki temel farkı ele aldı. Bu iki fark aşağıdaki maddelerde belirtilmiştir.

- Çoğu ekonomik faaliyetin çevre üzerinde zararlı etkileri olsa da, insan onuruna yakışır işler yaratma, vergi ödeme ve toplumsal açıdan faydalı mal ve hizmet üretimi gibi çoğu ekonomik faaliyet doğası gereği toplumsal açıdan faydalı kabul edilebilir. Bir toplumsal sınıflandırma, bu tür içsel faydalar ile kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi iyileştirme veya insan onuruna yakışır işler sağlama gibi insan haklarının gerçekleştirilmesine doğrudan katkıda bulunan ek toplumsal faydalar arasında ayırım yapmalıdır.
- Çevresel hedefler ve kriterler bilime dayalı olabilirken, sosyal sınıflandırmanın Uluslararası İnsan Hakları Yasası gibi güncel öneme sahip uluslararası yetkili standartlara dayalı olması gerekir.

Bu farklılıkları akılda tutarak, önerilen sosyal taksonomi yapısı çevresel taksonominin şu yapısal yönlerini kullanır: (i) sosyal hedeflerin geliştirilmesi; (ii) önemli katkıların türleri; (iii) 'önemli zarar vermeme' (DNSH) kriterleri; ve (iv) asgari güvenceler. Ancak, sosyal taksonomi üç sosyal hedefin farklı yönlerini açıklayan alt hedefler içerdiği için çevresel taksonomiden ayrılır.

İnsan hakları konusunda uluslararası olarak kabul görmüş belgelerden yola çıkarak, bu belgede ekonomik faaliyetlerin etkileyebileceği paydaş türlerine göre sosyal sınıflandırmanın hedefleri belirtilmiştir. İş faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar arasında bir kuruluşun: (i) kendi iş gücü (değer zinciri çalışanları dahil); (ii) son kullanıcılar/tüketiciler; ve (iii) etkilenen topluluklar (doğrudan veya değer zinciri aracılığıyla) yer alır.⁵ Bu nedenle, gelecekteki sosyal sınıflandırmanın, ekonomik faaliyetlerin yaşamlarına ve geçim kaynaklarına olumlu katkı sağlayabileceği bu üç paydaş grubu etrafında merkezileştirilmesi önerilmektedir.

Bu nedenle önerilen sosyal taksonomi yapısı, her biri farklı bir paydaş grubuna hitap eden üç hedeften oluşmaktadır:

- insana yakışır iş (değer zinciri çalışanları dahil); son
- kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah;⁶

⁵Küresel Raporlama Girişimi'nin değer zinciri tanımını benimsiyoruz: Bir kuruluşun değer zinciri, faaliyetleri kapsar girdiyi değer katarak çıktıya dönüştüren kuruluşlardır. Kuruluşun doğrudan veya dolaylı bir iş ilişkisi içinde olduğu ve

(a) kuruluşun kendi ürünlerine veya hizmetlerine katkıda bulunan ürün veya hizmetleri sağlamak veya

(b) kuruluştan ürün veya hizmet almak.

Bu tanım, Birleşmiş Milletler (BM), İnsan Haklarına Saygı Gösterme Kurumsal Sorumluluğu: Yorumlayıcı Bir Kılavuz'a dayanmaktadır. 2012. Değer zinciri, bir ürünün veya hizmetin kavramsallaştırılmasından son kullanımına kadar tüm yaşam döngüsünü kapsayan bir organizasyonun tüm yukarı ve aşağı akış faaliyetlerini kapsar.

⁶Son kullanıcı kavramı, bitmiş bir ürünün nihai kullanıcısı olarak anlaşılmalıdır. Tüketicileri, yani kişileri içerir

Ürünü özel amaçlar için kullanan/tüketen kişiler için geçerli olmayıp, profesyonel kullanım için son kullanıcıya kadar genişletilmiştir (belirli ürünleri kullanan çalışanlar, çalışanlar veya serbest meslek sahipleri, örneğin dizüstü bilgisayar veya MRI cihazı kullanan doktorlar, otobüs şoförleri...).

-kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar ve toplumlar.

Bu yapı ile çalışanlar, tüketiciler ve topluluklardan oluşan üç paydaş grubu kapsamaktadır. Aynı zamanda bu, önerilen Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) kapsamında şirketler tarafından finansal olmayan sürdürülebilirlik raporlamasına yönelik Avrupa Finansal Raporlama Otoritesi Grubu'nun (EFRAG) taslak yaklaşımını takip etmektedir ve bu da bu üç paydaş grubuna dayanmaktadır.

Bu üç hedefe yönelik alt hedefler, bu hedeflere entegre olan çeşitli yönlerin ele alınmasını sağlayacaktır. Bu yönler şunları içerir: sağlık ve güvenlik; sağlık hizmeti; konut; ücretler; ayrımcılık yapılmaması; tüketici sağlığı; ve toplumların geçim kaynakları.

Bu hedeflerin her birinin içinde farklı türde önemli katkılar vardır. İlk tür önemli katkı, ilaçların araştırılması ve pazarlanması gibi faaliyetin kendisinin ek içsel sosyal faydalarına odaklanan önemli katkılardır. İkinci tür, çalışanlar, tüketiciler ve toplumlar üzerindeki olumsuz etkilerden kaçınmaya ve bunları ele almaya odaklanan önemli katkılardır. Bu ikinci tür şunları içerir; (i) iş sağlığı ve güvenliği (İSG); (ii) çalışanları adil bir geçiş için eğitmek; (iii) toplu sözleşmelerde kararlaştırılan ücretleri ödemek; ve (iv) çalışan ve ailesi için insanca bir yaşam sağlamak. Üçüncü tür önemli katkı, diğer faaliyetlerin sosyal faydalar sağlamasını mümkün kılan etkinleştirici faaliyetlerdir.

Bir diğer yapısal unsur ise "önemli zarar vermeme" kriterleri olacaktır. Bunlar, bir faaliyetin sosyal amaçlardan birine katkıda bulunduğu diğer amaçlardan hiçbirine zarar vermediğinden emin olunmasını sağlar. "Önemli zarar vermeme" kriterleri faaliyete bağlanacaktır. Faaliyete bağlanamayan ancak ekonomik varlığa bağlanması gereken konular için (örneğin 'şeffaf ve saldırgan olmayan vergi politikası'), tutarsızlıkları önlemek için asgari güvenceler kullanılacaktır. Bu tutarsızlıklar, başka bir alanda sosyal ve/veya yönetim ilkelerine aykırı hareket eden bir şirket için önemli bir sosyal katkı sayılmasını içerir. Bu şekilde, kurumsal yönetim konuları genellikle varlığa bağlanacak ve asgari güvence kriterlerinde tanınacaktır.

Son olarak, sosyal taksonomi sosyal olarak zararlı faaliyetleri ele alır. Çevresel taksonomiye benzer şekilde, bu durumda soru, hangi faaliyetlerin herhangi bir koşulda sosyal olarak zararlı olarak kabul edilebileceğidir.

Sosyal taksonominin bu yapısal unsurlarının dışında, çevresel taksonomi ile sosyal taksonomi arasındaki ilişkide dengeyi nasıl sağlayacağımıza dair iki önerimiz var. Bir öneri, sosyal ve yönetimle ilgili asgari güvencelerin (UNGP'ler ve çokuluslu şirketler hakkındaki OECD yönergeleri) çevresel taksonominin bir parçası olduğu gibi, asgari çevresel güvencelerin de gelecekteki sosyal taksonominin bir parçası olması gerektiğidir, örneğin çokuluslu şirketler (MNE'ler) için OECD yönergelerinin çevresel kısmı gibi. Bu, sosyal ve yönetimle ilgili asgari güvencelerin (UNGP'ler ve çokuluslu şirketler için OECD yönergeleri) çevresel taksonominin bir parçası olma şeklini taklit edecektir. Diğer öneri, sosyal ve çevresel taksonomiye çevresel ve sosyal "önemli zarar verme" kriterleriyle daha yakından bütünleştirmektir - kriterlerin hem sosyal hem de çevresel kısım tüm faaliyetler için geçerli olması.

Son olarak, bu çerçevede gelecekteki sosyal kriter ve göstergeler için bazı gereksinimlerin yanı sıra sosyal taksonominin geliştirilmesine yönelik bir sonraki adımlara ilişkin fikirler sunuyoruz.

Rapor, ulusal sistemlerin ve ulusal güçlerin özgüllüklerini hesaba katıyor ve bunlara tam olarak saygı gösteriyor. Ayrıca, Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyonun Avrupa sosyal haklar sütununda yer alan ilkeleri takip etme konusundaki ortak taahhüdünü de hesaba katıyor.

1. Giriş

1.1. Sosyal taksonominin başlangıç noktası olarak çevresel taksonomi

Son yıllarda, dünya çapındaki kurumlar ve hükümetler, çevresel ve sosyal olarak sürdürülebilir bir toplum ve ekonomiye doğru adil bir geçişi garanti altına almak için önlemlerin önemini ve aciliyetini anlamaya başladı. 2020'de Avrupa Parlamentosu, sürdürülebilir büyüme ve çevre korumasını garanti altına almak için iddialı hedefleri olan Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı onayladı. Özellikle, Avrupa Yeşil Mutabakatı AB'nin şunları yapmasını gerektirir:

- 2050 yılına kadar net sıfır sera gazı (GHG) emisyonuna ulaşmak;
- ekonomik büyümeyi kaynak kullanımından ayırmak;
- Hiçbir insanı ve hiçbir yeri geride bırakmaz.

Bunu başarmak için, sürdürülebilir yatırıma doğru sermaye akışında hızlı bir artış esastır. İklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu için yatırım ihtiyaçlarının büyüklüğü iyi bilinmektedir. OECD, önümüzdeki on yıl boyunca dünya çapında yılda 630 milyar dolarlık ek yatırımların, dünya yüzeyindeki sıcaklık artışını 2 derecenin altında sınırlama şansının %66 olması için gerekli olacağını tahmin ediyor⁸.

BM'nin SDG'lerine ulaşmak için sosyal sürdürülebilirliğe yatırım yapmaya da büyük ihtiyaç var. Gelişmekte olan ülkelerde SDG'lere ulaşmak için gereken finansman açığının yılda 2,5-3 trilyon dolar olduğu tahmin ediliyor⁹. *Avrupa'da İstihdam ve Sosyal Kalkınma 2020* Raporu, Avrupa'nın sosyal yatırıma yönelik en acil ihtiyacını sunuyor: yoksulluğun azaltılması. AB'deki çalışma çağındaki nüfusun yaklaşık dörtte biri (%24), son 4 yılda bir noktada kendilerini yoksulluk riski eşiğinin altında buldu. Rapor ayrıca şunları vurguluyor: (i) şirketlerde üretkenliği artırmak için çalışanların becerilerini geliştirmenin önemi; ve (ii) özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) için iletişim teknolojilerine yatırım yapma ihtiyacı¹⁰.

Bu arka plana karşı, AB özel sermayeyi çevresel olarak sürdürülebilir faaliyetlere nasıl yönlendireceğini düşünüyor. Bu amaçla kurulan uzman grubunun önerileri, sürdürülebilir büyümenin finansmanı üzerine 2018 eylem planının oluşturulmasına yol açtı¹¹. Planın bir parçası

⁷Komisyon'dan Avrupa Parlamentosu'na, Avrupa Konseyi'ne, Konsey'e, Avrupa Birliği'ne İletişim Ekonomik ve Sosyal Komite ve Bölgeler Komitesi, Avrupa Yeşil Mutabakatı, COM/2019/640 nihai, 11.12.2019.

⁸OECD, 2017, İklim Yatırım, Büyümeye Yatırım, OECD Yayıncılık, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264273528-en>.

⁹<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sg-finance-strategy/>

¹⁰*Avrupa'da İstihdam ve Sosyal Gelişmeler 2020*, s. 15: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8342>.

¹¹Komisyon'dan Avrupa Parlamentosu'na, Avrupa Konseyi'ne, Konsey'e, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na iletilen iletişim ve Sosyal Komite ve Bölgeler Komitesi, Eylem Planı: Sürdürülebilir Büyüme Finansmanı, COM/2018/097 nihai, 8.3.2018.

temel öneriler, AB'nin çevresel olarak sürdürülebilir faaliyetler için bir sınıflandırma sistemi geliştirmesidir. Bu sınıflandırma sistemi, Temmuz 2020'de Taksonomi Yönetmeliği'nin kabul edilmesiyle oluşturulmuştur¹². Taksonomi başlangıçta yalnızca çevresel faaliyetleri ve hedefleri kapsar. Yatırımcılar ve karar vericiler için açıklık ve kesinlik sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Sermaye piyasası katılımcılarına sürdürülebilir yatırımları tanımları ve kaynakları verimli bir şekilde tahsis etmeleri için rehberlik sağlamayı amaçlayan taksonomi, sürdürülebilir sektörleri ve faaliyetleri dört basit bileşen kullanarak belirler:

- yatırımın AB'nin beyan ettiği çevresel hedeflerden bir veya daha fazlasının gerçekleştirilmesine önemli bir katkıda bulunması gerekmektedir (Taksonomi Yönetmeliği'nin 9. Maddesi);
- yatırımın, Madde 9'daki diğer herhangi bir hedefe önemli bir zarar vermemesi gerekir (Madde 17); yatırım, asgari güvencelere uymalıdır (Madde 18);
- Yatırımın teknik tarama kriterlerine uygun olması gerekmektedir (Madde 10-15 ve 19).

Ayrıca, sosyal boyutla ilgili olarak, Madde 18, sürdürülebilir bir ekonomik faaliyet yürüten kuruluşun uyması gereken ve aşağıdaki uluslararası araçlarla uyumlu olması gereken asgari güvenceleri 'prosedürler' olarak belirlemektedir:

- Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi (İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve BM Medeni ve Siyasal Haklar ile Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmeleri);
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışmada Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi;
- BMGP'ler;
- OECD'nin çok uluslu şirketlere yönelik yönergeleri.

Delaysıyla sosyal ve yönetim boyutları, şu anda yalnızca çevresel hususlara odaklanan Taksonomi Yönetmeliği'nin ana odak noktası olmaktan ziyade bir özelliğidir.

Sınıflandırma, sosyal sürdürülebilirliğe yalnızca sınırlı bir atıf içeriyordu. Bu nedenle Avrupa Komisyonu, Sürdürülebilir Finans Platformu'na, sınıflandırmayı sosyal hedeflere genişletmek ve bu göreve adanmış bir alt grup kurmak için de yetki verdi. Bu rapor, bu göreve ilişkin temel ilk gözlemleri ve önerileri özetlemektedir.

Bu öneriler Taksonomi kavramının bir kanıtıdır ve gerçek AB Sosyal Taksonomi hedefleri olarak kabul edilmemelidir. Bu raporda sunulan hedefler, Komisyonun kullanacağı nihai hedefler olmayabilir.

1.2 PSF'nin Sosyal Taksonomi konusundaki yetki ve çalışmaları

Sosyal Taksonomi Alt Grubuna, görev tanımına uygun olarak yerine getirilmesi gereken iki görev verildi.

¹²Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 18 Haziran 2020 tarihli ve 2020/852 sayılı, sürdürülebilir yatırımları kolaylaştırmaya yönelik çerçeve ve (AB) 2019/2088 sayılı Tüzüğü'nün değiştirilmesi, OJ L 198, 22.6.2020.

İlk görevleri, Taksonomi Yönetmeliği'nin 26(2)(b) maddesi uyarınca taksonomiye sosyal hedeflere genişletmeyi araştırmaktır. Bu makale, Komisyonu, Taksonomi Yönetmeliği'nin kapsamını genişletmek için gerekli olacak hükümleri açıklayan bir rapor yayınlamaya çağırdı.

İkinci görevleri, her ikisi de sözde asgari güvencelerle ilgili iki bölümden oluşuyordu. İlk bölüm, Avrupa Komisyonu'na 18. Maddenin pratikte nasıl çalıştığı konusunda tavsiyelerde bulunmaktı. 18. Madde, çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetler yürüten işletmelerin uluslararası çalışma standartlarını ve insan haklarını desteklemesini gerektirir. İkinci bölüm, 18. Maddenin gerekliliklerini (sözde asgari güvencelerle) tamamlamaya ihtiyaç olup olmadığını değerlendirmektir.

İlk görevi başarmak için şunlar gereklidir:

- Taksonomi Yönetmeliğinin kapsamının çevresel açıdan sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin ötesine, sosyal hedefler gibi diğer sürdürülebilirlik hedeflerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi için gerekli olacak hükümleri açıklamak;
- 'çalışanlar, sağlık, insan hakları, eşitlik ve ayrımcılık yapmama konuları' ile ilgili sosyal hedeflerin belirlenmesi;
- (i) önemli katkı kriterlerinin geliştirilmesi ve (ii) önemli zarar vermemek için yaklaşımlar önermek;
- Sosyal sürdürülebilirliğe önemli ölçüde zarar veren ekonomik faaliyetlerin belirlenmesinin yararlarına ilişkin ilk değerlendirmeyi yapmak ('önemli zarar sosyal taksonomisi'); kapsanabilecek diğer sürdürülebilirlik hedefleri üzerinde düşünmek (iş etiği, yönetim, rüşvetle mücadele veya vergi uyumu konularıyla bağlantılı hedefler gibi) ve bu hedefleri kapsamının yararlarını tartışmak;
- Sosyal olarak sürdürülebilir faaliyetler için hangi çevresel güvencelerin gerekli olduğunun, özellikle de (i) çevresel hedefler için mevcut DNSH kriterlerinin kullanılmasının ve (ii) ek asgari çevresel güvencelerin belirlenmesinin faydalarının değerlendirilmesi;
- Sosyal ve çevresel taksonomiler arasındaki genel ilişkiyi, ikisi arasındaki olası örtüşmeleri de içerecek şekilde yansıtmak;
- Sosyal sınıflandırmanın CSRD ve Sürdürülebilir Finans Bilgilendirme Yönetmeliği (SFDR) dahil olmak üzere diğer ilgili AB mevzuatlarıyla nasıl ilişkilendirileceği üzerine düşünmek.

İkinci görevin bir parçası, özellikle Madde 18'in pratikte nasıl işlediğini açıklamak için 'asgari güvencelerin işleyişi hakkında tavsiyelerde bulunmak'tı. Sosyal Taksonomi Alt Grubu, bunu başarmada nasıl bir yol izlediğine dair bir rapor yayınlıyacaktır. Bu görevin çıktısı alakalı olacak ve bu nedenle sosyal taksonomiye oluşturma gelecekteki adımlarında, örneğin: (i) önemli katkı ve DNSH için ayrıntılı kriterlere karar verme; veya (ii) aşağıda açıklandığı gibi nihai taksonomi modelini seçmede dikkate alınması gerekecektir.

Alt Grup çalışmalarına Ekim 2020'de başladı ve Şubat 2021'de bir web seminerinde sosyal taksonominin yapısı hakkındaki ilk fikirlerini açıkladı. Temmuz 2021'de, başka bir web seminerinin ardından taslak rapor yayınlandı. Bu taslak rapor 7 hafta boyunca kamuoyunun geri bildirimine sunuldu. Daha sonra, kamuoyunun geri bildirimlerinden gelen yorumlar ve öneriler artık nihai rapora dahil edildi.

1.3. Kamuoyunun geri bildirimi için istişareye tepki

1.3.1. Alınan geri bildirimler

12 Temmuz - 6 Eylül 2021 tarihleri arasında, kamuoyunun geri bildirimi için bir sosyal taksonomi hakkındaki taslak rapor yayınlandı. Bir sosyal taksonominin değerleri, bir sosyal taksonomi hakkındaki endişeler ve sosyal taksonominin önerilen bazı özellikleri hakkındaki sorulara 268 yanıt geldi. Danışma sonuçları şunları gösterdi:

- Ankete katılanların %78'i taslak raporda özetlenen sosyal sınıflandırmanın avantajlarından en az birine katıldı;
- %15'i raporda özetlenen sosyal sınıflandırmada herhangi bir yarar görmediğini belirtirken, %6'sı ise bu soruya yanıt vermedi.

Sosyal sınıflandırmanın en sık dile getirilen yararları şunlardır:

- Sosyal yatırımın tanımlarını ve ölçümünü güçlendirdiği (%65); sosyal sürdürülebilirliğe ve adil bir geçişe yatırımı desteklediği (%62); yatırımcılar için sosyal ve insan hakları risklerini ve fırsatlarını ele aldığı (%47).

Ankete katılanların en sık dile getirdiği kaygılar şunlardır:

- Katılımcıların %83'ü sosyal sınıflandırma konusunda en az bir endişe duyduklarını söyledi; artan idari yük en sık belirlenen endişeydi (%58'i tarafından seçildi);
- Ulusal mevzuata ve sosyal ortakların özerkliğine müdahale, en sık belirlenen ikinci endişeydi (%45'i tarafından seçildi).

Diğer sonuçlar şöyle:

- %53'ü hem faaliyetlerin hem de kuruluşların sosyal bir taksonomide ele alınması lehinde oy kullandı; %39'u sürdürülebilirlikle bağlantılı maaşların sosyal bir taksonomiye dahil edilmesine karşı oy kullandı; %35'i sürdürülebilirlikle bağlantılı maaşların sosyal bir taksonomide yer alması lehinde oy kullandı;
- %40'ı 1. modele (sosyal ve çevresel boyutların birbirinden daha ayrı tutulduğu) oy verdi;
- %31'i ise 2. modele (sosyal ve çevresel yönlerin daha sıkı entegre olduğu model) oy verdi.

1.3.2. Geri bildirime yanıt

Kamuoyundan gelen geri bildirimlere ve özellikle artan idari yük konusundaki endişelere yanıt olarak, Sosyal Taksonomi Alt Grubu önerilen bir sosyal taksonominin yapısını mevcut çevresel taksonomiye daha yakın bir şekilde hizalamak için çaba sarf etti. Bu çabalar ayrıca, genel kurulda tekrar tekrar dile getirilen sosyal taksonominin yapısını çevresel taksonomi ve önerilen CSRD gibi diğer yasama projeleriyle uyumlu hale getirmesi gerektiği görüşünü de ele aldı.

Çevresel sınıflandırma ve diğer yasal projelerle uyum

Alt Grup, taslak sosyal taksonomiye çevresel taksonomi ve diğer yasal projelerle esas olarak önceki 'yatay boyut' ve 'dikey boyut'u tek bir yapıya indirgeyerek uyumlu hale getirdi. Bu tek yapı üç hedef içeriyordu: 'değer zinciri çalışanları da dahil olmak üzere iyi iş', 'son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah' ve 'kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar ve toplumlar'. 'Yatay' ve 'dikey' arasındaki farklar artık farklı türde önemli katkılar (yani başlık hedeflerine ayrıntı ekleyen ve onları rafine eden önemli katkı türleri) yaratılarak daha açık hale getirildi. Süreçle ilgili kriterler artık çalışanlar, tüketiciler ve toplumlar üzerindeki olumsuz etkiyi azaltmak olarak çerçevelendi. Bunu yaparken, süreçle ilgili faaliyetlere (eski 'yatay' boyut) önemli bir katkıyı oluşturan kriterler çok daha açık hale geldi. İlk olarak, bu hedeflerin hangi sektörler için en alakalı olduğu açıkça ortaya konulmalıdır (eğitime yüksek ihtiyaç duyan, düşük ücretli sektörler vb.). İkinci olarak, hedefler sayılabilecek yatırımların yapıldığı faaliyetlerle ilişkilendirilmelidir (eğitim veya geçim ücretlerine yapılan yatırımlar ancak örgütlenme özgürlüğüne yapılan yatırımlar değil). Üçüncüsü, bu yatırımlar 'her zamanki gibi iş yapma' risk azaltma süreçlerinin ötesine geçmeli ve uygulanabilir yasal gerekliliklerin açıkça ötesine geçmelidir. Sonuç olarak, "zarardan kaçınma ve ele alma" kriterine ilişkin örnekler çok daha somuttur ve yüksek düzeyde bir hırs gösterir. 'Zarardan kaçınma ve ele alma'nın bir örneği, istihdam edilebilirliklerini iyileştirmek için belirli savunmasız gruplara özel olarak yönlendirildiğinde çalışanların eğitimi olacaktır.

Raporlama ve idari yük

Sosyal sürdürülebilirliğe önemli ölçüde katkıda bulunan ve sosyal yatırımcıları yatırım yapmaya çekmek isteyen şirketlerin, geliştirilen kriterleri yerine getirdiklerini raporlamaları gerekir. Ancak, sosyal taksonominin yapısını EFRAG tarafından değerlendirilen yapıyla uyumlu hale getirerek, çift raporlama yapılarından ve gereksiz ek idari maliyetlerden kaçınma yolunda ilk adımı atmış olduk.

Ulusal mevzuata ilişkin endişeler

Farklı sosyal düzenlemelerin olduğu bir ortamda sosyal aktiviteler için kriterler oluşturma kaygısı geçerlidir ve tamamen göz ardı edilemez. Ancak, çevresel taksonomiye bir rol model olarak alarak, bu kaygıya çözümler mevcuttur. Bir sosyal taksonomide benimsenebilecek iki çözüm aşağıdaki maddelerde belirtilmiştir.

- Bir çözüm, ulusal mevzuatın temel kriterlerini asgari olarak ele almak ve bu temel kriterlerin ötesine geçmenin herhangi bir derecesini önemli bir katkı olarak nitelendirmektir. Bu, çevresel taksonominin iklim azaltma hedefindeki binalar için zaten geçerlidir ve sosyal konutlar için benimsenebilir.
- Bir diğer çözüm yolu ise tüm Avrupa ülkeleri ve küresel olarak kabul görmüş standartlara, örneğin BMGP'lere başvurulmasıdır.

Ne bu rapor ne de belirli içerikleri Sürdürülebilir Finans Platformu'nun önerilerini temsil eder. Bu belge resmi bir Komisyon belgesi değildir ve resmi bir Komisyon pozisyonunu ortaya koymaz. Bu belgedeki hiçbir şey Komisyonu bağlamaz veya herhangi bir politika sonucunu engellemez.

1.4. Yasal bağlam

Sosyal Taksonomi Alt Grubu tarafından yapılan çalışma, AB'nin sürdürülebilir finans için mevcut çerçevesi bağlamında gerçekleşmektedir¹³Aşağıdaki düzenlemeler ve yasal girişimler, sosyal sınıflandırmanın nihayetinde ait olacağı düzenleyici manzarayı temsil etmektedir:

- 1.AB taksonomisi - Taksonomi Yönetmeliği'nde belirtilen yeşil (ve muhtemelen gelecekte sosyal) faaliyetler için bir sınıflandırma sistemi;
- 2.Finansal Olmayan Raporlama Direktifi'nin (NFRD) yerini alacak ve zorunlu AB sürdürülebilirlik raporlama standartlarını getirecek olan önerilen CSRD;
- 3.SFDR¹⁴;
- 4.Komisyon tarafından hazırlanan SCG girişimi.

1.4.1. AB Taksonomi Yönetmeliği

AB Taksonomi Yönetmeliği dünyanın ilk 'yeşil listesini' oluşturur - sürdürülebilir ekonomik faaliyetler için bir sınıflandırma sistemi. Taksonomi Yönetmeliği'nin 8. Maddesi, şunlar için kuruluş düzeyinde yükümlülükler koyar: (i) halihazırda NFRD'ye tabi olan büyük firmalar - ve gelecekte önerilen CSRD - taksonomiye uyum düzeylerini ifşa etmek; ve (ii) varlık yöneticileri ve emeklilik sağlayıcıları gibi finansal piyasa katılımcıları, yönetilen yatırımlarının taksonomiye uyumlu olan oranını bildirmek¹⁵.

Finansal piyasa katılımcıları ayrıca ürün düzeyinde aşağıdaki ek açıklama yükümlülüklerine tabidir:

- **sürdürülebilir yatırıma hedefleyen ürünler**(SFDR Madde 9 ürünleri) fonun taksonomiye uyumlu olan yüzdesini açıklamalıdır (Taksonomi Yönetmeliği Madde 5);
- **çevresel veya sosyal özelliklere sahip ürünler**(SFDR Madde 8 ürünleri) fonun taksonomiye uyumlu olan yüzdesini açıklamalıdır.

1.4.2. NFRD ve CSRD

NFRD, belirli büyük şirketler tarafından finansal olmayan bilgilerin ifşa edilmesine ilişkin kuralları belirler. NFRD şu anda, 1000'den fazla hisseye sahip büyük kamu yararı şirketleri için geçerlidir.

¹³Özellikle, Komisyon'un Avrupa Parlamentosu'na, Avrupa Konseyi'ne, Konsey'e, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve Bölgeler Komitesi, Sürdürülebilir Ekonomiye Geçişin Finansmanına İlişkin Strateji, COM/2021/390 nihai, 6.7.2021.

¹⁴Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 27 Kasım 2019 tarihli, sürdürülebilirlikle ilgili 2019/2088 sayılı Tüzüğü finansal hizmetler sektöründeki açıklamalar, OJ L 317, 9.12.2019.

¹⁵Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 18 Haziran 2020 tarihli, bir çerçeve oluşturulmasına ilişkin 2020/852 sayılı Tüzüğü sürdürülebilir yatırıma kolaylaştırmak ve (AB) 2019/2088 sayılı Tüzüğü değiştirmek, OJ L 198, 22.6.2020.

Halka açık şirketler, bankalar, sigorta şirketleri ve ulusal otoritelerce kamu yararı kuruluşu olarak belirlenmiş diğer şirketler de dahil olmak üzere 500 çalışan.

NFRD kapsamında, büyük şirketler aşağıdaki konularda bilgi yayınlamak zorundadır: (i) çevre; (ii) sosyal konular ve çalışanların muamelesi; (iii) insan haklarına saygı; (iv) yolsuzlukla mücadele ve rüşvetle mücadele; ve (v) şirket yönetim kurullarında çeşitlilik (yaş, cinsiyet, eğitim geçmişi ve mesleki geçmiş açısından).

Komisyon tarafından 21 Nisan 2021'de kabul edilen ve şu anda eş yasa koyucular tarafından müzakere edilen önerilen CSRD/NFRD'nin mevcut raporlama gerekliliklerini değiştirecektir. Şu anda önerildiği gibi, CSRD özellikle: (i) raporlama gerekliliklerini tüm büyük şirketlere ve düzenlenmiş piyasalarda listelenen tüm şirketlere genişletecek; (ii) bildirilen bilgilerin denetimini (güvencesini) gerektirecek; (iii) daha ayrıntılı raporlama gereklilikleri getirecek; ve (iv) zorunlu AB sürdürülebilirlik raporlama standartlarına göre raporlama gerektirecektir.

Önerilen CSRD, şirketlerin hem sürdürülebilirlik konularının kendilerini nasıl etkilediğini anlamak için gerekli bilgileri hem de bu şirketlerin insanlar ve çevre üzerindeki etkilerini anlamak için gerekli bilgileri yayınlamasını gerektirecektir ('çift önemlilik'). Taslak sürdürülebilirlik raporlama standartları şu anda EFRAG tarafından geliştirilmektedir.

CSRD, şirketlerin stratejisi, hedefleri ve yönetim kurulunun rolü dahil olmak üzere şirketle ve değer zinciriyle bağlantılı başlıca olumsuz etkiler hakkında bilgi yayınlamasını gerektirir. Şirketler, hem ileriye dönük hem de geriye dönük nitel ve nicel bilgiler raporlamalıdır. Bilgiler, şirketin operasyonlarını, ürünlerini, hizmetlerini, iş ilişkilerini ve değer zincirini kapsamalıdır. Bu bilgilerin bir kısmı sektöre özgü olacaktır.

CSRD, şirketlerin sağladıkları bilgilerde aşağıdaki sosyal konulara değinmesini zorunlu kılıyor:

- (i) cinsiyet eşitliği ve eşit işe eşit ücret; (ii) eğitim ve beceri geliştirme; ve (iii) engelli kişilerin istihdamı ve dahil edilmesi de dahil olmak üzere herkes için eşit fırsatlar;
- (i) güvenli ve uyarlanabilir istihdam; (ii) ücretler; (iii) sosyal diyalog, toplu pazarlık ve çalışanların katılımı; (iv) iş-yaşam dengesi; ve (v) sağlıklı, güvenli ve iyi uyarlanmış bir çalışma ortamı da dahil olmak üzere çalışma koşulları;
- (i) Uluslararası İnsan Hakları Yasası ve diğer temel BM insan hakları sözleşmelerinde; (ii) Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışmada Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) temel sözleşmelerinde; ve (iii) Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nda belirtilen insan haklarına, temel özgürlüklere, demokratik ilkelere ve standartlara saygı.

CSRD, şirketlerin sağladıkları bilgilerde aşağıdaki yönetim faktörlerini ele almasını zorunlu kılıyor:

- Şirketin idari, yönetim ve gözetim organlarının (sürdürülebilirlik konuları dahil) rolü ve bu organların bileşimi; (i) yolsuzluk ve rüşvetle mücadele ve (ii) lobi faaliyetleri de dahil olmak üzere şirketin siyasi angajmanları da dahil olmak üzere iş etiği ve kurum kültürü; ödeme uygulamaları da dahil olmak üzere şirketin iş ortaklarıyla
- ilişkilerinin yönetimi ve kalitesi;

- Şirketin raporlama süreci de dahil olmak üzere iç kontrol ve risk yönetim sistemleri¹⁶.

Şirketlerin CSRD kapsamında raporlaması gereken konular ile önerilen bir sosyal taksonomi için şirketlerden ihtiyaç duyulan bilgiler arasında açıkça bir örtüşme vardır. Gelecekte bu tematik örtüşme, bu iki farklı girişimin raporlama gerekliliklerinde bir örtüşmeye yol açmalıdır. Bu yönde ilk adım, sosyal taksonominin hedeflerinin CSRD'nin önerilen yapısıyla benzer şekilde yapılandırılmasıyla atılmıştır.

Bunun dışında, çevresel taksonomi gibi bir sosyal taksonominin de bir raporlama direktifinden farklı bir amacı takip ettiği dikkate alınmalıdır. Sosyal taksonomi, bu önemli katkıyı tanımlamak için faaliyetler için kriterler belirler.etkinlik Sosyal alanda yapılanlar, CSRD'nin bir açıklama zorunluluğu olduğu anlamına gelir¹⁷varlıklar Bu, çevresel taksonomide olduğu gibi, özel aktiviteye bağlı bilgi gereksinimlerinin de tam gelişmiş bir sosyal taksonomiden ortaya çıkacağı anlamına gelir.

Burada önerildiği gibi, sosyal taksonominin ayrıca sağlık ürünleri, sosyal konut veya toplu taşıma gibi sosyal ürün ve hizmetlerin bulunabilirliği ve erişilebilirliğini de kapsamı nedeniyle ek bilgi gereksinimlerine özellikle ihtiyaç duyulacaktır; bu konuların CSRD kapsamında ele alınması muhtemel değildir.

1.4.3. Sürdürülebilir Finansman Bilgilendirme Yönetmeliği (SFDR)

SFDR (Yönetmelik (AB) 2019/2088), finansal danışmanlar ve finansal ürün üreticileri için sürdürülebilirlik açıklama yükümlülüklerini belirler. Kuruluş düzeyinde, SFDR finansal piyasa katılımcılarının yatırımlarının 'sürdürülebilirlik faktörleri' (yani çevresel ve sosyal yönler) üzerindeki başlıca olumsuz etkileri (PAI'ler) hakkında bilgi yayınlamasını gerektirir. Ayrıca kuruluşların bu PAI'ler ile ilgili olarak gerekli özeni gösterme politikaları hakkında bir bildiri yayınlamasını gerektirir. SFDR kapsamındaki belirli açıklama gereklilikleri şunlardır:

(a) kuruluşların sürdürülebilirlik göstergelerini ve başlıca olumsuz sürdürülebilirlik etkilerini belirleme ve önceliklendirme politikalarına ilişkin bilgiler;

(b) başlıca olumsuz sürdürülebilirlik etkilerinin ve kuruluşun bunları ele almak için aldığı eylemlerin açıklaması;

(c) uygulanabilir olduğu durumlarda, Direktif 2007/36/EC'nin 3(g) maddesi uyarınca katılım politikalarının kısa özetleri;

(d) aşağıdakilere bir atıf: (i) kuruluşun sorumlu iş davranış kurallarına ve uluslararası alanda kabul görmüş gerekli özen ve raporlama standartlarına uyumu; ve (ii) ilgili olduğu durumlarda, kuruluşun Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyum derecesi¹⁷.

¹⁶Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 2013/34/AB Direktifini, 2004/109/EC Direktifini değiştiren bir Direktif önerisi, Kurumsal sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin 2006/43/EC Direktifi ve (AB) No 537/2014 Yönetmeliği, COM/2021/189 final, 21.4.2021.

¹⁷Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 27 Kasım 2019 tarihli, sürdürülebilirlikle ilgili 2019/2088 sayılı Tüzüğü finansal hizmetler sektöründeki açıklamalar, OJ L 317, 9.12.2019.

Şu ana kadar bilinen PAI listesi, SFDR kapsamında finansal piyasa katılımcılarından beklenen konular ve bilgiler ile önerilen sosyal taksonomi için finansal piyasa katılımcılarından beklenen bilgiler arasında bir örtüşme olduğunu göstermektedir.

1.4.4. Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti ile ilgili teklif

Komisyon, 23 Şubat 2022'de kurumsal sürdürülebilirlik gerekli özeni hakkında bir Direktif önerisi kabul etti. Bu girişim, bir şirketin gerekli özeni gösterme görevlerine ve aşağıdakiler üzerindeki etkisine odaklanmaktadır: (i) işçi hakları da dahil olmak üzere insan hakları; (ii) sağlık; (iii) iklim; ve (iv) çevre. Amacı, UNGP'ler ve OECD yönergeleri temelinde potansiyel olarak olumsuz sürdürülebilirlik etkisini önlemek, azaltmak ve hesaba katmaktır.

Şirketler, hem yukarı hem de aşağı yöndeki riskleri belirlemek ve bu riskler üzerinde işlem yapmak zorunda kalacak. Aşağıdaki konularda bilgi gerekecektir:

- şirket politikası
- şirket süreçleri
- şirket faaliyetleri
- şirket bulguları
- şirket tarafından alınan önlemler
- Bu önlemlerin sonuçları.

SCG girişiminin merkezinde durum tespiti süreçleri yer alıyor.

Bu raporda geliştirilen bir sosyal sınıflandırmanın bazı hedeflerinin (örneğin, insan onuruna yakışır iş, son kullanıcılar ve topluluklar) işletmelerin insan haklarına saygısını artırmaya yönelik SCG girişiminin hedefleriyle örtüşebileceği açıktır. SCG girişimi tamamlandıktan sonra, bir sosyal sınıflandırmanın bu alanlarda tam olarak hangi rolü oynayacağı belirlenmelidir. Ancak, bir sınıflandırmanın kriterlerini şu şekilde ilişkilendirdiğini şimdiden vurgulayabiliriz: **aktiviteler** SCG girişimi şu konulara odaklanırken **şirketler** Ayrıca, önemli katkı kriterinin rolünün, hak sahipleri için sonuçlara ilişkin ayrıntılı kriterler geliştirmek ve çitayı mevcut mevzuattan daha yükseğe koymak olduğunu da söyleyebiliriz.

Bunun üstüne, sosyal taksonominin hedefleri arasında herkesin yeterli bir yaşam standardı için gereken sosyal ürün ve hizmetlere erişiminin sağlanması da yer alır. Bu tür önemli bir katkının SCG girişimi tarafından karşılanması pek olası değildir.

Bu sürdürülebilir finans yasal çerçevesinin dışında, bu sosyal sınıflandırma, ortak sosyal hedefler belirleyen halihazırda var olan programlar bağlamında kurulmuştur. Bu hedefler arasında şunlar yer almaktadır: (i), AB Antlaşmalarında yer alan hedefler; (ii) AB Temel Haklar Şartı'nda yer alan hedefler; ve (iii) Avrupa sosyal haklar sütunu tarafından desteklenen hedefler. Bu hedefler, sosyal sınıflandırmayı, özel ve kamu yatırımlarını Avrupa'daki çalışma ve yaşam koşullarının yukarı doğru yakınsamasını sağlama hedefiyle uyumlu hale getirmeye yönlendirmelidir.

Bu bağlamda, sosyal sınıflandırma, AB Antlaşmalarında belirtilen AB ile Üye Devletler arasındaki güç paylaşımının sınırlarına saygı gösterecektir.

2. Taksonomi Düzenlemesinin sosyal hedeflere genişletilmesi

2.1. Sosyal boyutun yararları

Sürdürülebilir Finans Konusunda AB Üst Düzey Uzman Grubu (HLEG), Avrupa Komisyonu tarafından finans sektörüne şu konularda tavsiyelerde bulunmak üzere görevlendirilmiştir: (i) sürdürülebilirlik riskleri; ve (ii) sermayeyi sürdürülebilir yatırımlara yönlendirme fırsatları. HLEG'nin 2018 yılı nihai raporu, çevresel olduğu kadar sosyal yönleri de önem vermektedir. Raporun temel önerileri, sürdürülebilir yatırımın hem çevresel hem de sosyal hedeflere ulaşmaya yardımcı olacak şekilde yatırım yapmak anlamına geldiğini açıkça ortaya koymaktadır¹⁸.

HLEG'den sonra tavsiyelerini uygulamaya başlamak üzere görevlendirilmiş Sürdürülebilir Finans Teknik Uzman Grubu'nun (TEG) 2020 raporu bu fikri ayrıntılı olarak açıklamıştır. Bu 2020 raporunda şunlar söylenmiştir: 'TEG, tam olarak gerçekleştirilmiş bir Taksonominin aşağıdaki ek boyutu içermesi gerektiğini düşünmektedir (yani, halihazırda ayrıntılı olarak geliştirilen yönleri ek olarak): asgari güvencelere ek olarak önemli katkıları belirlemek için çevresel hedeflere ek olarak sosyal hedefler'¹⁹.

Hem HLEG hem de TEG'in önerilerine ek olarak, önerilen taksonomiye sosyal hedeflerin dahil edilmesinin yararları aşağıda özetlenmiştir.

Sürdürülebilir finans uzman gruplarının (HLEG ve TEG) önerileri, Avrupa Sosyal Şartı gibi AB'deki sosyal haklara ilişkin belgelere atıfta bulunmaktadır.²⁰ve Avrupa sosyal haklar ayağı. İkincisi, AB'nin sosyal gündeminin önceliklerini şu üç alanda vurgular: (i) eşit fırsatlar ve iş piyasasına erişim; (ii) adil çalışma koşulları; ve (iii) sosyal koruma ve katılım²¹.

Bu nitelikteki bir sınıflandırma, yatırımcıların çalışma koşulları ile yaşam koşullarının yukarı doğru yakınsamasına yönelik bu Avrupa gündemine katkıda bulunma fırsatlarını açıklığa kavuşturmalıdır.

¹⁸1. AB düzeyinde ortak bir sürdürülebilirlik Taksonomisi oluşturun ve sürdürün

Avrupa'nın sürdürülebilir kalkınma için büyük ölçekte sermayeyi harekete geçirmesi için teknik olarak sağlam bir sınıflandırma sistemine ihtiyacı var 'Sürdürülebilir' olanın ne olduğu konusunda piyasa netliği. Bu sistem, Paris Anlaşması ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SDG'ler) açıkça bağlanabilen çok çeşitli faaliyetleri, yatırımları ve varlıkları kapsayacaktır.' https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf, s. 15.

¹⁹Taksonomi: Sürdürülebilir Finans Teknik Uzman Grubu'nun nihai raporu, Mart 2020, s. 51.

²⁰<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168048b059>

²¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillars-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_en

tüm Avrupalılar. Ayrıca AB'yi SDG'ler gibi küresel gündemleri uygulamada standart belirleyici ve öncü olarak konumlandırmalıdır.

2.1.1. Sosyal sürdürülebilirliğe yatırım yapma ihtiyacı ve potansiyeli

Sosyal refahı finanse etmenin geleneksel yolları, örneğin istikrarlı sosyal güvenlik sistemlerine hükümet harcamaları, temel olmaya devam ediyor. Ancak, politika yapıcılar özel yatırımların da bir rol oynadığının farkında. Pratikte bu, yatırımcıların şirketlerin insan haklarına saygı gösterilmesini sağlayacak sistemler uygulaması konusunda ısrar ederek herhangi bir sosyal zararı önlemeleri gerektiği anlamına geliyor. Ayrıca yatırımcıların özellikle savunmasız kişiler ve gruplar için temel mal ve hizmetlerin sağlanmasını iyileştirmeye yardımcı olması gerektiği anlamına geliyor.

Girişte belirtildiği gibi, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu için alınacak önlemleri finanse etmek için çok büyük miktarda sermayeye ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak, sosyal ihtiyaçlar için finansman daha az odak noktası olmuştur. Bu finansman eksikliği COVID-19 salgınıyla daha da kötüleşmiştir. Dünya Bankası'nın 2020'sine göre *Yoksulluk ve Paylaşılan Refah Raporu* COVID-19'un 2020 yılında dünya çapında 88 ila 115 milyon insanı aşırı yoksulluğa sürüklemiş olması muhtemeldir; bu da günde 1,90 dolardan az bir gelirle yaşamak anlamına gelir²² Ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Endeksi, kuruluşundan bu yana ilk kez 2020'de insani kalkınma göstergelerinde düşüş öngörüyor²³.

Avrupa'da, Acil Durumda İşsizlik Risklerini Azaltmaya Yönelik Geçici Destek için Avrupa Aracı'nı (SURE) finanse etmek için sosyal tahviller çıkarıldı. SURE, COVID-19 krizinin sonuçlarını hafifletmek için oluşturuldu ve bu tahviller, işsizlikteki artışı kontrol altına almak ve istihdamı, becerileri, gelirleri ve rekabet gücünü korumak için hayati öneme sahip olduğunu kanıtladı²⁴.

BM'nin sürdürülebilir kalkınma için 2030 gündeminin hedeflerine ulaşmak için yılda yaklaşık 3,3-4,5 trilyon doların harekete geçirilmesi gerekiyor. Günümüzde SDG ile ilgili sektörlerde hem kamu hem de özel yatırım düzeyinde, gelişmekte olan ülkeler ortalama yıllık 2,5 trilyon dolarlık bir finansman açığıyla karşı karşıyadır²⁵.

Öte yandan pandemi, özel yatırımın toplumsal ilerleme için hayati önem taşıyabileceğini gösterdi: Şirketlerin COVID-19'a karşı bir aşI geliştirmeyi mümkün kılan tıbbi araştırmaları yürütmesini sağlayan şey, hükümet desteğiyle birleşen özel yatırımdı.

COVID-19 salgınından önce bile, mikrofinansman ve KOBİ'lere yönelik hedefli yatırım, özel yatırımın insanları yoksulluktan kurtarmaya nasıl yardımcı olabileceğini göstermişti. Finansal katılım (yoksul insanlar ve mikro işletmeler için kredi ve mevduat sağlamak)

²²<https://blogs.worldbank.org/opendata/impact-covid-19-global-poverty-under-worsening-growth-and-inequality> .

²³<https://unsdg.un.org/latest/blog/investing-sdgs-post-covid-world> .

²⁴https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/eu_sure_social_bond_framework.pdf

²⁵<https://unsdg.un.org/resources/unlocking-sdg-financing-findings-early-adopters> .

insanların geliri. Araştırmalar, mikrofinansla daha fazla erişimin olduğu ülkelerde daha az yoksulluk olduğunu gösteriyor²⁶.

2.1.2. Adil bir geçişe yatırım ihtiyacı

Sürdürülebilir, net sıfır emisyonlu ve iklime dayanıklı bir ekonomiye geçiş, birçok sektörde önemli değişiklikler gerektirir. Bu sektörler arasında madencilik, enerji üretimi, ulaştırma, imalat, tarım, gıda sistemi ve ormancılık yer alır. Bu değişiklikler, bu sektörlerdeki çalışanların ve topluluklarının hayatlarını etkileyecektir. Geçiş ayrıca, gelişmekte olan ülkeler de dahil olmak üzere arazi hakları üzerinde potansiyel olarak olumsuz etkilere sahip rüzgar ve güneş enerjisi santralleri için arazi kullanılmasını gerektirecektir. 'Adil geçiş' terimi, bu kaçınılmaz - ancak gerekli - değişikliklerin yükünü işçilere ve dezavantajlı topluluklara tek taraflı olarak yüklemekten kaçınma ihtiyacını tanımlamak için kullanılır. Bu anlamda, 'adil geçiş' terimi, sürdürülebilir, net sıfır emisyonlu ve iklime dayanıklı bir ekonomiye geçişin karmaşıklıklarını kapsayan kavramsal bir çerçeve olarak en iyi şekilde anlaşılmalıdır. Bu kavramsal çerçeve kamu politikası ihtiyaçlarını vurgular ve geçişin faydalarını en üst düzeye çıkarırken, bundan etkilenen işçiler, tüketiciler ve topluluklar için zorlukları en aza indirmeyi amaçlar.

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu, adil geçişi, 'sendika hareketinin uluslararası toplumla paylaştığı, daha sürdürülebilir bir topluma doğru geçişi kolaylaştırmayı ve herkes için insanca işler ve geçim kaynakları sağlama kapasitesi için yeşil ekonomiye dair umut sağlamayı amaçlayan bir araç' olarak tanımlıyor²⁷.

Bu değerlendirmeler ışığında Komisyon, yeni Avrupa Yeşil Mutabakatı yatırım planına bir 'adil geçiş mekanizması' entegre etti²⁸.

2.1.3. Yatırımcıların sosyal yönelimli yatırımlara olan talebi

2009'dan 2017'ye kadar Avrupa'da 'sınıfının en iyisi', ESG tabanlı bir yaklaşım kullanılarak yatırılan sermayenin bileşik yıllık büyüme oranı 130 milyar dolardan 580 milyar dolara %20 arttı²⁹2021 yılında Bloomberg, 'küresel çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) varlıklarının 2025 yılına kadar 53 trilyon doları aşma yolunda olduğunu ve küresel olarak yönetim altındaki toplam varlıkların üçte birinden fazlasını temsil ettiğini' bildirdi.³⁰

Sürdürülebilir yatırımlara olan bu artan ilginin sosyal yatırımlara olan artan ilgiyle el ele gittiğine dair işaretler var. Örneğin, 2020'de ihraç edilen sosyal tahvil sayısı, pandemiden önceye göre 10 katına çıktı ve ihraç sayıları hala

²⁶Kamel Bel Hadj Miled, Jalel-Eddine Ben Rejeba, 'Mikrofinans ve Yoksulluğun Azaltılması: Ampirik Bir İnceleme ve Sentez Kanıt', 2015,

https://www.researchgate.net/publication/280948233_Mikrofinans_ve_Yoksulluk_Azaltma_Deneysel_Kanıtların_İncelenmesi_ve_Sentezi .

²⁷<https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/01-Depliant-Transition5.pdf>

²⁸https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_24

²⁹Avrupa SRI Çalışması 2018:<http://www.eurosif.org/wp-content/uploads/2018/11/European-SRI-2018-Study.pdf> , s. 17.

³⁰Bloomber Professional Services, ESG varlıklarının 2025 yılına kadar 53 trilyon dolara ulaşabileceğini ve bunun küresel AUM'nin üçte birine denk gelebileceğini belirtti.

2021'de artmaya devam ediyor. Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA), sosyal tahvilleri 'gelirleri yalnızca yeni ve/veya mevcut uygun sosyal projeleri finanse etmek veya yeniden finanse etmek için kullanılacak her türlü tahvil aracı (belirli bir sosyal sorunu ele almayı veya hafifletmeyi ve/veya özellikle hedef kitle için olumlu sosyal sonuçlar elde etmeyi amaçlayan) ve Sosyal Tahvil İlkeleri (SBP) ile uyumlu olan' olarak tanımlıyor.³¹ Bloomberg, bu tür tahvillerin satışından elde edilen gelirin 2019'da yaklaşık 20 milyar dolardan 2020'de 147,7 milyar dolara yükseldiğini bildiriyor³² Moody's'in son verileri, 90 milyar dolarlık sosyal tahvil ihraç edildiği 2021'in ilk çeyreğinde bu eğilimin devam edeceğini gösteriyor.³³

2010'dan beri, somut etkileri olan sosyal yatırımlar için büyüyen pazara hizmet etmek üzere sosyal olarak sürdürülebilir yatırım için tamamen yeni bir araç geliştirildi. Bu 'sosyal etki tahvilleri' (sosyal tahvillerle karıştırılmamalıdır) 'hükümetlerin veya komisyoncuların sosyal girişimler veya kâr amacı gütmeyen kuruluşlar gibi sosyal hizmet sağlayıcıları ve yatırımcılarla önceden tanımlanmış sosyal sonuçların teslimi için ödeme yapmak üzere anlaşmalar yaptığı yenilikçi bir finansman mekanizması' olarak tanımlanmaktadır.³⁴ Pratikte bu, bu tahvillerin finansal getirileri, belirli bir bölgedeki evsizlerin sayısını onlara barınma sağlayarak azaltmak veya kısa süreli mahkumların tekrar suç işleme oranlarını düşürmek gibi sosyal sonuçlara bağladığı anlamına gelir. Bu sosyal sonuçlar elde edilirse yatırım getirisi artar ve elde edilmezse azalır.

2013 ile 2016 yılları arasında, her yıl yapılan sosyal etki tahvillerinin sayısı yalnızca küçük bir artış gösterdi, 2017'de iki katından fazla artarak 45'e çıktı ve 2018'de tekrar yükselerek 48 yeni sosyal etki tahviliyle zirveye ulaştı³⁵.

Bu tür yatırım ürünlerine yönelik artan iştahın yanı sıra, giderek artan sayıda yatırımcı insan haklarına destek sözü verdi. Perakende ve kurumsal yatırımcılar yatırımlarını insan haklarıyla uyumlu hale getirmek ve portföylerinde insan haklarına saygıyı teşvik etmek için adımlar atıyor. İnsan haklarına yönelik bu artan odaklanmanın bir sonucu olarak bu yatırımcılara hitap eden yeni girişimler ortaya çıktı. Örneğin, sorumlu yatırımı teşvik eden bir yatırımcı derneği olan Sorumlu Yatırım İlkeleri, 2020'de üyeleri için bir insan hakları çerçevesi başlattı³⁶ Benzer şekilde, 170'ten fazla kurumsal yatırımcıyı bünyesinde barındıran İnsan Hakları Yatırımcı İttifakı, şu anda 18 ülkede yönetilen toplam 5 trilyon doların üzerinde varlığı temsil ediyor.³⁷ AB'de ve dünya genelinde, iş yerinde daha iyi çalışma koşulları, diyalog ve çeşitliliğe yönelik yaygın bir ihtiyaç vardır. Yatırımcılar, sosyal olarak zarar görenlerin verdiği zararı gidermeye olumlu bir katkıda bulunmak isterler.

³¹ICMA: Haziran 2021 Sosyal Tahvil İlkeleri Sosyal Tahvil İhracına İlişkin Gönüllü Süreç Yönergeleri 2021, s. 2:

<https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2021-updates/Social-Bond-Principles-June-2021-140621.pdf>

³²<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-11/social-bonds-propel-esg-issuance-to-record-732-billion-in-2020>

³³https://www.moody's.com/research/Moodys-Sustainable-bond-volumes-soar-to-record-231-billion-in--PBC_1283271

³⁴OECD, *Sosyal etki tahvillerini anlamak*, 2016: <https://www.oecd.org/cfe/leed/UnderstandingSIBsLux-WorkingPaper.pdf>.

³⁵Brookings, *Etki tahvilleri pazarının büyüklüğü ve kapsamı nedir?*, s. 4, https://www.brookings.edu/wp-icerik/yuklemeler/2020/09/Impact_Bonds-Brief_1-FINAL.pdf

³⁶*Sürdürülebilirlik konuları (BM Sorumlu Yatırım İlkeleri unpri.org)*

³⁷*İnsan Hakları Yatırımcı İttifakı Hakkında İnsan Hakları Yatırımcı İttifakı (investorsforhumanrights.org)*

Bu alanda sürdürülemez uygulamalar. Yatırımcıların bu talebi, örneğin geçim ücretlerini teşvik etme veya madencilik atıklarıyla ilişkili insan hakları risklerini ele alma gibi yatırımcı liderliğindeki güncel insan hakları girişimlerine de yansıyor³⁸.

Bu yatırımların bazıları yalnızca aşağıda açıklanan belirli risklerden kaçınmak için yapılır. Ancak, diğer yatırımcılar (dini yatırımcılar, değer temelli bankalar veya sosyal hedefleri olan hayır kurumları gibi) için sosyal kriterleri uygulamak, iş yaklaşımlarının yerleşik bir parçasıdır.

2.1.4. Sosyal ve insan hakları – yatırımcılar için riskler ve fırsatlar

Yatırımcılar yatırımlarının sosyal etkilerini dikkate almazlarsa belirli riskler alırlar. Örneğin, Alman Finansal Denetim Otoritesi sürdürülebilirlik risklerini genel olarak 'ortaya çıktıklarında denetlenen bir kuruluşun varlıkları, mali ve kazanç durumu veya itibarı üzerinde önemli olumsuz etkileri olan veya olabilecek çevresel, sosyal veya yönetişimsel olaylar veya koşullar' olarak tanımlar. Otorite ESG riskini ayrı bir risk kategorisi olarak görmez ancak sürdürülebilirlik risklerinin tüm iş alanları ve yatırımlar üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabileceğini belirtir. Bu nedenle ESG riski şunlara katkıda bulunur:

- itibar riski
- piyasa riski
- likidite riski
- kredi riski
- düzenleyici risk
- operasyonel risk
- sigorta riski³⁹.

Örneğin, bir işletmenin geçmişte Asya'da yaşandığı gibi bir fabrikanın çökmesi veya yüzlerce kişinin ölümüne yol açan bir fabrika yangını gibi trajik olaylarla ilişkilendirilmesi durumunda, toplumsal şikayetler itibar risklerine dönüşebilir.

Due diligence her şeyden önce bir şirketin insan hakları risklerini yönetmek için bir araçtır ve due diligence yasası bu aracı tüm kapsam dahilindeki şirketlere yaymak için bir araçtır. Ancak yatırımcıların bakış açısından, due-diligence düzenlemesi aynı zamanda riskleri daha belirgin ve önemli hale getirmek için bir araç olarak da algılanabilir. Almanya, Fransa veya Hollanda gibi ülkelerde due-diligence düzenlemesi, insan hakları due-diligence'inin ihmal edilmesinin şu sonuçlara yol açabileceği anlamına gelir:

³⁸İnsan Hakları Yatırımcı İttifakı'na, PRI 2020 İnsan Hakları Çerçevesi'ne veya Kurumsal İnsan Hakları Ölçütü'ne bakın.

³⁹BaFin Rehberlik Bildirimi, s. 13,

https://www.bafin.de/SharedDocs/Downloads/EN/Merkblatt/dl_mb_Nachhaltigkeitsrisiken_en.pdf
; jsessionid=B7ED07B3115996DF33F83BAA92B2423A.2_cid502?__blob=yayınDosyası&v=5.

piyasa ve likidite riskleri. Bunun nedeni, bu düzenlemenin ihlalinin şirketlerin kamu sözleşmelerinden dışlanmasına yol açabilmesidir⁴⁰ 41.

Sosyal sorunlarla ilgili düzenleyici risklere bir örnek olarak, ABD Gıda ve İlaç Dairesi'nin ilaç şirketlerinden ilaç denemelerinin sonuçlarının daha iyi açıklanmasını talep etmesi ve uymamaları halinde onları para cezasıyla tehdit etmesi gösterilebilir.⁴²

Bu tür toplumsal şikayetler ve insan hakları ihlalleri medyada geniş bir şekilde tartışıldığında, ilgili şirketler ve yatırımcıları çeşitli risklerle karşı karşıya kalır. Örneğin, bu tür suistimal veya ihlallerden suçlu bulunan bir şirket, gelecekte suistimalleri veya insan hakları ihlallerini önlemek için daha sıkı düzenlemelere uymak zorunda kalma riskiyle karşı karşıya kalır ve bu da maliyetlerini artırır veya kendisini çok pahalı dava riskine sokar. Bu risk, yakın zamanda AB Üye Devletlerinde gerekli özeni gösterme yasalarının kabul edilmesi ve AB düzeyinde benzer mevzuatların planlanmasıyla artmıştır.

Yukarıdakilerin hepsine ek olarak, şirketler itibar kaybına uğrayabilir veya boykot edilebilir ve böylece müşteri kaybedebilirler. Grevler nedeniyle tedarik zincirleri bozulabilir veya şirketler yüksek nitelikli gençler için çekici olmayan işverenler haline gelerek dezavantajlı duruma düşebilir. Tüm bu riskler yatırımcılar için riske dönüşür.

Sosyal yatırımlar yapmanın temel ekonomik nedenleri de vardır. Eşitsizlik ile ekonomik büyüme arasındaki katı ilişki konusunda bir fikir birliği yoktur. Ancak, zengin ile fakir arasındaki büyüyen uçurumun, siyasi ve sosyal istikrarsızlık yaratmak da dahil olmak üzere büyümeyi engelleyebileceğine dair artan kanıtlar vardır. Bu da yatırımı caydırabilir. Eşitsizlikten kaynaklanan sosyal bölünmeler, hükümetlerin ekonomik ve finansal krizleri yönetmek ve yönlendirmek için toplumda gerekli fikir birliğini bulmasını da zorlaştırabilir. Toplumun bir bütün olarak bu olumsuz etkilerinin yanı sıra, bunun özellikle emeklilik fonları gibi uzun vadeli yatırımcılar için zararlı etkileri olacaktır. Ancak şirketler bu riskleri azaltmaya yardımcı olabilir. Bu riskleri azaltma çalışmasına yönelik güvenilir yaklaşımları belirlemek için bir sınıflandırmaya ihtiyaç vardır.

Bu, Avrupa sosyal ortaklarının söyledikleriyle uyumludur. Örneğin, Avrupa sosyal ortaklarının (sendika ve işveren temsilcileri dahil) yakın zamanda yayınladığı ortak bir pozisyon belgesinde, 'ekonominin, girişimciliğin canlı olduğu, çalışanların iyi eğitilmiş, oldukça yetenekli ve motive olduğu ve kadınların, göçmenlerin ve genç çalışanların istikrarlı işlerde işgücü piyasasına başarılı bir şekilde katıldığı dinamik toplumlarda gelişebileceği' ileri sürülmüştür. Pozisyon belgesi, 'açık bir ekonominin, kamusal altyapı ve hizmetlerin rekabetçi işletmeler için verimli bir zemin sunduğu, tüm bölgelerin gelişmesini ve özellikle kırsal ve uzak bölgelerde daha güçlü bir uyumu garanti ettiği, herkese fırsatlara erişim ve istikrarlı ve modern bir çerçevede iyi bir yaşam kalitesi sağladığı adil toplumlarda geliştiğini' söylemeye devam etmiştir.

⁴⁰BaFin: Sürdürülebilirlik Riskleriyle Başa Çıkma Konusunda Rehberlik Bildirimi, 2020, s. 13:

https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/EN/Meldung/2019/meldung_191220_MB_Nachhaltigkeitsrisiken_en.ht ml.

⁴¹Yasalara uygun olarak gerekli özeni göstermeyen Fransız şirketleri, kamunun denetiminden çıkarılma tehlikesiyle karşı karşıya tedarik sözleşmeleri.

⁴²Düzenleyici Odak 28 Nisan 2021: <https://www.raps.org/news-and-articles/news-articles/2021/4/fda-threatens-drugmaker-with-basansizlika-karsi-para-cezalan>

demokratik kurumların⁴³Sosyal sınıflandırma, Avrupa sosyal ortaklarının, Avrupa ekonomisinin gelişeceği hem rekabetçi hem de sosyal ortamı aynı anda güçlendirme hedefini yansıtabilir.

Ayrıca, sosyal koşulların olumlu iş sonuçlarıyla ilişkili olduğu giderek daha fazla kabul görüyor. Örneğin, eski OECD Genel Sekreteri (Haziran 2006 - Mayıs 2021) Ángel Gurría şunları söyledi.

İş kalitesi yalnızca çalışanların refahı için değil, aynı zamanda bir firmanın genel verimliliği için de önemlidir. Bu artık en üst düzey siyasi seviyelerde anlaşılmıştır. G20 ülkelerinin liderleri geçen yıl yalnızca daha fazla iş yaratmayı değil, aynı zamanda bunların kaliteli işler olmasını sağlamayı da önceliklendirmek konusunda anlaştılar. Ve sadece birkaç hafta önce, Çalışma Bakanları OECD'ye iş kalitesinin tüm yönlerini iyileştirmek için politikalar tasarlama konusunda güçlü bir yetki verdi - iş güvenliği, kazanç kalitesi ve çalışma ortamımızın kalitesi. Bu, OECD'nin şu anda üzerinde çalıştığı revize edilmiş İş Stratejisinin önemli bir ayağı olacak⁴⁴.

2.1.5. Sosyal yatırımın tanımı ve ölçümünün güçlendirilmesine ihtiyaç var

Sürdürülebilir finans geçişi şu anda devam ediyor ve ESG derecelendirmeleri endüstri beklentileri tarafından şekillendirilmeye devam ediyor. Sonuç olarak, ESG derecelendirmelerinin ve ilgili çıktıların herhangi bir analizi yatırımcıların karşılaştığı zorlukları ve bu derecelendirmelerin derecelendirme sağlayıcısına bağlı olarak ne kadar temelde farklı olabileceğini vurgular.

Sosyal yatırımların temel özelliklerinin net bir tanımının olmaması, bunların gelişimini ve potansiyel olarak sosyal sorunları çözmeye katkısını engeller. ESG derecelendirmelerinin farklılaşması üzerine yakın zamanda yapılan bir çalışma, her ikisi de sosyal konular olan insan hakları ve ürün güvenliği kategorilerinin, derecelendirme sonuçlarında ölçülen sapmaların özellikle belirgin olduğu kategoriler olduğunu göstermektedir. Farklılıklar çarpıcıdır⁴⁵BNP Paribas'ın 2019'da gerçekleştirdiği küresel bir ESG anketi, ankete katılan yatırımcıların %46'sının (toplamda 347 kurumsal yatırımcı ankete katıldı) ESG'nin sosyal yönünün yatırım stratejilerine dahil edilmesi ve analiz edilmesinin en zor olduğunu tespit ettiğini ortaya koydu.⁴⁶2017 yılında 12 kredi derecelendirme kuruluşunun ESG'deki 'S' yaklaşımını karşılaştıran bir çalışma, sosyal sürdürülebilirliği ölçmede dört temel sorun buldu:

- Sosyal ölçüm en anlamlı olanı değil, en uygun olanı değerlendirir; ifşaya ilişkin
- mevcut yaklaşımların sosyal liderleri belirlemek için gereken bilgiyi sağlaması pek olası değildir;
- Sosyal sürdürülebilirliğin ölçülmesine ilişkin tutarlı standartların eksikliği maliyetleri artırıyor ve ESG sektöründe kafa karıştırıcı bir 'gürültü' yaratıyor;

⁴³ETUC, BUSINESS EUROPE, SGI EUROPE SME UNITED: Refah önlemi olarak GSYİH'nin desteklenmesi: Avrupa Sosyal Ortakları tarafından önerilen ortak liste, Mart 2021.

⁴⁴<https://www.oecd.org/employment/jobs-strategy/>

⁴⁵Florian Berg, Julian Koelbel ve Roberto Rigobon, 'Toplam Karışıklık: ESG Derecelendirmelerinin Ayrışması', Ağustos 2019, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3438533.

⁴⁶BNP Paribas Menkul Kıymetler Hizmetleri ESG Küresel Anketi 2019: trendler ve önemli rakamlar - BNP Paribas (group.bnpparibas)

- Mevcut ölçüm, yatırımcılara sosyal sorumluluk yatırım stratejileri ve ürünlerine yönelik artan talebe yanıt verme olanağı sağlamıyor⁴⁷.

Sosyal bir sınıflandırma, bu sorunları ele alma ve sosyal sürdürülebilirliğin nasıl ölçüldüğünü uyumlu hale getirme potansiyeline sahiptir. Yatırımcıların bilgili ve tutarlı kararlar almasını kolaylaştıracak ve aynı zamanda kaynakların sosyal açıdan sorumlu faaliyetlere ve şirketlere yönlendirilmesine yardımcı olacaktır.

Çevresel taksonominin amacı, sermaye akışlarını iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu ile diğer çevresel hedeflere gerekli yatırımlara yönlendirmektir. Aynı şekilde, sosyal taksonominin amacı: (i) sermaye akışlarını insan haklarına saygılı bir şekilde işleyen faaliyetlere yönlendirmek; ve (ii) özellikle dezavantajlılar için yaşam ve çalışma koşullarını iyileştiren yatırımlara sermaye akışlarını desteklemek olacaktır. Yeşil taksonominin arkasındaki mantık, sürdürülebilir yatırımcıların hangi faaliyetlerin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu anlamak için biraz rehberliğe ihtiyaç duymalarıdır. Aynı şey sosyal faaliyetler için de geçerlidir, çünkü şu anda yatırımlar için sosyal sürdürülebilirliğin yaygın olarak kabul görmüş bir tanımı veya ölçümü yoktur.

Bu yalnızca kurumsal yatırımcılar için değil, aynı zamanda perakende yatırımcılar için de bir endişe kaynağıdır. Günümüzde çevresel ve/veya sosyal olarak sürdürülebilir faaliyetlere yatırım yapmak isteyen perakende yatırımcılara sunulan çok çeşitli sürdürülebilir finansal ürünler bulunmaktadır. Ancak, ürünlerin net tanımları ve kategorileri ve bağımsız bilgiler olmadan, onlar için bir rehberlik eksikliği vardır. Kurumsal yatırımcıların sahip olduğu ESG derecelendirme uzmanlığını satın alma araçlarına sahip olmadıkları için, sosyal yıkamanın daha da potansiyel kurbanlarıdır. Bir sosyal sınıflandırmanın değiştirmeyi amaçladığı bir durum.

⁴⁷[Metrikler-Rapor-final-1.pdf \(squarespace.com\)](#)

2.2. Sosyal sınıflandırmaya ilişkin endişeler

Önceki bölümler, taksonomiye sosyal hedefleri kapsayacak şekilde genişletmek için bir dizi argüman ortaya koydu. Ancak, taksonomiye bu şekilde genişletmek konusunda endişeler ve uyarılar da var. İki ana endişe aşağıda özetlenmiştir.

- Faaliyetleri toplumsal olarak sürdürülebilir veya toplumsal olarak zararlı (yani DNSH kriterlerini ihlal eden) olarak tanımlamak mümkün olmayabilir, çünkü bu bağlama bağlıdır. Toplumsal alanda, bağlam ağırlıklı olarak ulusal düzeyde, endüstriyel ilişkiler sistemi dahil olmak üzere belirlenir.
- Sosyal sınıflandırmanın birçok amacı AB yetkilerinin ötesine geçecektir (örneğin toplu pazarlık, ücretler vb.). Bu konular, özellikle tanımlayıcı ve ayrıntılı yapıları nedeniyle sosyal sınıflandırmanın uygunsuz olabileceği durumlara örnektir.

Bununla birlikte, bir sosyal taksonominin ulusal düzenlemenin yerini alması amaçlanmamıştır. Bir sosyal taksonomi, antlaşmaya dayalı güçler ayrılığına saygı göstermelidir. Bu, toplu pazarlık sistemleri gibi ulusal işgücü piyasası modellerindeki farklılıkları tanımak anlamına gelir.

Sosyal taksonomi, sosyal hedeflere ulaşmaya önemli ölçüde katkıda bulunan faaliyetlere yapılan yatırımları desteklemek için tasarlanmıştır, tıpkı çevresel taksonominin çevre dostu faaliyetlere yapılan yatırımları desteklemek için tasarlandığı gibi. Bu kriterler, şirketlerin sosyal hedeflere katkılarını uluslararası olarak karşılaştırmak için ortak bir zemin tanımlamaya yardımcı olabilir. Bunu yaparken, sosyal taksonomi yatırımcılara yatırım tercihlerini desteklemek için çok ihtiyaç duydukları bir araç sağlayacaktır.

Ulusal düzenlemeler ülkeden ülkeye değişerek (i) şirketlerin zararlı sosyal davranışlarını önlemek veya (ii) onlardan sosyal katkılar talep etmek için farklı parametreler belirler. Bu farklılıklar, daha katı sosyal mevzuata sahip yargı bölgelerinde bulunan şirketleri kayıran bir sosyal sınıflandırmaya yol açabilir. Özünde, bir sosyal sınıflandırma, bu mevzuat AB sosyal ayağında ve Avrupa Sosyal Şartı'nda yer alan temel sosyal ilkeleri yerine getirdiği sürece ulusal mevzuata veya sosyal ortakların özerkliğine karşı teşvikler yaratmamalıdır.

Ulusal mevzuattaki farklılıkların, çevresel taksonomi için kriterler oluşturmada olduğundan daha büyük bir etkiye sahip olacağı kabul edilmektedir. Doğa sohbeti ve türlerin korunması gibi konularda ülkeden ülkeye düzenleyici farklılıklar kesinlikle vardır. Ancak, sosyal alanda, farklılıklar bazen bir konudaki bireysel mevzuatın çok ötesine, ülkelerde sağlık hizmetlerinin veya ücret belirlemenin nasıl organize edildiğine dair tüm yapıya kadar uzanır. Bu, somut kriterlerin oluşturulmasını zorlaştırır da, bu soruna çözümler vardır. Kriterler, ulusal mevzuatı bir başlangıç noktası olarak alabilir (örneğin, sosyal konutun ulusal tanımı veya toplu pazarlık sonuçları) ve bu temelde kriterler oluşturabilir.

Ulusal farklılıklarla başa çıkmanın bir başka yolu, AB'de geçerli olan İnsan Hakları Evrensel Beyanname ve ILO'nun temel çalışma normları gibi uluslararası standartlara ve yönergeler başvurmak olabilir; bunların her ikisi de tüm AB ülkelerinde geçerlidir. Sosyal hakları teşvik etmek için AB sosyal ayağı, bu çalışma için Avrupa bağlamındaki önemli kurallar bütünü olacaktır. Bu standartlara ve yönergelere ek olarak, AB sosyal mevzuatı AB'ye her düzeyde sosyal hakları ve sosyal diyalogu teşvik etme sorumluluğu yükler. AB, sosyal koruma alanında da harekete geçebilir (Üye Devletler arasında oybirliği gerektirse de). Ancak, bir sosyal sınıflandırma tarafından kapsanan daha ayrıntılı sosyal konular (ücretler, sosyal diyalog ve

sosyal koruma) Üye Devletlerin ulusal yetkileri arasındadır. Örneğin, sosyal diyalog Üye Devletlerde çok farklı tasarlanmıştır. Bazı Üye Devletlerde, çalışma kurallarını belirlemede bile önemli bir rol oynar.

Bunun dışında, coğrafi koşulların özel dikkat gerektirebileceği durumlar olabilir. Örneğin, madenciliğin toplumlar üzerindeki olumsuz etkisi bazı gelişmekte olan ülkelerde Avrupa ülkelerine göre çok daha belirgindir. Aynı şekilde, sendikaların durumu ve ücret belirleme sürecini etkileme yetenekleri de ülkeler arasında önemli ölçüde farklılık gösterir. Somut kriterler belirlenirken bu farklılıkların dikkate alınması gerekebilir.

Bir diğer endişe ise sosyal sınıflandırmanın yatırımın yalnızca belirli şirketlere yönlendirilmesine yol açabilmesidir, oysa gerçekte ihtiyaç duyulan şey şirketlerin topluma ve sosyal sürdürülebilirliğe katkılarını desteklemek için daha geniş bir yaklaşımdır. Bu katkı genel olarak iyi işlerin yaratılmasını içerebilir.

Aşağıda daha ayrıntılı olarak açıklandığı gibi, bir sosyal taksonomi şirketlerin yaptığı sosyal katkıları kabul eder. Ancak, bir sosyal taksonominin sermaye akışlarını önemli sosyal katkılar yapan faaliyetlere ve şirketlere yönlendirmek için bir araç olarak gerçekten işe yaraması için, ölçütler daha spesifik olmalıdır. Mevcut teklif, bir sosyal taksonomiye geniş bir yaklaşım önermektedir. Bunu, sosyal konut; sağlık hizmeti; eğitim; ve üç etkilenen paydaş grubu için olumsuz sonuçları azaltma (ve olumlu sonuçları en üst düzeye çıkarma) çabaları gibi sosyo-ekonomik faaliyetleri dahil ederek yapar. Bu paydaş grupları işçiler, son kullanıcılar ve topluluklardır.

Sosyal bir taksonomi, şirketlerin önerilen CSRD, SFDR ve Taksonomi Düzenlemesi kapsamında halihazırda karşı karşıya kaldığı raporlama ve açıklama gerekliliklerine kesinlikle katkıda bulunacaktır. Bunun nedeni, şirketlerin genellikle raporlama yaptığı şu anda yalnızca birkaç standartlaştırılmış sosyal göstergenin olmasıdır.

Özellikle KOBİ'ler için, ayrıntılı bir sosyal taksonomiye uygun raporlama orantısız bir yük getirebilir. Bu nedenle, seçilen kriterlerin ve göstergelerin anlamlı olmasını ve makul bir maliyetle raporlanabilmesini sağlayacak yollar bulunmalıdır.

Çokuluslu şirketler, sosyal konularda habercilik yaparken kendi zorluklarından muaf değiller. Farklı yargı bölgelerinde çalışmak, bildirim süreleri, ebeveyn izni ve sendikalaşma konusunda farklı tanımları ve yasal standartları akıllarında tutmaları gerektiği anlamına gelir.

Bazı yorumcular, sosyal bir taksonominin sürdürülebilir yatırımın ötesinde etkileri olacağından endişe duyuyorlar, çünkü taksonomi kriterleri AB fonlama ve sübvansiyonlarına karar vermek için de kullanılabilir. Taksonomi kriterlerinin amaçlanan kullanımı bu olsaydı (şu anda amaç bu değil), taksonomi yalnızca özel yatırımcılar tarafından kullanılsaydı şirketler üzerinde daha güçlü ve daha kapsamlı bir etkisi olurdu.

3. Sosyal bir sınıflandırma oluşturmak: kapsayıcı kavramsal yönler

3.1. Sosyal taksonomi için bir rol modeli olarak çevresel taksonomi

Komisyon 2018'de bir taksonomi düzenlemesi önerisini kabul etti ve TEG'den bu çevresel taksonomi için teknik tarama kriterleri geliştirmesini istedi. Komisyon, TEG'den iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu için kriterler belirleyerek teknik tarama kriterleri üzerindeki çalışmalarına başlamasını istedi. Bu önceliklendirme, iklim değişikliğinin azaltılması ve bu alanda yatırımlar için daha fazla özel sermayenin harekete geçirilmesine yönelik acil ihtiyaçtan kaynaklandı. Bu çevresel taksonominin temel yapısı,(i) ekonomik faaliyetler için performans eşikleri kümesi (teknik tarama kriterleri olarak adlandırılır)6 çevresel hedeften en az 1'ine önemli katkı sağlamak; ve (ii) ilgili olduğu durumlarda diğer 5 hedefe önemli bir zarar vermemek. Ek olarak, çevresel sınıflandırma insan hakları ve yönetişimin de dikkate alınmasını garanti altına almak için asgari güvenceler içerir. Bu nedenle, çevresel olarak sürdürülebilir bir faaliyetin ne olduğunu belirlemek için bir sınıflandırma aracı sağlar ve bu da şunlara yardımcı olur: (i) varlık yöneticileri ve bankaların neye yatırım yapacaklarına karar vermeleri; ve (ii) son yatırımcıların/perakende yatırımcıların çevresel olarak sürdürülebilir bir yatırım fonunun veya yeşil tahvilin bu kriterleri karşılayan faaliyetlere ne ölçüde yatırım yaptığını değerlendirmeleri.

Mümkün olduğunda, sosyal taksonominin geliştirilmesinin çevresel taksonomi modelini takip etmesi önerilir. Bunun birkaç nedeni vardır.

Gelecekte yatırımcılar muhtemelen sosyal amaçlı yatırım fonları, sadece çevresel amaçlı fonlar veya hem çevresel hem de sosyal amaçlı fonlar arasında seçim yapabilecekler. Bu nedenle yatırımcıların bir fonun çevresel taksonomiye, sosyal taksonomiye veya her iki taksonomiye de uygun olarak kabul edilme derecesini karşılaştırabilmeleri önemlidir.

Hem çevresel hem de sosyal konularda veri sağlaması gereken şirketler, birbirinden tamamen farklı iki sistemle çalışmak zorunda kalmanın yükü altında kalmamalıdır.

Aynısı yeşil ve sosyal tahviller/krediler veya proje finansmanı için de geçerlidir. Tüm bu araçlar, çevresel veya sosyal hedefleri finanse ederken benzer bir sınıflandırma yapısını uygulamak zorunda kalmaktan fayda sağlayacaktır.

Çevresel taksonomi, hem AB içinde hem de dışında önemli bir tanınırlık kazanmıştır. Sosyal taksonomiye çevresel taksonominin tasarımıyla uyumlu tutmak, bu nedenle küresel pazar kabulü ve anlayışına yardımcı olabilir. Ayrıca, şu anda mevcut taksonomiler arasındaki ortaklıkları vurgulamak için bir 'ortak zemin taksonomisi' geliştiren Uluslararası Sürdürülebilir Finans Platformu'nun çalışmalarını da destekleyecektir.

Bu nedenle, bir başlangıç noktası olarak, sosyal bir sınıflandırma çevresel sınıflandırmanın adımlarını takip etmelidir: (i) önce sosyal hedefler belirlemek; (ii) sonra bu hedeflere ulaşılmasını sağlayacak önemli katkıları belirlemek; ve (iii) son olarak önemli bir zarar vermeme ilkesini uygulayan ölçütleri belirlemek, böylece bir hedefe ulaşmaya katkıda bulunmak diğerlerine zarar vermemek. Sonuç olarak, asgari çevresel güvencelere duyulan ihtiyaç ortadan kaldırılmalıdır.

Sosyal ve çevresel taksonomilerin birleştirilip birleştirilmeyeceği veya ayrı kalıp kalmayacağına bağlı olarak değerlendirilecektir (bkz. Bölüm 9).

3.1.1. Çevresel ve sosyal taksonomiler arasındaki farklar

Aşağıdaki maddelerde belirtilen çevresel ve sosyal taksonomiler arasında üç temel fark vardır. Bu farklar dikkate alınmalıdır. Bazıları çevresel taksonominin belirli özelliklerinin sosyal konulara uygulanmasını zorlaştıracak veya sosyal sürdürülebilirliğin özgüllüklerini hesaba katarak biraz farklı bir yaklaşım gerektirebilir.

- Çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetler, karbon yakalama veya ekosistem restorasyonu yoluyla olumsuz çevresel etkileri azaltmayı veya bu etkileri tersine çevirmeyi hedefler. Ancak, ekonomik faaliyetler iş yaratma, eğitim sağlama, vergilere katkıda bulunma, sosyal korumayı güçlendirme ve sosyal açıdan faydalı ürün ve hizmetler sunma yoluyla içsel sosyal faydalara sahip olma eğilimindedir. Bu, sosyal hedefler ve önemli katkıları tanımlama açısından, taksonominin rolünün ekonomik faaliyetlerin içsel ve ek sosyal faydaları arasında ayırım yapmak olduğu anlamına gelir. Örneğin, ilaç üretmek bir ilaç şirketinin işinin bir parçasıdır ve bu nedenle önemli bir sosyal katkı olarak kabul edilemez. Ancak, şirket belirli insan grupları için belirli ilaçların erişilebilirliğini ve uygun fiyatlılığını iyileştiriyorsa, bu ek bir sosyal fayda olarak tanımlanabilir.
- Çevresel taksonominin temelleri doğa bilimi ve Paris Anlaşması gibi uluslararası çerçevelerdir. Çevresel taksonomi için kriterler genellikle bilimsel olarak doğrulanmış araştırma sonuçlarına dayanarak geliştirilmiştir. Ancak bir sosyal taksonomi aynı şekilde bilime dayandırılmaz. İklim değişikliğinin ardındaki bilim CO² azaltma gereklilikleri hakkında net cevaplar verirken, bilim sistematik olarak sosyal faktörler için böyle bir rol oynayamaz. Ve sosyal bilimlerde sosyal bir taksonominin gelişimini etkileyebilecek sosyal olgular hakkında bol miktarda araştırma olmasına rağmen, bilim burada çevresel taksonomide oynadığı rolü oynayamaz. Bunun yerine, uluslararası olarak kabul görmüş yetkili normların ve ilkelerin bir sosyal taksonominin temellerini oluşturması önerilir. Bu sosyal normlar ve standartlar, paydaşlar arasında uzun süredir devam eden yapılandırılmış küresel tartışmalardan ortaya çıkar ve böylece yetki kazanır. Bu nedenle, bir sosyal taksonomi için, kriterlerin seçilmesi için çeşitli belgeler temel oluşturacaktır. Bu belgeler şunları içerir: (i) *Çokuluslu İşletmeler için OECD Kılavuzları*; (ii) BMGP'ler; (iii) Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışmada Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'nde belirtilen sekiz temel sözleşmede belirtilen ilkeler ve haklar; (iv) Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi; (v) Avrupa sosyal haklar sütunu; ve (vi) Avrupa Sosyal Şartı.
- Son olarak, bir sosyal taksonomi için ölçülebilir kriterler geliştirmek, çevresel bir taksonomi için geliştirmekten daha zor olabilir - en azından başlangıçta. Bunun nedeni, çevresel konular (ve özellikle iklim değişikliğinin azaltılması) için bilimsel araştırmanın ekonomik faaliyetlere oldukça alakalı nicel kriterler eklemeyi mümkün kılmasıdır. Ancak, sosyal sürdürülebilirlik şu anda sıklıkla daha nitel terimlerle tanımlanmaktadır. Ancak, ölçülebilir sosyal veriler alanında umut verici gelişmeler yaşanıyor. Örneğin, AB *müktesebat* sosyal alanlarda sosyal etkiyi ölçen net politika ve yasal referanslar/göstergeler sunar. Daha yakın zamanda, AB'nin 'sosyal puan tablosu' ilgili örnekleri ve önerileri temsil eder

Avrupa sosyal haklar sütununun 20 ilkesini uygulama ve bir dizi etki göstergesi içerir. Bu örnekler, öneriler ve göstergeler, sosyal korumaya erişimi ölçmek için AB sosyal taksonomisinde kullanılabilir. Sosyal göstergelerin niceliksel ölçümüne bir başka örnek de BM Kalkınma Programı'nın insan gelişimi hakkındaki yıllık raporudur. SDG göstergeleri de niceliksel ve belirli bir ülkenin SDG başarısını (veya başarısızlığını) kurumsal katkısına bağlayarak kurumsal dünya için kullanılabilir. Bu, işletmelerin SDG'lere ulaşmaya nasıl yardımcı olduğunu anlamak ve analiz etmek mümkün olacaktır. Kalkınma bankaları (çoğunlukla proje düzeyinde), ESG derecelendirme kuruluşları ve mikrofinans bankaları ve fonları tarafından geliştirilen başka niceliksel sosyal göstergeler de vardır. Gelecekte, bu sistemlerin dikkate alınması ve test edilmesi gerekecektir.

4. Sosyal hedeflerin ifade edilmesi ve belirlenmesi

4.1.Hedefler

Sosyal taksonominin önerilen temelleri, yerleşik uluslararası normlar ve ilkelerdir. Bu nedenle ve sosyal taksonomi alt grubunun yetkisine uygun olarak, aşağıdaki belgeler dikkate alınmıştır.

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
- Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
- ILO'nun Çalışma Hayatında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi
- ILO Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politika ile ilgili İlkelerin Üçlü Beyannamesi
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Avrupa
- Sosyal Şartı
- Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı Avrupa sosyal haklar ayağı
- SDG'ler
- BMGP'ler
- BM Küresel İlkeler Sözleşmesi OECD'nin çok
- uluslu şirketlere yönelik yönergeleri.

Bu belgeler, sosyal taksonominin kapsamına girebilecek çok çeşitli sosyal konuları kapsamaktadır:

- işçi hakları;
- sosyal koruma ve katılım;
- ayrımcılık yapılmaması;
- sağlık bakımı, konut, eğitim (mesleki eğitim dahil) ve gıda hakkı; işsizlik veya serbest
- meslek sahibi olma durumunda yardım;
- tüketici koruması;
- barışçıl ve kapsayıcı toplumlar;
- Yolsuzluk ve vergi kaçakçılığıyla mücadele.

Bu belgeler, ülkelerin insanların ve toplumların onurlu bir hayat yaşamasını sağlamak için desteklemeyi ve uygulamayı kabul ettiği bir dizi temel özgürlük ve hakkı açıkça kapsar ve/veya bunlara atıfta bulunur. Bu belgelerde yer alan hak türleri arasındaki yaygın bir ayrım, bir yandan medeni ve siyasi haklar (örneğin oy kullanma hakkı, ifade özgürlüğü hakkı, mahremiyet hakkı vb.) ile diğer yandan ekonomik, sosyal ve kültürel haklar (adil ve hakkaniyetli çalışma koşulları hakkı, sağlık hakkı, barınma hakkı vb.) arasındaki ayrımdır. Bu ayrımdan bağımsız olarak, tüm bu hakların birbirine bağlı ve bölünemez olduğu ve ekonomik ve sosyal hakların kötüye kullanılmasının medeni ve siyasi haklar için sonuçları olduğu ve bunun tersinin de geçerli olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir. Örneğin, örgütlenme ve ifade özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar, çalışanların daha iyi çalışma koşulları için örgütlenme ve toplu pazarlık yapma yeteneklerini zedeleyebilir. Bir sosyal sınıflandırmanın önerilen hedefleri bu belgeler temelinde oluşturulmuştur ve bu nedenle hiçbir şekilde "öznel" değildir. Ayrıca, bu araçların bazılarının reçeteli olmadığı, bunun yerine

Kamu ve özel sektörleri şunları yapmaya teşvik etmeye çalışın: (i) sosyal hakları herkes için erişilebilir kılmak (Avrupa sosyal haklar sütunu gibi); ve (ii) kalkınmanın üç boyutunu teşvik etmek (SDG'ler gibi). Bu şekilde, bu referans belgeleri belirli standartlar belirleyebilir, ortak hedeflere ulaşabilir veya koordineli politikalar uygulayabilir. Bu hakların birbirine bağımlılığı nedeniyle, daha yüksek bir genelleme düzeyinde çalışması gereken bir sosyal taksonominin hedeflerini ifade etmenin en ikna edici yolunun, farklı ekonomik faaliyetlerin etkileyebileceği paydaş türlerini ortaya koymak olduğu kabul edildi. İş faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar şunları içerir: (i) bir kuruluşun kendi iş gücü (değer zinciri çalışanları dahil); (ii) son kullanıcılar veya tüketiciler; ve (iii) etkilenen topluluklar (doğrudan veya değer zinciri aracılığıyla). Basitleştirmek adına, gelecekteki bir sosyal taksonomi, ekonomik faaliyetlerin yaşamlarına ve geçim kaynaklarına olumlu katkı sağlayabileceği bu üç paydaş grubu etrafında merkezlenmelidir.

Bu yaklaşım, EFRAG'ın Avrupa Laboratuvar Projesi Görev Gücü'nün AB sürdürülebilirlik raporlama standartlarını geliştirmek için hazırlık çalışmaları konusundaki önerisiyle uyumlu olacaktır. Görev Gücü, Şubat 2021 tarihli son raporunda, ESG'deki ('çevresel, sosyal, yönetim') 'S'nin paydaş merkezli bir yaklaşım kullanılarak tanımlanması gerektiğini önerdi. (Referansı ekleyin)

Paydaş merkezli yaklaşım göz önünde bulundurulduğunda, yukarıda sıralanan konular aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde paydaş gruplarıyla ilişkilendirilebilir.

Belgedeki konu	Paydaş grubu
İşçi hakları ve çalışma koşulları	İşçiler
Sosyal koruma ve katılım	İşçiler, topluluklar ve toplumlar
Ayrımcılık yapılmaması	İşçiler, topluluklar ve toplumlar
Sağlık hizmeti, konut, eğitim (mesleki eğitim dahil) ve gıda hakkı	Son kullanıcılar, topluluklar ve dernekler
İşsizlik, kendi işini kurma ve yaşlılık durumunda yardım	İşçiler
Veri koruması da dahil olmak üzere tüketici koruması	Son kullanıcılar
Barışçıl ve kapsayıcı toplumlar	Topluluklar ve toplumlar
Yolsuzluk ve vergi kaçakçılığıyla mücadele	Toplumlar

Konuların paydaş gruplarına tahsisine dayanarak, bir sosyal sınıflandırma için üç hedef öneriyoruz. Bu üç hedef aşağıdaki bölümlerde belirtilmiştir (4.1.1 - 4.1.3).

4.1.1. İnsana yakışır iş (değer zinciri çalışanları dahil)

Bu hedef, çalışma hayatlarındaki veya çalışan olarak insanlara odaklanır. Bu hedefin formülasyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından öncülük edilen insana yakışır iş gündeminin yardımcı rolünü kabul eder. İnsana yakışır iş gündeminin dört ayağı şunlardır: istihdam yaratma, sosyal koruma, işyerinde haklar ve sosyal diyalog. Bu hedef, bu dört ayağın bazılarını vurgulayan alt hedefler içerecektir. Adil geçişle de ilgili olduğu için, bu hedef aynı zamanda belirli insan grupları için (kirlenen endüstrilerin kapanmasıyla işsiz kalanlar gibi) istihdam yaratmayı da yansıtacaktır. İnsana yakışır iş hedefi, BM'nin 2030 gündeminin SDG 8'inde iyi bir şekilde ifade edilmiştir. Ayrıca, insana yakışır iş kavramına şekil veren diğer SDG'lerle (örneğin SDG 1, 4, 5, 10, 17, vb.) pozitif olarak ilişkilidir. Örneğin, Avrupa Sendika Konfederasyonu ve Uluslararası Sendika Konfederasyonu, SDG 8'e odaklanan sürdürülebilir kalkınma için bir gündem teşvik etmektedir. AB düzeyinde, Avrupa sosyal haklar ayağı (ve uygulama araçları), BM 2030 gündemiyle tamamen uyumlu olan kaliteli işlerin ortak ve geniş çapta kabul görmüş bir tanımını belirler. Ancak, insana yakışır iş hedefi Avrupa Birliği ile sınırlı olmamalıdır. Üçüncü ülkelerdeki çalışma koşulları bazen insana yakışır iş gündeminin taleplerini karşılamaz ve kötü çalışma koşulları altında üretilen ürünlerin ithal edildiği AB pazarıyla doğrudan bağlantılıdır. Bu nedenle tedarik zincirindeki çalışma koşullarını da dikkate almak önemlidir.

4.1.2. Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah

Bu hedef, belirli ürün ve hizmetlerin son kullanıcıları olarak rollerine odaklanmaktadır; bu ürünler ve hizmetler ya daha yüksek sağlık veya güvenlik riskleri oluşturmaktadır ya da insanların temel insan ihtiyaçlarını karşılamalarına yardımcı olma potansiyeline sahiptir. Alt hedefler, tüketici koruması ve sağlık, gıda, barınma ve eğitim hakkı gibi ekonomik ve sosyal hakların gerçekleştirilmesiyle ilgili yönleri vurgulayacaktır.

4.1.3. Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar ve toplumlar

Bu hedef, faaliyetlerin toplumlar ve daha geniş toplum üzerindeki etkilerine dikkat ederek insan haklarına saygı gösterilmesini ve desteklenmesini vurgulayacaktır. Bunu şu şekilde başaracaktır: (i) olumsuz etkileri ele alarak ve önleyerek; ve (ii) temel ekonomik altyapıyı belirli hedef gruplara sunarak. Bu hedef, toplumların üyeleri olarak insanlara odaklanmaktadır. Bu hedef altındaki alt hedefler şu konuları vurgulayacaktır: (i) toprak hakları; (ii) yerli halkların hakları; (iii) insan hakları savunucuları; ve (iv) belirli savunmasız gruplar veya ihtiyaç sahibi gruplar için temiz elektrik ve su gibi temel ekonomik altyapı ve hizmetlerin erişilebilirliğini ve kullanılabilirliğini iyileştirme/koruma.

Yukarıdaki üç hedeften yola çıkarak, bir sosyal sınıflandırma geliştirirken aşağıdaki yapısal konuları göz önünde bulundurduk:

- alt hedeflerin geliştirilmesi;
- Önemli katkı türleri ve bunların nasıl çalışacağı;
- DNSH ve Asgari Güvenlik Önlemlerinin sosyal sınıflandırmadaki özel rolü;

- sektörlerin seçilmesinin gerekçesi;
- Önemli katkıyı sermaye harcamalarına (CapEx), operasyonel harcamalara (OpEx) veya ciroya bağlamak.

Aşağıdaki bölümlerde, bu beş adım daha ayrıntılı olarak işlenmektedir. Amaç, sosyal bir sınıflandırmanın tam olarak geliştirilebileceği temel bir yapı kurmaktır. Sonunda, örnekler hedeflerden ayrıntılı kriterlere önerilen yolu gösterecektir.

4.2. Alt hedeflerin geliştirilmesi

Çalışanlar, son kullanıcılar ve topluluklar hakkındaki üç hedef, sosyal bir sınıflandırma için çok önemli olan çok çeşitli konuları kapsar. Bu konuların şunlara ihtiyacı vardır: (i) sektörlerle öncelik vermek için farklı yaklaşımlar; (ii) farklı önemli katkılar; ve (iii) farklı DNSH kriterleri. Bu nedenle, alt hedeflerin geliştirilmesi gerekecektir. Alt hedefler için iki gereklilik, hedefin tüm temel konularını kapsamaları ve örtüşme olmadan birbirlerinden açıkça ayırt edilebilir olmalarıdır. Ayrıca, her alt hedef için önemli katkı kriterleri için sektörleri seçebilmek ve önceliklendirebilmek de arzu edilir. Ancak, bu bir ön koşul değildir. Temel sosyal konular için, bu konular için sektörleri önceliklendirmek zor olsa da, önemli katkı kriterleri belirlemek mümkün olacaktır. Bu durumlarda, diğer sosyal konular için ilgili olan sektörler, iklim adaptasyonu sınıflandırması için sektörlerin seçildiği şekilde benzer şekilde seçilecektir. Farklı alt hedefler için önemli katkı kriterlerinin belirlenip belirlenemeyeceği ve nasıl belirlenebileceği konusunda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Bu sorularla ilgili zorluklar Bölüm 4.3'te daha ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Ayrıca, önemli katkı standardının tüm alt hedefler için eşit düzeyde hırsa sahip olmasına dikkat edilmelidir.

Bir ekonomik faaliyetin sürdürülebilir olarak nitelendirilebilmesi için, söz konusu hedefte yer alan tüm alt hedeflere önemli ölçüde katkıda bulunması gerekmediği unutulmamalıdır.

4.2.1. Alt hedefler için kapsamlı olmayan önerilen liste

'insana yakışır iş' hedefi

1. İnsana yakışır işlerin teşvik edilmesi

- Güçlendirmesosyal diyalog,örgütlenme özgürlüğünü teşvik etmek ve özellikle toplu olarak anlaşılan ücretlerin düşük olduğu durumlarda ücretleri ve çalışma koşullarını belirlemek için toplu pazarlığı teşvik etmek. AB çapında bir çerçeve anlaşmasının - veya başka bir şekilde aktif bir çerçeve anlaşmasının - tanıtılması veya sürdürülmesi – şirket ve işçiler arasında, geçerli olduğu ve ulusal bağlamda uygun olduğu durumlarda. Bu anlaşma, değer zincirleri boyunca çalışma standartlarının korunmasına özel olarak atıfta bulunmalıdır⁴⁸.
- Çalışanların ücret düzeylerinin öngörülebilir ve şeffaf bir şekilde belirlenmesini sağlamak. **Yaşam ücreti**Sosyal ortaklar arasındaki daha geniş toplu sözleşme düzenlemelerine saygı gösterilerek ve insana yakışır çalışma saatleri sağlanarak, çalışanlara ve ailelerine insanca bir yaşam garanti eden ödemeler yapılmalıdır.

⁴⁸Küresel çerçeve anlaşmaları, bir şirketin küresel operasyonları genelindeki çalışma koşullarını düzenler ve bir sözleşme üzerinde müzakere edilir. sendikalar ve çokuluslu şirketler arasında küresel düzeyde.

- **Resmi çalışmanın sağlanması** ilişkiler güvencesiz çalışma koşullarından kaçınır.
- Mükemmel hizmet sağlamak **sağlık ve güvenlik** Çalışanlar için, yönetim ve işçilerin birlikte oluşturduğu resmi sağlık ve güvenlik komitelerinde yüksek düzeyde çalışan temsiliyeti.
- Beceriler ve beceriler için kapsamlı programlar yürütmek **yaşam boyu öğrenme**, iş geçişi ve istihdam yaratma. Bu programlar, program geliştirme ve eğitim fırsatlarının yaratılmasında yüksek düzeyde çalışan katılımını sağlamak için özel çaba göstermelidir. Ayrıca, kadınlar da dahil olmak üzere belirli grupları (henüz belirlenecek) dahil etmek için özel çaba göstermelidirler.
- Sağlamak için **sosyal koruma** ulusal bağlamda uygun olduğu şekilde. Buna, işverenler tarafından finanse edilen çalışan emeklilikleri ve iyi çocuk bakımı düzenlemeleri gibi mesleki refah da dahil edilmelidir. Çalışma alanı dışındaki sosyal koruma, 'kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar ve toplumlar' hedeflerinde dikkate alınacaktır.
- Acil ve etkili önlemler almak **zorunlu çalışmaya son** ve özellikle göçmen kökenli işçilere yönelik emek sömürüsü.
- Hemen alın ve **çocuk işçiliğine karşı etkili önlemler** çocuk işçiliğine son vermek.

2. İşyerinde eşitliği ve ayrımcılık yapmamayı teşvik etmek

- Eşit **Kadınlar için istihdam fırsatları** cinsiyete özgü meslekler aracılığıyla işgücü piyasasında ayrımcılığın sona erdirilmesine yardımcı olmak da dahil. Kadınların ve farklı geçmişlere sahip çalışanların şirketin tüm seviyelerinde ve üst düzey yönetim dahil her türlü meslek ve pozisyonda eşit şekilde temsil edilmesini sağlamak. Bunun belirli bir amacı cinsiyete dayalı ücret farkları dahil olmak üzere ücret farklarını azaltmak olmalıdır. Dezavantajlı kişilerin çalışma koşullarını ve kariyer beklentilerini iyileştirmeye yardımcı olan ebeveyn izni ve diğer olanaklar ve varlıklar sunmak. Hedef nüfuslar (işsiz gençler, dezavantajlı gruplar) için makul iş yaratma.
- Kadınlar için doğrudan ve dolaylı olarak iş yaratmak, kadınları iş gücüne çekmek veya işlerdeki cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldırmak için özel önlemler almak (örneğin, çocuk bakım tesisleri ve mevcut mevzuata uymanın ötesine geçen çeşitlilik politikaları).
- Yöneticiler ile ortalama çalışan arasındaki ücret farkının aşırı olmamasını sağlamak.
- Çiftçilere geçim kaynağı sağlayacak bir gelir sağlamak.

3. Saygının sağlanması **Değer zincirindeki etkilenen işçilerin insan hakları ve işçi hakları** Yukarıda sıralanan alt hedef alanları da dahil olmak üzere risk bazlı durum tespiti yaparak.

Genel bir kural olarak, bu alt hedefler, sosyal sınıflandırmaya uyan yatırımların, Avrupa sosyal haklar ayağına ve SDG çerçevesi kapsamındaki insana yakışır iş gündemine uyumlu olmasını sağlamalıdır.

4.2.2. Alt hedeflerin kapsamlı olmayan önerilen listesi

Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah

-Sağlamak **sağlıklı ve güvenli ürün ve hizmetler**.

- Tasarımda ürünlerin dayanıklı ve tamir edilebilir olması (yedek parçaların bulunabilirliğini sağlamak, yedek parçaların rakiplerle birlikte çalışabilirliğini sağlamak ve sorunsuz bir multimodal deneyime olanak tanıyan hizmetler sunmak (örneğin taşımacılıkta).
- Siber güvenliğin sağlanması ve **kişisel verilerin ve mahremiyetin korunması**.
- Katılım **sorumlu pazarlama uygulamaları** Tüketicilere bilinçli bir seçim yapabilmeleri için tüm ilgili ve anlaşılır bilgileri sağlayarak. Tüketicileri kendi ilgi alanlarına girmeyen ürün ve hizmetlere yönlendirmekten kaçınarak.
- **Kaliteli sağlık hizmetlerine erişimin sağlanması** ürünler ve hizmetler **bakım hizmetleri dahil** Bu ürün ve hizmetler yüksek kalite ve güvenlik standartlarına sahip olmalı ve erişimi kolay olmalıdır.
- **Sağlıklı ve yüksek besin değerine sahip gıdalara erişimin iyileştirilmesi** özellikle çocuklar için kaliteli.
- **İyi kalitede içme suyuna erişimin iyileştirilmesi. Kaliteli**
- **konutlara erişimin iyileştirilmesi. Eğitime ve yaşam**
- **boyu öğrenmeye erişimi iyileştirmek.**

4.2.3. Alt hedeflerin kapsamlı olmayan önerilen listesi

kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar ve toplumlar

1. Eşitliği ve kapsayıcı büyümeyi şu şekilde teşvik etmek:

- Hedef kitlelerin ve/veya bölgelerin ulaşım, telekomünikasyon (internet dahil), finansal hizmetler ve elektrik gibi temel ekonomik altyapıya erişimini iyileştirmek
- Çocuk bakımı ve çocuklara destek
- Engellilerin dahil edilmesi
- özellikle adil, yeşil ve dijital dönüşümün bir parçası olarak, örneğin çalışanları elde tutarak ve yeniden beceri kazandırarak, insana yakışır işler yaratmak ve korumak;
- uygun olduğu ölçüde, istihdam düzeylerini korumak, yerel işçileri işe almak ve hedef bölgelerde yerel tedarikçileri desteklemek;
- (i) toplumlarda ve topluluklarda kabul görmüş cinsiyet eşitsizliklerini ele alarak; veya (ii) cinsiyet eşitliği ve kadınlar için zaman tasarrufu üzerinde dönüştürücü bir etkiye sahip olarak (örneğin, hareketlilik projelerinin tasarım özellikleri, kadın girişimciler için finansmana erişim) eşitliği teşvik etmek.

2. Aşağıdakileri yaparak sürdürülebilir geçim kaynaklarını ve toprak haklarını desteklemek.

- Karar alma süreçlerinin topluluk düzeyine dağıtıldığı, topluluk odaklı kalkınmayı teşvik etmek.
- İşletme faaliyetlerinden etkilenen topluluklar üzerindeki olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması (bunlarla sınırlı olmamak üzere: arazi ve geçim kaynakları; sağlık, emniyet ve güvenlik; kültürel ve manevi açıdan kutsal alanlar; su, sanitasyon, barınma ve eğitim gibi temel hizmetlere erişim).
- İlgili durumlarda kalkınma öncelikleri de dahil olmak üzere etkilenen topluluklarla anlamlı istişareler yürütmek. Bu, sürekliliği sağlamayı amaçlamalıdır.

Yerli halklarla etkileşim ve iyi niyetli müzakereler yoluyla, onları etkileyebilecek herhangi bir faaliyete girişmeden önce, onların özgür, önceden bilgilendirilmiş ve onaylanmış onaylarının alınması.

3. Yukarıda belirtilen alt hedef alanları da dahil olmak üzere risk temelli durum tespiti yaparak etkilenen toplulukların insan haklarına saygı gösterilmesini sağlamak.

- Yerli halk grupları etkilendiğinde 'özgür, önceden ve bilgilendirilmiş onay' sürecini uygulamak. İnsan hakları savunucularının ve sivil alanın korunması da dahil olmak üzere toplanma ve ifade özgürlüğünü desteklemek:
 - O uygun olan her yerde, insan hakları savunucuları ve medeni özgürlükler ile hukukun üstünlüğüne ilişkin kısıtlamalar konusunda harekete geçmek ve kolektif savunuculuk, devletler ve çok paydaşlı koalisyonlarla diyalog kurmak;
 - O Yerli ve örfi toprak haklarının, arazi edinimi veya kullanımı sırasında korunmasını sağlamak, yerli veya örfi topraklar üzerindeki etkileri önlemek için iş planlarını veya faaliyetlerini yeniden tasarlamak da dahil olmak üzere.

Son olarak, önerilen bu sosyal taksonomi altında, aynı anda birkaç hedef ve alt hedefe önemli bir katkıda bulunmanın mümkün olabileceği düşünülmelidir. Bu durumda, birkaç hedefle ilgili belirli bir faaliyete bir ölçüt demeti uygulanabilir. Bu, adil ticaret ürünleri veya sertifikalı madenlerden gelen metaller gibi sertifika şemalarından gelen ürünler dikkate alındığında geçerli olabilir. Bu durumlarda, sertifika şemasının bileşenleri incelenmelidir.

Aynı anda birden fazla sosyal amaca önemli katkı sağlayan faaliyetler de sosyal ekonomiyle ilişkilendirilebilir; yani hem sosyal hem de finansal amaçları olan şirketler.

Tüm bu alt amaçların sosyal taksonomide haklı bir yeri vardır. Ancak, hepsi için DNSH gerekliliklerini karşılamak çok zor olacaktır. Sosyal taksonomiye daha da geliştirirken, DNSH gerekliliklerinin nasıl karşılanacağı sorunu dikkate alınmalı ve bir çözüm bulunmalıdır.

Tüm bu alt hedefler farklı şekillerde teşvik edilebilir. Bu farklı türdeki önemli katkıları yapılandırmak için, çevresel taksonomi bunları üç geniş türe ayırmıştır: (i) çevresel baskıyı azaltma; (ii) çevrenin durumunu iyileştirme; ve (iii) faaliyetleri etkinleştirme. Bu üç parçalı ayırım, sosyal bir taksonomi için de mantıklıdır ve bir faaliyetin sosyal sürdürülebilirliğe katkıda bulunabileceği farklı yolları kapsamaya yardımcı olur. Bir sonraki bölümde, sosyal bir taksonomi için önerilen bu üç parçalı ayırım daha ayrıntılı olarak incelenmektedir.

4.3. Önemli katkı türleri

Sosyal bir sınıflandırma için, aşağıdaki tabloda belirtilen önemli katkı türlerini öneriyoruz.

Önemli katkı türü	Açıklama
Olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması	(i) Hedefle ilgili olarak insan hakları ve işçi hakları ihlallerinin belgelendiği yüksek riskli sektörler veya (ii) Avrupa sosyal ayağının hedeflerine katkıda bulunma olasılığı daha düşük olan sektörler hedeflenmektedir.
İçsel olanı geliştirmek (i) sosyal mal ve hizmetlerin ve (ii) temel ekonomik altyapının olumlu etkileri	(i) temel insan ihtiyaçları için mal ve hizmetler ve (ii) yeterli bir yaşam standardı hakkıyla doğrudan ilgili temel ekonomik altyapı sağlayan sosyal mal ve hizmet sektörlerini hedeflemektedir. Bunu yaparak, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne ve Avrupa Sosyal Sütunu hedeflerine doğru ilerlemeye yardımcı olabiliriz.
Etkinleştirme faaliyetleri	Ekonomik faaliyetlerin önemli ölçüde fayda sağlama potansiyeli varsa Diğer sektörlerdeki* risk azaltımları da sınıflandırılmalıdır.

* Not: Bu, çevre sınıflandırmasında 'etkinleştirici faaliyetler' tanımından uyarlanmıştır ve 'Ürün veya hizmet sağlayarak diğer faaliyetlere önemli bir katkıda bulunulmasını sağlayan ekonomik faaliyetler'.

Yukarıdaki tabloda belirtilen yapının üç yönü vardır. İlk olarak, çalışanlar, tüketiciler ve/veya toplumlar için olumsuz etkileri ele alan ve önleyen faaliyetler bu hedeflere önemli bir katkıda bulunabilir (örneğin, OHS'yi iyileştirerek). İkinci olarak, son kullanıcılar, toplumlar ve toplumlar için doğası gereği sosyal faydalar sağlayan ve belirli insan gruplarına uygun fiyatlı ilaçlar sağlamak gibi sosyal hedeflere katkıda bulunan faaliyetler vardır. Üçüncüsü, üç hedefin hepsi için etkinleştirici faaliyetler vardır, örneğin, değer zinciri çalışanları üzerindeki olumsuz etkileri azaltmaya yardımcı olan sosyal denetim hizmetleri. Bu üç yönün hepsi bir sosyal sınıflandırma için çok önemlidir.

4.3.1. Olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması

Çalışanlar, son kullanıcılar ve toplumlar üzerindeki olumsuz etkilerden kaçınmak ve bunları ele almak, sosyal bir sınıflandırmanın hayati bir parçası olarak kabul edilir. BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi 2017'de 'işletmeler için sürdürülebilir kalkınmaya en güçlü katkının, faaliyetlerine ve değer zincirlerine insan haklarına saygıyı yerleştirmek, insanlara verilen zararı ele almak ve potansiyel ve gerçek etkilere odaklanmak olduğunu' belirtti. Gerçekten de, işletmelerin insan haklarına saygı duyması, çalışanların, toplumların ve tüketicilerin hayatlarını dönüştürme potansiyeline sahiptir. Ayrıca, uluslararası olarak kabul görmüş ilkeler ve normlara dayanan sosyal sürdürülebilirliği de sağlayabilir. Kısacası, insanlara zarar vermemek yalnızca asgari bir güvenlik sorunu değildir. İşletmeler, ekonomik faaliyetleriyle ilişkili potansiyel ve gerçek olumsuz insan hakları etkilerinden proaktif bir şekilde kaçınmaya ve bunları ele almaya çalıştıklarında, etkilenenler için dönüştürücü sosyal iyileştirmeler sağlayabilir. Merkezilik ve

İşletmeler tarafından insan haklarına saygının dönüştürücü potansiyeli, UNGP'lerin ve OECD MNE yönergelerinin mevcut kapsamıyla yeterince yansıtılmayacaktır⁴⁹Yalnızca 18. Maddede. Bu konuları salt DNSH unsurları olarak ele almak da yeterli olmayacaktır.

Ancak, olumsuz etkileri önlemek ve ele almak için önemli katkıyı tanımlarken dikkatli olunmalıdır. Genellikle asgari standartların veya 'her zamanki gibi iş'in bir parçası olan faaliyetleri belirlemek ve bu faaliyetleri hariç tutmak mümkün olmalıdır. Bu, tüm/herhangi bir proaktif risk azaltmanın önemli bir katkı olarak kabul edildiği bir durumdan kaçınmak içindir. Bu, önemli katkı kriterlerinin ekonomik faaliyet düzeyindeki önlemleri ödüllendirmesini sağlamaya yardımcı olacaktır: (i) güvenilir olanlar; (ii) insan hakları gerekli özeni veya risk yönetimi süreçlerinin tasarımı ve uygulanması açısından 'sınıfının en iyisi' olanlar; ve (iii) paydaşlar için anlamlı insan hakları sonuçları üretenler.

'Olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması' için önemli katkı ölçütlerine izin verilmesi, taksonominin sosyal haklara ilişkin Avrupa ayağını şu konularla ilgili olarak tanımasını ve buna ağırlık vermesini sağlar: (i) eşit fırsatlar ve işgücü piyasasına erişim; (ii) adil çalışma koşulları ve sosyal koruma ve katılım; ve (iii) bir iş bağlamında sosyal sürdürülebilirliğe ilişkin uluslararası alanda kabul görmüş temel standartlar (yani, BMGP'ler ve çok uluslu şirketlere yönelik OECD yönergeleri).

Sosyal sınıflandırmada bu tür önemli bir katkı sağlanmasaydı, risk sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerin olumsuz etkileri etkili ve kapsamlı bir şekilde azaltmalarını teşvik edecek kriterler olmazdı.

Bunun nedeni, AB sürdürülebilirlik düzenleme araç setindeki diğer araçların ya saf raporlama gereklilikleri (CSRD) ya da belirli kabul edilemez davranışları onaylayan yasalar (örneğin Çatışma Mineralleri Hakkında AB Yönetmeliği) olmasıdır. Yalnızca taksonomi yatırımlar için teşvikler sağlayabilecektir. Dahası, yalnızca taksonomi bir şirketin faaliyetlerinde gerekli değişiklikleri belirleyebilen ve bu sayede şirketlere ve yatırımcılara çok net rehberlik sağlayan çok ayrıntılı kriterler ortaya koyacaktır.

Bu tür önemli katkıları dahil etmeme ve yalnızca doğal sosyal faydası olan faaliyetleri dahil etme alternatif senaryosu, yalnızca sınırlı sayıda faaliyetin dahil edilmesiyle sonuçlanacaktır. Bu nedenle sosyal taksonominin etkisi daha küçük olacaktır ve yatırımcı tarafından sosyal yatırımlara katılma talebinin karşılanması zor olabilir.

Daha fazla sektör ve şirketin dahil edilmesinin ilişkili bir avantajı, yüksek yatırımcı talebi ve daha dar bir 'sosyal olarak sürdürülebilir' varlık evreninin birleşimiyle ilişkili varlık balonlarının oluşma olasılığını azaltmasıdır.

4.3.2. Ekonomik faaliyetin doğasında bulunan olumlu etkinin artırılması

Bu tür önemli katkı iki amaç için uygulanır: 'son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah' ve 'kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar ve toplumlar'. Mantık, belirli ekonomik faaliyetlerin hem yeterli yaşam standartları hem de ekonomik, sosyal, kültürel ve insan haklarını yerine getirmek için bir ön koşul olmasıdır. Bu nedenle, bu ekonomik faaliyetlerin doğasında sosyal faydalar vardır. Bu tür ekonomik faaliyetler şunları içerir:

⁴⁹Ayrıca, 2011 güncellemesi sırasında tanıtılan OECD MNE Kılavuzunun İnsan Hakları Bölümünün de dikkate alınması gerekir.

Birleşmiş Milletler'in 'koruma, saygı gösterme ve düzeltme' çerçevesi ve bu çerçeveyi işler hale getiren iş ve insan haklarına ilişkin rehber ilkeler doğrultusunda hareket eder ve bunlarla uyumludur.

barınma, sağlık, ulaşım ve telekomünikasyona erişimin sağlanması ve sosyal sınıflandırmada yer alması gerekmektedir.

'Yeterli yaşam standardı' terimi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi ile bağlantılıdır. İkincisinin 11. maddesi 'yeterli bir yaşam standardı hakkı'na atıfta bulunur. Bu, yeterli, güvenli ve sağlıklı yiyecek, su, barınma ve giyim anlamına gelir. Sonraki paragraflar 'ulaşılabilir en yüksek fiziksel ve ruhsal sağlık standardı' ve 'eğitim hakkı' hakkına atıfta bulunur⁵⁰. Avrupa'da, AB'nin sosyal ayağı özellikle sağlık hizmeti, barınma ve eğitim hakkını vurgular. Benzer şekilde, Avrupa Sosyal Şartı barınma, sağlık hizmeti ve mesleki eğitim haklarından bahseder. Temel insan ihtiyaçları özellikle, insana yakışır iş ve ekonomik büyümeyi vurgulayan SDG 1-4, 6 ve 8'de ele alınır. Bu SDG'ler, ulusal ekonomiler için insana yakışır iş; İSG; sosyal koruma; kapsayıcı ekonomik büyüme; ve servetin eşit dağılımı konularında hedefler içerir.

Bu tür önemli katkılar için, temel insan ihtiyaçlarının karşılanmadığı veya bu ihtiyaçların karşılanmasının zor olabileceği hedef durumlar ve gruplar için kriterler geliştirmek gerekecektir. Temel insan ihtiyaçları ve temel ekonomik altyapı için ürün ve hizmetleri finanse ederken yatırımlar özel ihtiyaç durumlarına yönlendirilmelidir. Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah amacıyla ekonomik faaliyette bulunan olumlu etkinin artırılması için kriterler geliştirmek için önerilen başlangıç noktası, bulunabilirlik, erişilebilirlik, kabul edilebilirlik ve kalite (AAAQ) kavramıdır. AAAQ kavramı kullanılarak geliştirilen bu kriterlerin amacı, sermaye akışlarını temel insan ihtiyaçları ve temel ekonomik altyapı için mal ve hizmetlerin: (i) karşılanmadığı; (ii) belirli hedef gruplara erişilemediği; veya (iii) gelecekte karşılanma tehlikesi altında olduğu (örneğin, bakım için finansman eksikliği nedeniyle) durumlara yönlendirmek olacaktır. Bu, AAAQ kavramı içinde bulunabilirliğin ve erişilebilirliğin önemli katkı kriterlerinin kaynağı olacağı anlamına gelir.

4.3.3. Kullanılabilirlik, erişilebilirlik, kabul edilebilirlik ve kalite (AAAQ) kavramı

Bu kavram, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde yer alan hakların uygulanması için bir araç olarak kullanılır. Diğer şeylerin yanı sıra su, gıda hakkını güvence altına almaya yardımcı olmak için kullanılmıştır.⁵¹ 52 ve sağlık⁵³AAAQ yaklaşımının amacı, sosyal, ekonomik ve kültürel hakların yerine getirilmesinin önündeki tüm olası engelleri ele almak ve bu engelleri aşmanın yollarını bulmaktır. AAAQ yaklaşımı, uluslararası alanda tanınan bir yoldur.

⁵⁰Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi (OHCHR): Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi Kültürel Haklar, Madde 11 <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx>.

⁵¹Su hakkı konusunda Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü'ne bakınız: <https://www.humanrights.dk/publications/aaq-manual-right-su-baglamsallaştirici-göstergeler>.

⁵²Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü: AAAQ Kılavuzu ve Su Hakkı – bağlamsallaştırılmış göstergeler 2014, <https://www.humanrights.dk/publications/aaq-manual-right-water-contextualising-indicators>.

⁵³<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/ESCR/Health/RightToHealthWHOF52.pdf>

Bu hakların yerine getirilmesinin uygulanması ve test edilmesi ve bu amaçla sosyal taksonomi için kullanılması amaçlanmaktadır.

Aşağıdaki dört madde, AAAQ'nın dört bileşeninin her birini açıklamaktadır.

1. Bulunabilirlik, belirli bir malın yeterli miktarda bulunması anlamına gelir.
2. Erişilebilirlik, bir ürün veya hizmetin ekonomik olarak uygun fiyatlı ve herhangi bir ayrımcılığa uğramadan fiziksel olarak erişilebilir olması ve bu ürün veya hizmetle ilgili bilgilerin de sağlanması anlamına gelir.
3. Kabul edilebilirlik, mal ve hizmet sunumunun etik ve kültürel olarak uygun olması gerektiği anlamına gelir. Bu, azınlıklara ve savunmasız gruplara saygılı olması ve cinsiyet ve yaş gereksinimlerine duyarlı olması gerektiği anlamına gelir. Kültürel olarak hassas normlara ve standartlara bağımlılığı göz önüne alındığında, kabul edilebilirlik kavramının tanımlanması diğer üçünden daha zor olacaktır. Bu kriter uygulanırken kültürel farklılıklar hakkındaki güncel tartışmalar dikkate alınmalıdır ve her koşulda uygulanması gerekmez. Ancak, tarım ve gıda sistemlerinde sürdürülebilir yatırım hakkındaki tartışmalarda görülebileceği gibi, kabul edilebilirliğin anlamlı olduğu örnekler vardır.⁵⁴
4. Kalite, mal veya hizmetin güvenli olması ve bilimsel olarak onaylanmış uluslararası kabul görmüş kalite standartlarına uygun olması anlamına gelir.

AAAQ kavramı hem kamu hem de özel ürün ve hizmetlere uygulanır. Sosyal taksonomide uygulandığında, bu, kamu ve özel olarak sunulan, doğal sosyal faydaları olan ürün ve hizmetlerin, AAAQ kavramına dayalı kriterleri karşılamaları halinde sosyal taksonomiye hak kazanabilecekleri anlamına gelir.

4.3.4. Olumsuz etkileri azaltmak ile içsel olumlu etkileri artırmak – SDG sistemlerinde yaygın bir ayırım

Genellikle iki tür önemli katkı arasında ayırım yapılır: bir yandan ekonomik bir faaliyetin olumsuz etkilerini azaltmak, diğer yandan ekonomik bir faaliyetin doğasında bulunan olumlu etkileri artırmak. Bu ayırım, şirketlerde SDG'lerin uygulanmasını açıklayan birçok yaklaşım ve sistemin bir özelliğidir. Şu anda, şirketlerin SDG'lere ulaşmaya katkılarını nasıl uygulayabilecekleri ve ölçebilecekleri konusunda yetkili yönergeler bulunmamaktadır. Yine de, mevcut yaklaşımlarda bir miktar tekdüzelik vardır; çünkü hepsi 'ürünler ve hizmetler aracılığıyla katkı' ve 'işletme ve davranış aracılığıyla katkı'yı hesaba katmaktadır. Örneğin, bu ayırım SDI Asset Owner Platform tarafından yapılmıştır⁵⁵.

Benzer şekilde, Küresel Raporlama Girişimi'nin şirketlerde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşma yaklaşımı, aşağıda belirtilen iki giriş noktası arasında ayırım yapmaktadır.

⁵⁴Mevcuttur<https://www.fao.org/3/au866e/au866e.pdf>.

⁵⁵<https://apq.nl/media/c1vdc522/sdi-taxonomy-and-guidance.pdf>, s. 6.

- a) Giriş noktası A: 'İnsanlara ve çevreye yönelik riskler: her şirketin, faaliyetleri ve değer zincirleriyle bağlantılı olan insanlara ve çevreye yönelik potansiyel ve gerçek olumsuz etkileri ele alma sorumluluğunu yerine getirerek Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada yapabileceği katkı'.
- b) Giriş noktası B: 'Faydalı SDG ile ilgili ürünler, hizmetler ve yatırımlar: şirketlerin bilgi, beceri ve diğer yeteneklerini insanlara ve çevreye fayda sağlamak için kullanarak SDG'lere ulaşmada sağlayabilecekleri ek katkı'⁵⁶.

Bu iki giriş noktası, Küresel İlkeler Sözleşmesi'ndeki şirketler için SDG raporlamasına yönelik diğer yaklaşımların da bir özelliğidir⁵⁷ve daha az ölçüde BM'nin Sorumlu Yatırım İlkeleri⁵⁸ISS ESG ve Sustainalytics adlı iki derecelendirme kuruluşunun derecelendirme sistemlerinin yanı sıra⁵⁹.

4.3.5. Etkinleştirme faaliyetleri

Çevresel sınıflandırma, etkinleştirme faaliyetlerinin rolünü kabul eder. Etkinleştirme faaliyetlerini, 'ürünlerini veya hizmetlerini sağlayarak diğer faaliyetlerde önemli bir katkı sağlanmasını mümkün kılan ekonomik faaliyetler' olarak tanımlar. Örneğin, başka bir faaliyetin çevresel performansını iyileştiren bir bileşen üreten ekonomik faaliyet⁶⁰. Benzer şekilde, bir sosyal taksonomi, önerilen üç hedefin her biri için, diğer faaliyetlerde gelişmiş sosyal performansı mümkün kılan ekonomik faaliyetleri dikkate alabilir. Bir değer zincirinde makul çalışma koşullarının sağlanması için, eksiklikleri vurgulamak ve iyileştirmeler önermek üzere sosyal denetimler uygulanabilir. Ayrıca şunlar da mümkündür: (i) topluluklarla anlamlı paydaş diyalogları yürütmek; (ii) arabuluculuk hizmetleri yürütmek; veya (iii) tüm taraflarca kabul edilebilir bir şikayet mekanizması yürütmek. Diğer hizmetler, tüketici ürünlerindeki zararlı maddeleri keşfetmek için testler yapmayı içerir. Bu tür faaliyetler, diğer faaliyetlerin olumsuz etkileri azaltmasını sağlar ve bu nedenle bir sosyal taksonominin parçası olmaları önerilir. Genel olarak, bir sosyal taksonomi için etkinleştirici faaliyetlerin sınıflandırılmasının yalnızca sınırlı sayıda faaliyeti içermesi beklenir. Bu faaliyetlerin nitel kriterleri karşılamasını sağlamaya odaklanan teknik tarama kriterleri geliştirmek önemli olacaktır.

4.4. Sosyal sınıflandırmada DNSH

Sosyal taksonomideki DNSH kriterleri, çevresel taksonomideki benzer bir rol oynar. Bir etkinlik önemli bir katkı sağladığında,

⁵⁶Küresel Raporlama Girişimi: SDG'ler hakkında işletme raporlaması: SDG'yi kurumsal raporlamaya entegre etme, pratik bir rehber, 2018, s. 7 <https://www.globalreporting.org/public-policy-partnerships/sustainable-development/integrating-sdgs-into-sustainabilityreporting/>.

⁵⁷BM Küresel İlkeler Sözleşmesi 2017: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri konusunda İş Liderliği için Plan, İlkeler dayalı bir yaklaşım 2017, s. 8vd. <https://d306pr3pise04h.cloudfront.net/docs/publications%2FBlueprint-for-Business-Leadership-on-the-SDGs.pdf>.

⁵⁸UNPRI: SDG yatırım durumu, 2017, s22 <https://www.unpri.org/download?ac=5909>.

⁵⁹Novethic: SDG'ler: Finansal olmayan derecelendirme kuruluşları için yeni bir odak noktası, 2018, s. 4, https://www.novethic.com/fileadmin//user_upload/tx_ausynovethicetudes/pdf_complets/Novethic_2018_NonFinancial-Ratings-focus-on-SDGs.pdf.

⁶⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainablefinance-teq-final-report-taxonomy_en.pdf

Bir sosyal hedefe yönelik olarak, diğer sosyal hedeflere zarar vermez. Başka bir deyişle, insana yakışır iş hedefine önemli bir katkıda bulunan bir faaliyet, son kullanıcılara (yani hedef 2, Bölüm 4.1'e bakın), topluluklara ve toplumlara (yani hedef 3, Bölüm 4.1'e bakın) zarar vermemelidir. Örneğin, yeterince hizmet alamayan bölgelerde geniş bant genişlemesi gibi bir ekonomik faaliyet, kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar ve toplumlar hedefine önemli bir katkıda bulunur. Ancak, geniş bant genişlemesi, geniş bant altyapısını inşa eden işçilerin haklarına ve internet hizmetlerini kullanan tüketicilerin yaşam standartlarına ve refahına zarar vermemelidir. Benzer şekilde, bankacılık hizmetlerinden yeterince yararlanamayan gruplara verilen kredi faaliyetleri, kapsayıcı toplumlar hedefine önemli bir katkıda bulunur, ancak son kullanıcıların yaşam standartlarına ve refahına zarar vermemelidir (örneğin, şeffaf olmayan ve adil olmayan kredi verme uygulamaları kullanarak).

DNSH kriterlerinin çevresel taksonomiden farklı oldukları için vurgulanması gereken üç özelliği vardır. Bu özellikler aşağıdaki paragraflarda belirtilmiştir.

1. Vurgulanması gereken ilk özellik, alt hedefler düzeyinde daha ayrıntılı DNSH kriterlerine ihtiyaç duyulmasıdır. Bir sosyal sınıflandırmadaki önemli katkı kriterlerinin alt hedefler düzeyinde geliştirileceği ve değerlendirileceği göz önüne alındığında, bu yaklaşımın gerektirdiği pratik zorlukları hesaba katarak, DNSH kriterlerini alt hedefler düzeyinde de geliştirmek en mantıklısı olacaktır. Bu, bir ekonomik faaliyetin aynı başlık hedefi altında hem önemli katkı hem de DNSH açısından değerlendirilebileceği anlamına gelir. Örneğin, yaşam ücretlerine önemli bir katkıda bulunan (bu nedenle insana yakışır iş hedefini destekleyen) bir ekonomik faaliyet şunları yapmamalıdır: (i) kadınlar için eşit istihdam fırsatlarına zarar vermemeli; (ii) toplu pazarlık süreçlerini baltalamamalı; veya (iii) tedarik zincirlerinde çocuk veya zorla çalıştırma kullanmamalıdır, vb. (bu üçü de insana yakışır iş hedefi altında alt hedeflerdir). Dahası, önemli katkı açısından değerlendirilen ekonomik faaliyetlerin, önemli katkı sağladıkları aynı alt hedef için DNSH'yi de göstermesi gerekebilir. Bu konunun daha detaylı araştırılması gerekir.
2. İkinci özellik, DNSH kriterlerinin, önemli katkı kriterleri oluşturmanın zor olabileceği bazı önemli sosyal konularda ve alt hedeflerde de önemli bir rol oynayabileceğidir. Önemli katkı kriterleri oluşturmanın zor olmasının nedeni, sektörleri anlamlı bir şekilde önceliklendirmenin zor olması veya ciro veya harcamayı bu faaliyetlere bağlamanın mümkün olmaması olabilir.

Sektör seçimi yapılmayan tartıştığımız konulara örnekler⁶¹ metodolojinin toplu pazarlık ve işgücü çeşitliliği yönlerini de kapsadığı anlamlı bulunmuştur. Bu konuların büyük önem taşıdığı düşünülmektedir ve bu konuların önemli katkı kriterlerinin geliştirilmesi yoluyla taksonomiye entegre edilip edilmeyeceği ve nasıl entegre edileceğini anlamak için tematik uzmanlarla daha fazla istişareye ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak, önemli katkı kriterlerinin anlamlı bir şekilde oluşturulamayacağına karar verilirse, konular DNSH kriterlerinin geliştirilmesi yoluyla taksonomide yine de yer bulabilir. Bu durumda, sosyal taksonomi, iklim değişikliğine uyum sağlama hedefi örneğini, iklim değişikliği için seçilen tüm sektörler için DNSH kriterlerinin oluşturulduğu çevresel taksonomide izleyecektir.

⁶¹Sektör seçimi burada, örneğin geçim ücreti gibi, hedef açısından özellikle önemli olan sektörlerin seçilmesi anlamına gelir.

⁶²Bilgi teknolojileri hizmetleri veya bankacılıktan ziyade tarım için daha alakalı olabilir

Azaltma hedefi. Benzer şekilde, sosyal taksonomi için önceliklendirilen tüm ekonomik faaliyetler daha sonra bu DNSH kriterlerine göre değerlendirilebilir.

İkinci durum, ciro veya harcamaların, dernek kurma özgürlüğü ve vergilendirme gibi alt hedeflere anlamlı bir şekilde bağlanamadığı, her iki konunun da kurum düzeyindeki önlemlerle yakından ilişkili olduğu durumlarda ortaya çıkar. Bu durumda, asgari koruma önlemleri gereklilikleri kapsamında kriterler geliştirmeyi öneriyoruz (aşağıdaki Bölüm 4.4'e bakın). Bu konular sınıflandırmada başka hiçbir yerde ele alınmayabileceği için, asgari koruma önlemleri kapsamında yeterli şekilde ele alınmalarına özel dikkat gösterilmelidir.

3. Üçüncü özellik, çocuk işçiliğini veya zorla çalıştırmayı 'önlemek ve ele almak' gibi hedefler için önemli bir katkı için anlamlı bir dava oluşturmanın zor olmasıdır. Bunun nedeni, bu konuların genellikle yasada sıfır toleransa tabi olması ve bazen ithalat yasaklarına ve dışlama kriterlerine tabi olmasıdır. Bu durumlarda, bu hedeflerin önemli katkı kriterlerinde makul bir şekilde çerçevelenip çerçevelenemeyeceğini ve nasıl çerçevelenebileceğini daha iyi anlamak için uzmanlara danışılmasını öneriyoruz.

DNSH kriterlerini oluşturmanın önündeki yukarıdaki üç engel daha ayrıntılı olarak araştırılmalıdır. Bu arada, amacımız mümkün olan her yerde DNSH kriterlerine sahip olmaktır, çünkü bunlar asgari güvenlik önlemlerinden daha kesindir. Bu, genel bir ilke olarak, belirli bir DNSH mevcutsa ve mümkünse uygulanması gerektiği anlamına gelir.

4.5. Asgari güvenlik önlemleri

DNSH kriterlerine ek olarak, AB, mevcut Taksonomi Tüzüğü'nde (Madde 18) asgari güvenceler olarak yer vererek sosyal konulardaki temel uluslararası standartların önemini zaten kabul etmiştir. Bu, belirli faaliyetlerin, bu faaliyetleri yürüten kuruluş aşağıdakileri ihlal etse bile sürdürülebilir olarak kategorize edilmesini önlemek için çevresel sürdürülebilirliğe odaklanan bir taksonomi oluşturulurken gerekli görülmüştür: (i) temel insan hakları; (ii) işçi hakları; veya (iii) rüşvet karşıtı önlemler veya saldırgan olmayan vergi planlaması gibi iyi yönetim ilkeleri.

Madde 18, pratik işleyişi veya uygulaması hakkında bilgi içermez. Bu nedenle Sürdürülebilir Finans Platformu'ndan Madde 18'in işleyişi konusunda Komisyona tavsiyede bulunması istenmiştir. Madde 18 ile ilgili bu görev, başlangıçta sosyal taksonomiye ilişkin tavsiyenin tamamlanmasından sonra geliştirilmesi amaçlanmış olsa da, iki görev iç içe geçmiş ve birbirine bağımlıdır. Bu nedenle Platform, Madde 18'in sosyal taksonomi üzerindeki etkilerini de tartışmıştır.

Sosyal bir sınıflandırma geliştirirken, Madde 18'in nasıl uygulanacağına dair ayrıntıların olmaması bazı sorunlara yol açar. Cevaplanması gereken sorular şunlardır:

1. Sosyal sınıflandırmaya dahil edilen ekonomik varlıklara uygulanacak sosyal asgari güvencelere paralel olarak çevresel asgari güvencelerin olup olmayacağı;
2. Önemli katkı veya DNSH kriterlerinin belirlenemediği bazı konularda bir sosyal sınıflandırmada sosyal asgari güvencelerin olup olmayacağı;
3. Sosyal taksonomideki tüm ekonomik faaliyetlere (ve 9. Bölümdeki modellerden hangisinin nihai olarak seçildiğine bağlı olarak tüm çevresel faaliyetlere) aynı DNSH kriterlerinin eklenmesi anlamına gelen genel DNSH kriterlerinin olup olmayacağı.

Sosyal Taksonomi Alt Grubu'ndan önce bir sosyal taksonomi için bir yapı oluşturmaları ve ancak ondan sonra asgari güvenceler hakkında tavsiye vermesi istendiği için, bu soruları yalnızca geçici olarak cevaplayabiliriz. Aşağıdaki üç paragraf, yukarıda sorulan üç soruya geçici yanıtlarımızı içerir. Asgari güvence hakkındaki rapor yayınlandıktan sonra daha kapsamlı bir yanıt gelecektir.

1. Çevresel taksonominin DNSH kriterleri sosyal taksonomi için geçerli değilse (bkz. Bölüm 9'daki model 1), faaliyetlerin çevresel standartları ihlal etmelerine rağmen sosyal olarak sürdürülebilir olarak sınıflandırılmasını önlemek için çevresel asgari güvencelere ihtiyaç vardır. Bir öneri, OECD yönergelerinin çevresel kısmını çevresel asgari güvenceler olarak kullanmaktır.
2. Yukarıdaki sosyal taksonomi bağlamında açıklandığı gibi, asgari güvenceler belirli sosyal konular için özellikle önemlidir. Bunlar, bir faaliyetin cirosuna veya yatırımına bir bağlantının neredeyse yapılamaması nedeniyle önemli katkı kriterlerinin belirlenmesinin zor olduğu konuları içerir. Bu durumlarda, aynı sosyal asgari güvencelerin çevresel ve sosyal taksonomiye uygulanmasını öneriyoruz. Bu, sosyal taksonominin yalnızca çevresel değil aynı zamanda sosyal asgari güvencelere de sahip olacağı anlamına gelir (önemli sosyal konuların bir faaliyete değil, varlığa bağlanması gerçeğinden dolayı çevresel taksonomiden farklı bir özellik). Bu durumlar için, bir sosyal taksonomide UNGP'lere ve OECD yönergelerine dayanan asgari güvenceler, temel sosyal kriterlerin karşılanmasını sağlayacaktır.
3. Bir konunun bir aktiviteye bağlanabileceği ancak sektör seçiminin yapılamayacağı durumlarda⁶² zor olduğu kanıtlanırsa, genel DNSH kriterleri uygulanabilir. Bu genel DNSH kriterleri, varlığa değil bir aktiviteye bağlı olacaktır, ancak sosyal taksonomide tanımlanan tüm aktiviteler için aynı ifadeye sahip olacaktır. Avantajı, aktiviteye bağlı kriterlerin asgari güvenlik önlemlerinden daha ayrıntılı olmasıdır. Bunun için rol modeli, iklim değişikliğine uyum taksonomisindeki genel DNSH kriterleri olacaktır.

Finansal piyasa katılımcılarının Taksonomi Yönetmeliğini pratikte uygulamaya başlamasıyla birlikte, DNSH ve asgari güvencelerin uygulanmasında erken aşamada karşılaşılan zorluklara ilişkin bazı örnekler mevcuttur.

Finansal piyasa katılımcılarının paylaştığı deneyim, hizmet sağlayıcılar taksonomi hizmetleri geliştirmeye başladığında yaşanan zorlukları vurgulamaktadır. Bu zorluklardan bazıları taksonominin nasıl uygulandığına dair endişe verici örneklerle dayanmaktadır. Örneğin, ESG derecelendirme sağlayıcıları, asgari güvenlik önlemlerine uyumun, bir şirketin operasyonlarında insan hakları standartlarını karşılayamadığını öne süren tartışmalara konu olmaması anlamına geldiğini belirtmektedir.

Bir şirketin insan hakları konusundaki gerçek performansını takip etmek gerçekten önemlidir. Sadece taahhütleri ve politikaları kontrol etmek gerçek uygulamayı garanti etmez ve insan haklarını korumaz. Ancak, buna şirketin asgari güvencelerin gerekliliklerine proaktif bir şekilde uyum sağlaması eşlik etmelidir. Aksi takdirde, medya raporlarının basit bir kontrolü

⁶²Sektör seçimi burada, örneğin geçim ücreti gibi, hedef açısından özellikle önemli olan sektörlerin seçilmesi anlamına gelir.

⁶³Bilgi teknolojileri hizmetleri veya bankacılıktan ziyade tarım için daha alakalı olabilir

Bir şirketin insan hakları performansını değerlendirmek için, keyfi olma eğiliminde olan insan hakları ihlalleri yeterli olacaktır.

Bu soruna çözüm yollarından biri, asgari güvencelerin, önemli göstergelerin önceliklendirilmesini ve gelecekteki CSRD'ye uygun standart raporlama şablonlarının geliştirilmesini gerektirdiği şekilde yorumlanmasıdır.

Başka bir deyişle, asgari güvenlik önlemleri maddesinin şu anda uygulanmasının zor olduğuna ve işletmeler tarafından insan haklarına saygının büyük ölçekte benimsenmesini sağlamak için güvenilemeyeceğine dair işaretler var. Bu bir endişe kaynağı çünkü mevcut sınıflandırmada sürdürülebilir finansı zayıflatabilir, ancak sosyal hedefler tanıtılırken ele alınmazsa daha da sorunlu hale gelir.

Koruma önlemleri gerekliliğini uygularken bu mevcut önerileri ele almak gerekir. Bu, bir kuruluşun bir faaliyetle çevresel hedeflere önemli bir katkıda bulunabileceği ve aynı anda şirketin bir bütün olarak sosyal standartları ihlal edebileceği bir durumdan kaçınmaya yönelik yasa koyucunun niyetini izleyerek yapılmalıdır. Bu, verilerle ilgili açık sorular ve şirketin yasalara uygun olması nedeniyle Madde 18'e uyumun ne zaman ve nasıl varsayılacağı üzerinde çalışmayı içerir⁶³.

4.6. Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi

Çevresel sınıflandırmayı yansıtarak, her hedef ve alt hedef için sektörleri önceliklendirmek için bir gerekçeye ihtiyaç vardır. Bu bölüm, bir sosyal sınıflandırmanın bir sektör metodolojisini nasıl içerebileceğini açıklar. İki şeyi açıklar:

- 1) NACE sektör ve ekonomik faaliyet bazlı çerçeve;
- 2) Sosyal amaçlar doğrultusunda hangi sektörlerin dikkate alınacağına karar vermek için önerdiğimiz metodoloji.

4.6.1. NACE kodları, sektörler ve ekonomik faaliyetler

Taksonominin çevresel hedeflerine benzer şekilde, taksonomiye sosyal hedeflere genişletmek sağlam sınıflandırmalar üzerine inşa etmeyi gerektirecektir. Ayrıca kapsamlı bir genel bakışa ve ekonomik faaliyetlerin önceliklendirilmesine dayanması gerekecektir. Bu nedenle sosyal taksonomiye destekleyecek bir sektör çerçevesi gereklidir.

NACE'yi geliştirmenin yararlı olduğunu gördük⁶⁴endüstriyel sınıflandırma sistemi⁶⁵Bu sektör çerçevesini oluşturmak için. NACE sistemi AB yasası tarafından belirlenir⁶⁶ve uluslararası ve Üye Devlet çerçeveleriyle uyumludur. NACE kodları, dört düzeyde olmak üzere 21 geniş ekonomik sektörü kapsar

⁶³Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi ve Avrupa Bankacılık Federasyonu (EBF). 'AB Taksonomisinin temel bankacılık ürünlerine uygulanmasının test edilmesi: üst düzey öneriler, 2021, bkz. s. 34-36, şu adreste mevcuttur: [Test etme- AB Taksonomisinin temel bankacılık ürünlerine uygulanması-Final-v2.pdf \(unepfi.org\)](#) , son erişim tarihi 31.3.2021.

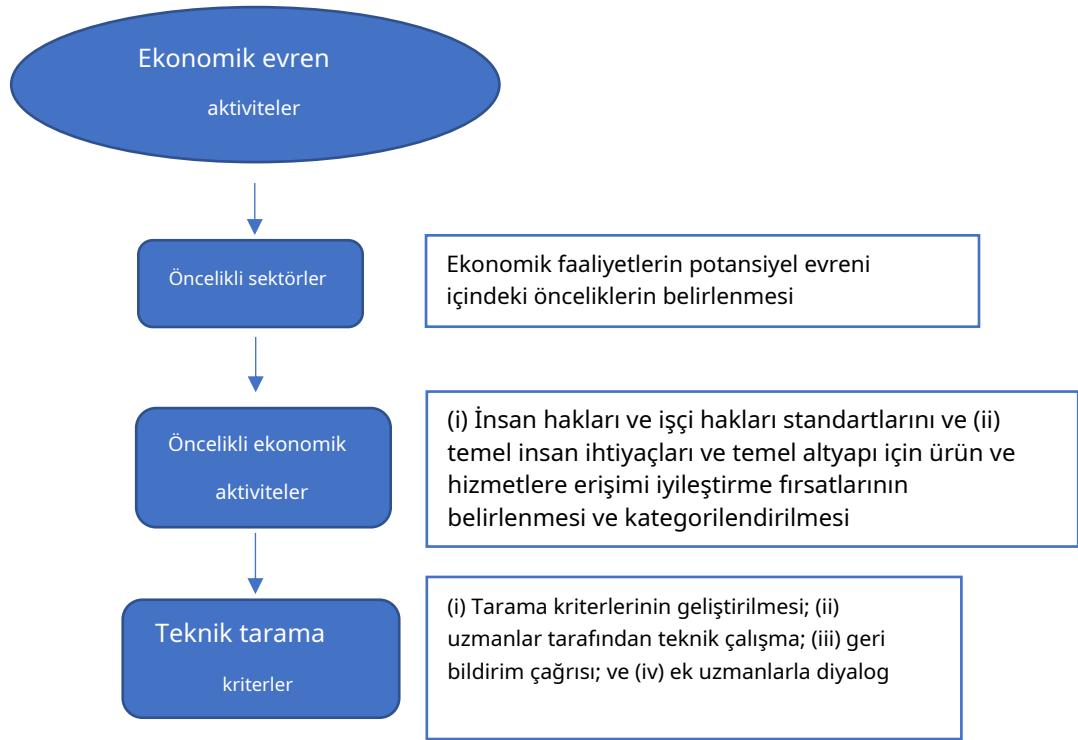
⁶⁴Avrupa Birliği'ndeki Ekonomik Faaliyetlerin Genel Adlandırılması.

⁶⁵<https://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2>

⁶⁶Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 20 Aralık 2006 tarihli ve 1893/2006 sayılı İstatistiksel ...

Ekonomik faaliyetlerin sınıflandırılması NACE Revizyon 2 ve Konsey Tüzüğü (EEC) No 3037/90'ı ve belirli istatistiksel alanlara ilişkin bazı AT Tüzüklerini değiştiren, OJ L 393, 30.12.2006.

alt kodlar. Dördüncü seviyede, 615 ekonomik faaliyet sınıfı tanımlanmıştır. NACE sistemi: (i) gerçek ekonomiyi kapsamı bakımından kapsamlıdır; (ii) Eurostat gibi AB kurumları tarafından kullanılır; ve (iii) NACE'nin mevcut taksonomi tasarımı dahil edilmesine yanıt olarak da dahil olmak üzere finansal kurumlar tarafından zaten kullanılmaktadır. Sosyal taksonomi için, NACE'nin bazı alanlarda, NACE içindeki mevcut ayrıntı düzeyinin yeterli olmadığı ek kategorilerle desteklenmesi gerekebilir.

4.6.2. Sektör ve faaliyetlerin seçilmesine yönelik metodoloji

Genel olarak, önerilen sosyal hedeflerle ilgili sektörleri seçmenin üç yolu vardır ve her birinin kendine özgü avantajları vardır⁶⁷Bu üç yol, yukarıdaki tabloda tanımlanan üç tür önemli katkıyla bağlantılıdır.

Olumsuz etkilerin ele alınması ve önlenmesi

Sürdürülebilir Finans Platformu, tüm sektörlerdeki işletmelerin, işçi hakları da dahil olmak üzere insan haklarına saygı göstererek insanlar üzerindeki olumsuz etkileri ele alması gerektiğini kabul eder. Dahası, tüm sektörlerde insan hakları ve işçi hakları riskleri vardır, ancak bunlar hem ciddiyetleri hem de olasılıkları açısından sektörler arasında farklılık gösterir.

Mevcut taksonomide iklim değişikliğinin azaltılması için, faaliyetlerin seçilmesine yönelik metodoloji, etkinleştirici sektörlerin ek olarak dikkate alınmasıyla yüksek emisyonlu NACE sektörlerine dayanıyordu. Benzer şekilde, 'olumsuz etkilerin ele alınması' için önemli katkının yüksek riskli NACE sektörlerine odaklanması önerildi.

⁶⁷İnsana yakışır iş hedefinin muhtemelen yalnızca iki tür önemli katkısı olduğunu unutmayın.

Şu anda çok sayıda ekonomik sektörü kapsayan ve bunlarla ilişkili sosyal veya insan hakları risklerini tanımlayan tek bir yetkili araştırma kaynağı bulunmamaktadır. Ancak, farklı sektörlerle ilişkili temel sosyal veya insan hakları risklerine ilişkin ayrıntılı içgörüler ve rehberlik sunan birkaç kuruluş, girişim ve kaynak bulunmaktadır. Bunlar sektör seçiminde yardımcı olabilir ve şunları içerir:

- a) ilgili ILO raporları da dahil olmak üzere sektör odaklı standartlar ve rehberlik; sorumlu iş yapma konusunda OECD sektörel yönergeleri; Küresel Raporlama Girişimi tarafından belirlenen sektör standartları; veya uluslararası finans kuruluşları, endüstri ve çok paydaşlı girişimler tarafından geliştirilen standartlar;
- b) Kurumsal İnsan Hakları Ölçütü; Dünya Ölçütleri İttifakı ölçütleri; KnowtheChain; İlaçlara Erişim Endeksi ve Dijital Hakların Sıralanması dahil olmak üzere sektör odaklı ölçütler;
- c) 20.000'den fazla şirketle ilgili insan hakları etkilerini kapsayan İş ve İnsan Hakları Kaynak Merkezi'nin dava ve iddia veri tabanları.

Bu kaynaklar, alt hedeflerle ilişkili olumsuz etkiler açısından yüksek riskli sektörlerle dair bazı göstergeler sunabilir. Aynı zamanda, kaynaklar sektör risklerinin farklı sosyal konular veya insan hakları arasında farklılık gösterdiğini göstermektedir. Bu nedenle, alt hedef düzeyinde 'olumsuz etkileri azaltma' önemli katkısı için ilgili olan ekonomik sektörleri seçmenizi öneriyoruz. Bu, sektör seçiminin hedef düzeyde gerçekleştiği (örneğin iklim değişikliğinin azaltılması) çevresel taksonomide benimsenen yaklaşımdan küçük bir değişikliktir.

Aşağıdaki tabloda insana yakışır iş ile ilgili yüksek riskli sektörlerle ilişkin bazı örnekler ve seçilmiş alt hedefler yer almaktadır.

Sosyal hedef: İnsana yakışır iş	
Alt hedef	İlgili sektörler
Yaşam ücreti	Sözleşmeli çalışanların ve/veya asgari ücret kazanan çalışanların yaygın olduğu sektörler de dahil olmak üzere yüksek riskli sektörler - asgari ücretin geçim ücretinin altında olduğu ülkeler dahil (örneğin, medyan ücretin %60'ının altında olarak hesaplanmıştır)
İş Sağlığı ve Güvenliği	OHS olay istatistiklerine göre belirlenen yüksek riskli sektörler, örneğin B - MADENCİLİK VE TAŞ OCAĞI; C - ÜRETİM; F - İNŞAAT; A - TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK; H - ULAŞIM VE DEPOLAMA; ve D - ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE KLİMA TEDARİĞİ
Eğitim	- OECD ve AB verilerine göre beceri açığı olan sektörler

	- Yeşil dönüşümden veya dijitalleşmeden olumsuz etkilenen ve işten çıkarılma riskleri bulunan sektörler - Genel beceri eksikliği olan sektörler.
Çeşitlilik ve kapsayıcılık	Tüm sektörlerde geçerli

Yukarıdaki tabloda gösterildiği gibi, belirli alt hedefler 'yüksek riskli sektör' yaklaşımına iyi uyum sağlar. Örneğin, tüm sektörlerle ilişkili OHS riskleri olabilirken, bu tür risklerin inşaat (NACE F) gibi sektörlerde idari ve destek hizmetleri (NACE N) gibi sektörlerden daha şiddetli olduğu genellikle sezgiseldir ve kabul edilir. Bu durumlarda, yukarıda belirtilen kaynaklara ve resmi süreçler aracılığıyla sosyal ve insan hakları uzmanlığına sahip sektör uzmanlarına danışarak yüksek riskli sektörleri belirlemenizi öneririz.

Ancak çeşitlilik ve katılım veya sosyal diyalog gibi bazı alt hedefler için, yüksek riskli sektör yaklaşımının alakalı ve uygulanabilir olduğu daha az belirgindir. Bunun nedeni, sorunun doğası gereği sektör bağımsız olması ve çoğu sektörde -eğer hepsi değilse- alakalı olmasıdır. Bu, TEG'in tüm sektörlerin adaptasyon hedeflerine ulaşmak için daha iklim dayanıklı hale gelmesi gerektiğini kabul ettiği iklim değişikliği adaptasyon hedeflerine benzerdir. Sonuç olarak, ilişkili tarama kriterleri, çevresel taksonominin parçası olan herhangi bir sektörde uygulanabilen binalar gibi varlıklar için bir dizi tarama kriteridir. Benzer bir prosedür, sosyal taksonomide farklı alt hedefler için seçilen tüm sektörler için genel DNSH kriterleri geliştirilerek sosyal taksonomi tarafından ele alınabilir.

Bazı durumlarda, belirlenen öncelikli sektörler içinde, öncelikli ekonomik faaliyetleri belirlemek gerekecektir. Bu tür bir önceliklendirmenin, insan hakları gerekli özeni gösterme çabalarına öncelik verme konusunda standart kriterlere dayanması, yani en yüksek genel risk ciddiyetine sahip ekonomik sektörlerle öncelik verilmesi (mümkün olduğunda ağırlık, ölçek ve telafisi mümkün olmayan hususlara dayanarak) önerilmektedir. Bu alıştırmaya için, yukarıda belirtilen kaynaklara ve sosyal ve insan hakları uzmanlığına sahip sektör uzmanlarına danışmak merkezi olacaktır.

'Olumsuz etkilerin ele alınması' ile ilgili olarak belirlenen tüm sektörler ve faaliyetler için teknik tarama kriterleri, kurum düzeyinde politikaları ve prosedürleri iyileştirmek de dahil olmak üzere ekonomik faaliyetin sosyal ve insan hakları performansını iyileştirmeye odaklanacaktır. Faaliyetin performansı teknik tarama kriterleriyle tutarlı olduğunda, gelirleri veya giderleri sosyal taksonomi içinde uygun olarak değerlendirilebilir.

Ekonomik bir faaliyetin doğasında bulunan olumlu etkiyi artırmak

Yukarıda açıklandığı gibi, bu tür önemli katkılar Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'ye dayanmaktadır. İkincisinin 11. maddesi 'yeterli bir yaşam standardına sahip olma hakkı'ndan bahseder. Bu, yeterli güvenli ve sağlıklı yiyecek, su, barınma ve giyim anlamına gelir. 11. maddenin sonraki paragrafları 'ulaşılabilir en yüksek fiziksel ve ruhsal sağlık standardına sahip olma hakkı' ve 'eğitim hakkı'ndan bahseder⁶⁸ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 11. maddesinin konuları

⁶⁸Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi (OHCHR): Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi Kültürel Haklar, Madde 11 <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx>.

Haklar, konut, sağlık, eğitim ve çocuk bakımı ve uzun vadeli bakımı hedefleri arasında sıralayan AB Sosyal Sütununun temel unsurlarıdır. Bu arka plana dayanarak, aşağıdaki sektörler bu hedefle ilgilidir.

- su, atık su yönetimi dahil gıda, gıda değer
- zinciri dahil konut
-
- sağlık bakımı, bakım işleri, eğitim
- (mesleki eğitim dahil)

Temel insan ihtiyaçları için doğrudan mal ve hizmet sağlayan bu sektörler ek olarak, temel ekonomik altyapı (AB Sosyal Sütununda temel hizmetlere erişim) sağlayan diğer sektörler de vardır. Bu sektörler, yeterli yaşam koşulları için ön koşul oldukları için doğal bir sosyal faydaya sahiptir. Temel ekonomik altyapı sağlayan sektörler şunlardır: ulaşım; internet dahil telekomünikasyon; finansal hizmetler; ve elektrik. Hem bu seçim hem de Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, SDG 9: sanayi, inovasyon ve altyapı; ve SDG 16: barışçıl ve kapsayıcı toplumlar tarafından desteklenmektedir.

Bu sektörlerdeki faaliyetler kesinlikle yeterli yaşam koşullarına katkıda bulunur. Bununla birlikte, hazırlanan herhangi bir kriter ve göstergenin sermaye akışlarını ihtiyaç duyulan yere yönlendirme amacına hizmet ettiğinden emin olunmalıdır. Temel insan ihtiyaçları ve temel ekonomik altyapı için mal ve hizmetlere yapılan yatırımlar, sosyal hedefleri teşvik ettiği şeklinde sınıflandırılmasa bile, bugün zaten sermaye çekmektedir. Kriterler, sermayeyi aynı zamanda sosyal faydaları olan yetersiz finanse edilmiş faaliyetlere yönlendirme amacını yerine getirmelidir. Bu kriterlerin daha önce açıklanan AAAQ kavramı temelinde geliştirilmesini öneriyoruz.

'Temel ekonomik altyapı' sektörleri için 'her zamanki gibi iş' ile 'toplumsal değerler' arasındaki fark perakende bankacılığı örneğiyle gösterilebilir. Perakende bankacılığına yapılan yatırımlar, belirli bir toplumsal değere sahip olmadan her zamanki gibi iş olarak düşünülebilir. Ancak, önerilen bir sosyal taksonomi ile, yatırımları mikrofinans, KOBİ finansmanı veya mikro sigortaya yönlendirmek, belirli DNSH kriterleri de karşılandığı sürece önemli bir katkı olarak sınıflandırılabilir.

'Etkinleştirme faaliyetleri' için sektörlerin seçimi, diğer iki önemli katkı türü için ilgili sektörleri takip edecektir. Etkinleştirme faaliyetleri, bu sektörlerde önemli bir katkıyı etkinleştiren faaliyetler olacaktır. Örneğin, sosyal denetimler, insan onuruna yakışır iş üzerindeki olumsuz etkileri önlemeyi ve ele almayı mümkün kılar.

4.7. CapEx, OpEx ve ciroya bağlantı

Bu noktaya kadar, hangi sosyal hedeflerin ve alt hedeflerin önerildiği (ii) bu hedefler için sektörlerin nasıl seçildiği ve (iii) faaliyetlerin sosyal olarak sürdürülebilir hale gelmek için ne tür önemli katkılarda bulunabileceği açıklanmıştır. Ayrıca, hangi kriterlerin görüneceği ve DNSH kriterlerinin yapıda hangi rolü oynayacağı konusunda bazı fikirler de ortaya atılmıştır. Bu bölümde, sosyal olarak sürdürülebilir faaliyetlerin CapEx, OpEx veya ciro ile nasıl ilişkilendirileceğine dair önerilerle bitireceğiz.

CapEx, OpEx ve ciroyu sosyal faaliyetlere bağlamaya yönelik ilk fikirler, bir yandan 'olumsuz etkileri azaltma', diğer yandan 'doğal sosyal faydaları artırma' arasındaki farklılaşmaya dayanmaktadır.

Olumsuz bir etkiyi azaltan faaliyetler için, bir şirketin olumsuz etkilerini ele almak ve önlemek için yaptığı yatırımlar bir sosyal katkı olarak sayılabilir. Örneğin, bir sosyal taksonomide tanımlandığı gibi eğitim için yapılan harcamalar sosyal olarak sürdürülebilir olarak sayılır. Bu yatırımın miktarı daha sonra OpEx olarak yansıtılır.

Bu, bir faaliyete, örneğin adil ticaret ürünü veya onaylı bir sosyal sertifikaya sahip bir madenden elde edilen bir mineral için, bir dizi sosyal kriter eklendiğinde farklı olabilir. Bu durumda, sosyal olarak sürdürülebilir olarak sayılacak olan, ürünün satışıyla yapılan ciro olabilir.

Ancak, mevcut içsel sosyal faydalarını artırarak önemli ölçüde katkıda bulunmaları temelinde sosyal olarak kabul edilen faaliyetler için, bunun yerine ilgili ürün ve hizmetlerin satışından elde edilen ciro sosyal olarak sayılacaktır. Ancak bu, bir ürüne veya hizmete erişimin nasıl iyileştirildiğine bağlı olarak vakadan vakaya farklılık gösterebilir.

Son olarak, etkinleştirme faaliyetleri esas olarak olumsuz etkileri ele almayı ve bunlardan kaçınmayı mümkün kılan hizmetlerden oluşur. Burada, diğer şirketin olumsuz etkileri ele almasını ve bunlardan kaçınmasını mümkün kılan ürünü veya hizmeti satan şirketin, bu ürün veya hizmetlerle yapılan ciroyu 'sosyal olarak sürdürülebilir' olarak sayması önerilmektedir.

4.7.1. Sosyal sınıflandırma için ifşalar hakkında ilk fikirler

Hisse senedi fonları

Sosyal Taksonomiye uyan fonun yüzdesi verilir ve sosyal hedeflere göre bir dökümü yapılır

Neleri ifşa edeceğiz:

Fon türüne bağlı olarak, vurgu "doğal sosyal faydaya sahip gelişmiş ürünler ve hizmetler (yeterli yaşam koşullarını veya temel ekonomik altyapıyı destekleme)" üzerindeyse, fonlar sosyal taksonomiye uygun ciroyu ifşa edecektir. "Paydaşlar üzerindeki olumsuz etkileri önleme ve ele alma" amacına sahip fonlar, yaşanabilir bir ücretin ödenmesini sağlamak gibi olumsuz etkileri önlemek ve ele almak için kullanılan yatırımları ifşa edecektir.

Kurumsal ve sosyal tahvillerle sabit getirili fonlar

Aynı kurallar hisse senedi fonları için de geçerlidir; ancak fonun yatırımlarının sosyal sınıflandırmaya uygun sosyal tahvillere yatırılan yüzdesini açıklaması gerekliliği de vardır.

Sosyal bağlar

Tahvil ihraç eden kuruluş, yatırımların Sosyal Taksonomi ile neden ve nasıl uyumlu hale getirileceğini açıklar; örneğin, hedef kitlenin yaşam standartlarını iyileştiren projelere yatırım yaparak ve yatırım yapıldıktan sonra (ve periyodik olarak), gelirlerin tam olarak nasıl tahsis edildiğini veya tahsis edildiğini ve Sosyal Taksonomi ile ne ölçüde uyumlu olduğunu (% olarak Taksonomi ile uyumlu projelere tahsis edilen harcamalar) açıklar.

Sosyal kredi

Kredi finansörleri, sosyal tahvil ihraç edenler için uygulanan prosedürlere benzer prosedürleri takip etmelidir. Sosyal kredi borçluları, kredilerin nasıl kullanıldığı ve finanse edilen projenin neden sosyal taksonomiye uygun olduğu konusunda kredi verenleri bilgilendirmekle yükümlü olacaktır. Örneğin, krediler AAAQ sağlık hizmetlerine yatırımları finanse etmek veya belirli sektörlerde İSG'yi iyileştirmek için kullanılabilir.

5. Örnekler

Yukarıdaki paragraflar, amaçların, alt amaçların, önemli katkının, DNSH'nin ve farklı 'önemli katkı' türlerinin yapısal unsurlarının rolünü açıklar. Aşağıdaki bölümlerde, bu unsurlar örneklerle gösterilmiştir. Bu örnekler, bir sosyal taksonominin tam olarak işlenmiş kriterlerini temsil etmez. Bunun yerine, önerilen yapının pratikte nasıl çalışacağını gösteren taslaklar olarak düşünülmelidir.

5.1. Amaç: İnsana yakışır iş, alt amaç: Eğitim

Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH

	Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi		
Sektör seçimi	Yüksek etkili NACE kodları şu şekilde seçilebilir: 1) Beceri açığı olan sektörler – OECD ve AB verilerine göre; 2) Yeşil dönüşümden veya dijitalleşmeden olumsuz etkilenen, işten çıkarma riski taşıyan ve bu nedenle belirli çalışan gruplarına özel eğitim verilmesi gereken sektörler; 3) Genel beceri açığının olduğu sektörler.		
Önemli türü katkı	Çalışanlar için olumsuz etkilerin azaltılması		
Varlıklı katkı	Kuruluş, savunmasız durumlardaki çalışanlar için beceriler ve yaşam boyu öğrenme/beceri yükseltme/yeniden beceri kazandırma için kapsamlı programlar yürütür. Bu programların geliştirilmesinde yüksek düzeyde çalışan katılımı vardır (eğitim için OpEx).		
	İnsana yakışır iş	Yeterli yaşam standartlar ve Son için refah kullanıcılar	Dahil Topluluklar ve toplumlar
DNSH	İşçiler olmalı en azından ulusal asgari ücreti ödedi ücret, varsa bir tane veya buna göre müzakereler ve	evet	Hiçbir ayrımcılık yok eğitim teklifleri

	toplular pazarlık sosyal partiler tarafından. ILO çekirdek işgücü standartları olmalı tanıştı. Olması lazım yeterli İSG.		
--	--	--	--

5.2. Amaç: İnsana yakışır iş, alt amaç: Yaşam ücreti:

Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH

	Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi
Sektör seçimi	Tüm sektörler, özellikle düşük ücretle çalışan çok sayıda çalışanın bulunduğu sektörler. Uluslararası rekabete maruz kalan sektörler (örneğin tekstil). Sosyal dampinge maruz kalan sektörler (örneğin tarım). Katma değeri düşük, emek yoğun sektörler (örneğin inşaatın bazı alt sektörleri).
Önemli türü katkı	Çalışanlar için olumsuz etkilerin azaltılması
Varlıklı katkı	Kuruluşun, tüm çalışanlarına şu koşulları sağlayan ücretler için zamanla sınırlı bir hedefi vardır: (i) insan onuruna yakışır bir yaşam standardı sağlamak; (ii) iş başında yoksullukla mücadele etmek; ve (iii) ulusal uygulamalara göre şeffaf ve öngörülebilir bir şekilde belirlenmek ve sosyal ortakların özerkliğine saygı göstermek. Özellikle, gerçek toplu sözleşmeler (bağımsız ve temsilci sendikalar tarafından imzalanan) şu koşulları sağlayan ücretleri belirlemek içindir: (i) insan onuruna yakışır bir yaşam standardı sağlamak; (ii) çalışanların ve ailelerinin ihtiyaçlarını karşılamayı mümkün kılmak; ve (iii) işgücünü performanslarını ve becerilerini geliştirmeye motive etmek. Şirket veya ilgili kuruluş, faaliyet gösterdiği tüm operasyonlarda veya bölgelerde geçerli toplu sözleşmeler aracılığıyla insan onuruna yakışır ücretleri nasıl belirlediğini açıklamalıdır. Gerçek toplu sözleşme yoksa, şirketler çalışanlarına ödenen ücretlerin her zaman faaliyet gösterdikleri ülke/bölgenin yoksulluk sınırının, yani SDG 1'de tanımlanan yoksulluk sınırının üzerinde olduğunu bildirmekle yükümlü olacaktır. Şirket veya kuruluş ayrıca tedarik değer zincirindeki tüm işçilere, çalışma sözleşmelerinden ve tedarikçiler veya alt yükleniciler tarafından istihdam edilip edilmediklerinden bağımsız olarak, makul bir ücretin nasıl sağlandığını da açıklamalıdır.

	Yasal asgari ücret, asgari ücretin yoksulluk sınırına eşit veya üzerinde olması dışında bu gereksinimi karşılamaz.		
	İnsana yakışır iş	Yeterli yaşam standartları ve Son için refah kullanıcılar	Dahil Topluluklar ve toplumlar
DNSH	İşçiler olmalı en azından ulusal asgari ücreti ödedi ücret, varsa bir tane veya buna göre müzakereler ve toplu pazarlık sosyal partiler tarafından. ILO çekirdek işgücü standartları olmalı tanışık. Olması lazım yeterli İSG.	evet	Etkinlik yok toplumlara zarar vermek, örneğin kirleterek içme suyu

5.3. Amaç: Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah, alt amaç: konuta erişim

Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH

	Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi
Sektör seçimi	Yeterli, güvenli ve uygun fiyatlı konutlara sahip olmayan insanların sayısının azaltılmasına katkıda bulunan sektörler. Daire ve konut inşaatı ve yönetimi; NACE Kodu 41.20. Konut ve konut dışı binaların inşaatı.
Önemli türü katkı	Ekonomik faaliyetin doğasında bulunan olumlu etkiyi artırmak (örnekler)
Varlıklı katkı	<u>Konut birimlerinin bulunabilirliğini/erişilebilirliğini iyileştirmek</u> Düşük gelirli ve dezavantajlı kişiler için mevcut daire yüzdesi. Dairelerin kirası bölgedeki ortalamadan en az % 10 daha ucuz olmalı ve erişim yalnızca konut izni yoluyla olmalıdır. m yüzdesiz kamuya açık bekleme listesi aracılığıyla atanır.

	<u>Erişilebilirliği iyileştirmek</u> Sosyal aktiviteler için tasarlanmış açık alanlar inşa edin; savunmasız grupların erişimini teşvik edin; ek kamusal hizmetlerin varlığını sağlayın; bir sosyal yönetim projesinin varlığını sağlayın.		
	Yeterli yaşam standartlar ve Son için refah kullanıcılar	İnsana yakışır iş	Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar
DNSH	<u>Garanti</u> <u>kabul edilebilirlik</u> Konut birimleri/daireler takip edilmelidir çevresel taksonomi için korunması biyolojik çeşitlilik ve ekosistemler <u>Kaliteyi garanti ediyoruz</u> Konut birimler/apartmanlar DNSH'ye saygı gösterilmelidir sektöre yönelik belirlenen kriterler çevresel taksonomi. Olması lazım savunmasız gruplar için görev süresinin güvence altına alınması. Süreçle ilgili kriterler, insan haklar ve emek hakları olmalı saygı duyulduğu zaman inşa etmek birimler/apartmanlar.	ILO çekirdek işgücü standartları olmalı tanıştık. Olması lazım yeterli İSG. Asgari ücret ödenmesi gerekir işçiler.	İstemsiz değil yeniden yerleşim ve hayır içme kirliliği inşa ederken su daireler

5.4. Amaç: Son kullanıcılar için yeterli yaşam standartları ve refah, alt hedef: sağlık hizmetlerine erişim

Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH

	Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi		
Sektör seçimi	Temel insan gereksinimlerine yönelik ürün ve hizmet üreten sektörler (BM Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne göre (Madde 11 ve 25)). Temel insan ihtiyaçları için mal ve hizmet üretimiyle ilgili sektörler: gıda, su, konut, sağlık, eğitim (Avrupa Sosyal Sütunu).		
SC Türü	Ekonomik faaliyetin doğasında var olan olumlu etkiyi artırmak		
Varlıklı katkı	Kullanılabilirliği iyileştirin (örnekler) Sağlık hizmeti, ihtiyaç sahibi kişileri kapsayacak yeterli miktarda mevcuttur Erişilebilirliği iyileştirin (örnekler) İlaç, dağıtıldığı ülkeler için uygun fiyatlı ve ekonomik olarak sürdürülebilir Yeni ilaç için, klinik olarak test edildiğinde geliştirilen bir erişim stratejisi vardır Hasta grubunun ilaca ihtiyaç duyan yüzde kaçının ilaca ulaştığı izleniyor. İlacın ihtiyaç duyulduğu ve kayıt için doldurulması gereken ülke sayısı		
	Yeterli yaşam standartları ve Son için refah kullanıcılar	İnsana yakışır iş	Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar ve topluluklar
DNSH	Kaliteyi garanti ediyoruz (örnekler) Toplantı uluslararası kabul edilen standartlar kaliteli	ILO çekirdek işgücü standartları olmalı tanıştık. Olması lazım yeterli İSG. Asgari ücret şart işçilere ödenir.	Atık su olmamalıdır kirletici içki su.

5.5. Amaç: Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar, alt amaç: sürdürülebilir geçim kaynaklarını ve arazi haklarını desteklemek

Sektör seçimi, önemli katkı, DNSH

	Sektörlerin seçilmesinin gerekçesi		
Sektör seçimi	Büyük bir arazi ayak izine sahip veya arazi hakları üzerindeki etkilere bilinen katılımları olan yüksek etkili sektörler. Bu sektörler örnek olarak şunlar verilebilir: tarım, ormancılık, balıkçılık, madencilik, elektrik, inşaat, ulaşım ve depolama.		
Önemli türü katkı	Olumsuz etkilerin önlenmesi ve ele alınması		
Varlıklı katkı	Yerel toplulukları, arazi haklarıyla bağlantılı yerel politika hedeflerine fayda paylaşımı anlaşmaları veya katkılar yoluyla destekler. Bu yerel politika hedefleri şunları içerir: yoksulluğun ortadan kaldırılması, gıda güvenliği, sürdürülebilir arazi kullanımı, sürdürülebilir balıkçılık ve sürdürülebilir ormanlar. Kırsal kalkınmaya katkıda bulunmak. Yerel gıda üretim sistemlerini teşvik edin ve güvence altına alın. Sosyal ve ekonomik sürdürülebilir kalkınmayı iyileştirin.		
	Yeterli standartlar refah kullanıcılar yaşamak Ve için son-	İnsana yakışır iş	Dahil sürdürülebilir toplumlar topluluklar Ve Ve
DNSH	evet	ILO çekirdek iş gücü standartları mutlak olmak tanıştık. Orada mutlak olmak yeterli İSG. Asgari ücret şart işçilere ödenir.	İnsana saygı hak savunucuları. Erişim temel ekonomik altyapı mutlak baltalanmamak.

6. Yönetim

Taksonomi Yönetmeliği'nin 20(j) maddesi, Sürdürülebilir Finans Platformu'nun 'Komisyona sosyal hedefler de dahil olmak üzere diğer sürdürülebilirlik hedeflerinin ele alınması konusunda tavsiyede bulunmasını' zorunlu kılmaktadır.

Platformun yetki alanına uygun olarak tavsiyeleri hazırlarken Komisyon, Platformdan özellikle 'iş etiği, yönetim, rüşvetle mücadele veya vergi uyumu konularıyla ilgili hedefler gibi potansiyel olarak ele alınabilecek diğer sürdürülebilirlik hedefleri hakkında bir değerlendirme ve bu hedeflerin ele alınmasının yararları hakkında bir tartışma' yapmasını istedi.

Komisyon, Ekim 2020'de gerçekleştirilen ilk genel kurul toplantısında, gruptan 'sağlam yönetim yapıları, çalışan ilişkileri, personel ücretlendirmesi ve vergi uyumu gibi iyi yönetim uygulamalarını' değerlendirmesini isteyerek bu konuyu daha da netleştirdi.⁶⁹

Bu raporun amacı doğrultusunda yönetim anlayışı aşağıdaki gibidir.

"Kurumsal yönetim, bir şirketin hissedarlara, çalışanlara, müşterilere, tedarikçilere, alacaklılara, vergi ve diğer denetim otoritelerine karşı maddi yükümlülükleri olarak tanımlanabilir. Bu tanımdan, kurumsal yönetimin, bir organizasyonun yönetim kurulu, hissedarları ve diğer paydaşları arasında, şirket tüzüğü, şirket esas sözleşmesi, tüzük ve geçerli yasal veya diğer yasal kurallar ve ilkeler tarafından çerçevelenen, bu gruplar arasındaki ilişkiyi ana hatlarıyla belirleyen, organizasyonun nasıl yönetilmesi gerektiğine dair kurallar koyan ve operasyonel çerçevesini belirleyen bir dizi ilişki olduğu sonucuna varabiliriz"⁷⁰.

Bu şekilde anlaşıldığında yönetim konusunun iki nedenden dolayı özel bir rolü vardır.

Öncelikle, yönetimin çeşitli yönleri hem sosyal hem de çevresel konular üzerinde etkilidir; çünkü yönetim yapıları bir şirkete, sosyal ve çevresel kaygıları giderebilecek ve her iki alanda da riskleri önleyebilecek yönergeler ve ilkeler belirleme çerçevesi sağlar.

İkinci olarak, çevresel ve sosyal yönlerle karşılaştırıldığında, sürdürülebilir yönetim konuları bir yana, yönetim konularında bile tartışmasız ortak bir kanon daha azdır. Bu nedenle, işin bir parçası, sosyal bir sınıflandırma bağlamında hangi yönlerin alakalı olduğunu tanımlamaktır.

Bunu belirlemenin ilk adımı, bu rapor için ilgili konuları belirlemek olacaktır. Bunun için, salt ekonomik ve finansal yönetim yönleri, yönetimin sürdürülebilir yönlerinden ayrılmalıdır.

Bunun dışında, AB Taksonomi Yönetmeliği mevcut haliyle, OECD MNE yönergelerine atıfta bulunan asgari güvenceler aracılığıyla taksonomi bağlamında hangi yönetim yönlerinin dikkate alınması gerektiğine dair bazı rehberlikler sunmaktadır.

⁶⁹SFDR'nin 2 (17) maddesi: 'yatırım yapılan şirketlerin, özellikle sağlam yönetim uygulamalarına ilişkin olarak iyi yönetim uygulamalarını takip etmeleri koşuluyla'

'Yönetim yapıları, çalışan ilişkileri, personel ücretlendirmesi ve vergi uyumu'.

⁷⁰<https://www.springerprofessional.de/de/corporate-governance-framework/7373532>

Yönetişim perspektifinden bakıldığında bu kılavuzlar özellikle yolsuzluk, vergi kaçakçılığı ve adil rekabet konularını ele almaktadır.

6.1. Çevresel veya sosyal sürdürülebilirlikle ilgili yönetim yönlerinin belirlenmesi

Yönetim faktörleri genellikle şu gibi tamamen ekonomik konuları ele alır: (i) mülkiyet ve hissedar hakları; (ii) yönetim kurullarının oluşturulması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi; (iii) mali raporlama ve açıklama; (iv) yönetim kurulu üyelerinin nitelikleri ve çıkar çatışmaları; (v) denetimler; (vi) risk yönetimi; (vii) ücretlendirme; ve (viii) yasal uyumluluk sistemleri. Tüm bu yönlerin çevresel ve sosyal bir taksonomi bağlamında ele alınması açıkça sosyal bir taksonominin kapsamını açacaktır. Bu nedenle, bu konuların yalnızca doğrudan sürdürülebilirlik konularıyla ilgili olan yönleri bir sosyal taksonomide ele alınacaktır. Bunlara şunlar dahil olacaktır: (i) sürdürülebilirlik hedefleri ve amaçları; (ii) yönetim kurulu üyelerinin sürdürülebilirlik konularındaki çıkar çatışmaları; (iii) yönetim kurulu ve yönetici yeterlilikleri; (iv) sürdürülebilirlik konularının değerlendirilmesi; ve isteğe bağlı olarak (v) sürdürülebilirlik hedeflerine bağlı ücretlendirme/teşvikler, vb.

Önceki paragrafta listelenen konular, geleneksel yönetim yönlerinin sürdürülebilirlik konularına genişletilmesini temsil eder. Ancak sürdürülebilirlik için bağımsız bir öneme sahip olan yönetim konuları da vardır. Bunlar şunları içerir:

- (i) rüşvet ve yolsuzlukla mücadele önlemleri
- (ii) sorumlu lobcilik ve siyasi katılım
- (iii) saldırgan olmayan ve şeffaf vergi planlaması
- (iv) yönetim kurulu üyelerinin çeşitliliği
- (v) çalışanların denetim kurullarında temsil edilmesi seçeneği.

Çevresel ve sosyal bir sınıflandırmanın parçası olarak, toplamda 7 alt hedefle yönetim konusunda 2 hedef öneriyoruz. Bu 2 hedef aşağıda belirtilmiştir.

1. Birinci hedef, geleneksel kurumsal yönetişimin sürdürülebilirlik yönlerini aşağıdaki alt hedeflerle güçlendirmektir:
 - ☐ En yüksek yönetim organında sürdürülebilirlik değerlendirme becerileri;
 - ☐ sürdürülebilirlik hedefleri ve amaçları konusunda şeffaflık.
2. İkinci hedef, sürdürülebilirlik açısından önemli olan kurumsal yönetim unsurlarını güçlendirmektir; bu unsurların alt hedefleri şunlardır:
 - ☐ rüşvet ve yolsuzlukla mücadele tedbirleri;
 - ☐ sorumlu lobcilik ve siyasi katılım; şeffaf ve
 - ☐ saldırgan olmayan vergi planlaması; yönetim
 - ☐ kurulu üyelerinin çeşitliliği;
 - ☐ Denetim kurullarında çalışanların temsil edilmesi seçeneği.

6.2. Geleneksel kurumsal yönetim konularının sürdürülebilirlik yönlerinin güçlendirilmesi

6.2.1. En yüksek yönetim organında sürdürülebilirlik yetkinlikleri

Risk yönetimi, herhangi bir yönetim kurulunun temel görevidir. Bu, bir şirketin karşı karşıya olduğu sosyal ve çevresel riskleri (değer zinciri dahil) yönetmeyi içerir. Ayrıca, bu risklerin işletmenin kendisini nasıl etkileyebileceğini, ancak aynı zamanda şirketin iş modelini ve rekabetçi konumunu nasıl etkileyebileceğini yönetmek anlamına gelir. SFDR tarafından tanımlanan "çift önemlilik" kavramı anlamında, yalnızca şirkete yönelik riskler (dışarıdan içeriye) değil, aynı zamanda şirketin çevreye, paydaşlara ve topluma yönelik riskleri (içeriden dışarıya) da bir şirketin yönetim kurulu tarafından dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, ilgili yeterliliklerin mevcut olması ve komitelerin kurulması gerekir.

Şirketin doğasına ve büyüklüğüne bağlı olarak, ihtiyaç duyulan beceri türü büyük ölçüde değişecektir. Bir şirketin yönetim kurulu üyelerinin gerekli niteliklere sahip olduğundan emin olmanın en iyi yolu, yönetim kurulu üyelerinden kaçının şirketle ilgili sürdürülebilirlik becerilerine sahip olduğunu belirten bir beceri matrisi yayınlamaktır.

6.2.2. Sürdürülebilirlik hedefleri ve bu hedeflere ulaşma teşvikleri konusunda şeffaflık

Avrupa düzeyinde, Komisyonun yakında kurumsal yönetimle bağlantılı sürdürülebilirliğin çeşitli yönlerini ele alacak yeni bir kurumsal yönetim çerçevesi önermesi bekleniyor. Ayrıca sürdürülebilirlikle bağlantılı ödemeleri de içerebilir.

Son zamanlarda yayınlanan bir raporda, birçok Avrupa şirketinin yönetici maaşlarına çevresel, sosyal ve yönetim ölçütlerini dahil ettiği bulundu. Kıta Avrupası ve Birleşik Krallık'taki büyük hisse senedi endekslerinden 365 ihraççı üzerinde yapılan bir çalışmada, şirketlerin %68'inin yönetim teşvik planlarında en az bir ESG ölçütü bulunmaktadır. Çevresel, sosyal ve yönetim konuları artık iyi iş uygulamalarının merkezinde yer almaktadır ve bazı şirketler için bu konular merkezi bir stratejik sütun haline gelmiştir. Sonuç olarak, dünya çapında birçok şirket yönetici maaşlarını sürdürülebilirlik hedefleriyle ilişkilendirmektedir - ister emisyonları azaltmak, ister müşteri refahı, ister iş gücü çeşitliliği olsun.⁷¹ Yönetici maaşlarının ESG ile ilişkilendirilmesi, gerçek ekonomide olup bitenlerin bir yansıması olması nedeniyle AB sınıflandırmasının bir parçası olmalıdır.

Bununla birlikte, bazı işletmeler ve diğer paydaşlar, yönetici maaşlarının çevresel ve sosyal faktörlerle ilişkilendirilmesi konusunda güçlü endişelerini dile getiriyor ve bunun bir şirketin kültürü ve özerkliğiyle çakışacağını savunuyor. Bu endişeler kabul edildi ve değerlendiriliyor.

Bu nedenle, uzmanların maaşın sürdürülebilirlik performansına bağlanmasının bir şirketin kendi sürdürülebilirlik hedeflerine dayanması ve yönlendirici olması gerektiği ancak emredici olmaması gerektiği konusunda hemfikir olmasıyla, 'nasıl' konusuna daha fazla dikkat edilmesi gerekir. Çevresel, sosyal ve yönetim konularını yönetici maaşına bağlamak, sabit bir göstergeler listesine dayanmaz.

⁷¹<https://www.pwc.co.uk/services/human-resource-services/insights/environmental-social-governance-exec-pay-report.html> .

şirket veya hatta sektör. Bunun yerine, şirketlerin kendi sürdürülebilirlik stratejisine ve temel performans göstergelerine dayanacaktır. Bir seçenek, sürdürülebilirlik faktörlerini uzun vadeli teşvik planlarının yapısına ve bu planların bağlı olduğu performans ölçümlerine bağlamak, muhtemelen 'geri alma' veya 'ceza' ölçümleriyle birlikte⁷²ESG'nin uzun vadeli teşvik planlarına bağlanmasının beklenmeyen sonuçlarının da dikkate alınması gerekir.⁷³

Yönetici ücretlendirmesini sürdürülebilirlik faktörlerine bağlamak, bir şirketi kendisi için belirlediği sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmaya yönlendirmenin çok etkili bir yolu olarak kabul edilir. Yönetim kurulu çeşitliliğiyle birlikte, çoğu ESG derecelendirmesinde bir kriterdir ve aynı zamanda yatırımcılar ve şirketler arasındaki etkileşim stratejilerinin ve diyalogların bir parçasıdır. Dahası, sınıflandırma öncelikle bu konunun dahil edilmesini bekleyen sürdürülebilir yatırımcılar için bir araçtır. Son olarak, şirketlerin stratejilerine uygun olarak kendi sürdürülebilirlik hedeflerini seçmelerine izin vermek, daha sonra ücrete bağlanacakları için, şirketlerin özerkliğinin büyük ölçüde korunduğu anlamına gelir.

6.2.3. Sürdürülebilirlikle bağlantılı ücret ve çeşitliliğe ilişkin kriterlerin geliştirilmesi

Çeşitlilik ve sürdürülebilirlikle bağlantılı ücret ve çeşitliliğin bir sınıflandırmaya dahil edilmesinin nedenlerini sunduktan sonra, şimdi bu faktörlerin bir sosyal sınıflandırmaya dahil edilmesinin olumsuz etkilerine ('eksilerine') dönüyoruz.

6.2.4. Sürdürülebilirlikle bağlantılı ücretlendirme ve çeşitliliğin eksileri (dile getirilen endişeler)

Yönetim kurulu düzeyinde cinsiyet çeşitliliği ve sürdürülebilirlik konusunda uzmanlık, işletmelerde sürdürülebilirliği sağlamak için tartışmasız anahtar faktörlerdir. Ancak, yönetim kurullarında çeşitliliği ilerletmek için kriterler geliştirmek zor olabilir, özellikle de bazı ülkelerde çalışanların etnik kökeni veya cinsel yönelimi hakkında bilgi toplamak yasa gereği yasak olduğundan.

Yönetim kurulu kompozisyonu ve yönetim kurulunun nasıl aday gösterildiğine ilişkin bilgilerin ifşa edilmesi, çoğu Üye Devlette yasalastırılmış kurumsal yönetimin bir özelliğidir. Bu Üye Devletlerin birçoğu (örneğin Fransa, İspanya, Almanya, İtalya, vb.) çeşitliliğin halka açık şirketlerin yönetim kurullarının temel bir bileşeni olmasını sağlamak için hedefler ve mevzuatlar belirlemiştir. Dahası, SFDR için önerilen düzenleyici teknik standartlar, finansal piyasa katılımcılarını yönetim kurulları arasındaki cinsiyet çeşitliliğinin derecesini hesaba katmaya ve ifşa etmeye zaten mecbur kılmaktadır, bu da tüm finansal ürünlerin zaten çeşitlilik hakkında raporlama yapması gerektiği anlamına gelir.

Bununla birlikte, farklı şirketlerde uzun vadeli ve kısa vadeli değişkenlerin ve şemaların çeşitliliği göz önüne alındığında, yönetici maaşları için kriterler belirlemek son derece karmaşık olabilir. Bu tür kriterler belirlemek, beklenmeyen sonuçlara da yol açabilir. Kısa vadeli ve uzun vadeli tazminat ile nakit ve sermaye tazminatı arasındaki doğru denge, her şirketin iş modeline ve özel durumuna bağlı olacaktır. Bu nedenle birçok yatırımcı her teklifi ayrıntılı olarak inceleyecek ve hatta bazen bir karar vermek için harici teknik uzmanlığa güvenecektir.

Bunun üstüne, özellikle hedefler şirketler arasında farklılık gösteriyorsa, şirketleri sürdürülebilirlikle bağlantılı ödeme konusunda karşılaştırmak zordur. Alternatif bir yaklaşım, bazı kurallar oluşturmak olabilir

⁷²<https://www.icgn.org/integrating-esg-executive-compensation-plans>

⁷³<https://www.unpri.org/pri-blog/embedding-sustainability-into-executive-pay/4825.article>

bir şirkette uygulanan ücretlendirmeye ilişkin yapı, şeffaflık ve politikalar etrafında. Sorumlu yatırımcılar, yıllık genel kurul toplantılarında yönetici ücretlerinin onaylanıp onaylanmayacağına karar verirken bu tür kuralları zaten kullanırlar.

Bu durum orantısız ve ulusal kurumsal yönetim modellerine aykırı olarak algılanabilir.

6.3. Sürdürülebilirlikle doğrudan bağlantılı yönetim konuları

- O Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele önlemleri
- O Sorumlu lobicilik ve siyasi katılım Şeffaf ve
- O saldırgan olmayan vergi planlaması Yönetim
- O kurulu üyelerinin çeşitliliği
- O Denetim kurullarında çalışanların temsil edilmesi imkânı.

6.3.1. Rüşvetle mücadele, yolsuzlukla mücadele ve ihbarcılıkla mücadele

Yolsuzluk, rüşvet, kolaylaştırma ödemeleri, dolandırıcılık, gasp, işbirliği ve kara para aklama gibi uygulamaları kapsayacak şekilde anlaşılmaktadır. Ayrıca, dürüst olmayan, yasadışı veya güven ihlalini temsil eden bir şey yapmaya teşvik olarak hediye, kredi, ücret, ödül veya diğer avantajların teklif edilmesi veya alınması da buna dahildir. Yolsuzluk ayrıca zimmete para geçirme, nüfuz ticareti, işlev kötüye kullanımı, yasadışı zenginleşme, gizleme ve adaleti engelleme gibi uygulamaları da kapsayabilir.

Yolsuzluk, eşitsizlik ve yoksulluk, çevreye verilen zarar, insan haklarının kötüye kullanılması, demokrasinin kötüye kullanılması, yatırımların yanlış yönlendirilmesi ve hukukun üstünlüğünün zayıflatılması gibi olumsuz toplumsal etkilerle geniş çapta bağlantılıdır.

Kuruluşlar, uygun risk değerlendirme sistemleri kurarak bu beklentileri karşılamaya hazır olduklarını gösterebilirler. Yatırımcılar, çalışanların, acentelerin, aracılardan veya danışmanların kamu görevlileriyle iş yaparken yolsuzluk riskini değerlendirmeye olan bağlılıklarını göstermelerini beklemelidir. Şirketler ayrıca, tedarik ve satış personeli de dahil olmak üzere kuruluş içindeki tüm ilgili çalışanlar için düzenli yolsuzluk karşıtı eğitim sağlamalıdır⁷⁴.

İhbarcılık, yolsuzluğu ve diğer usulsüzlükleri önlemek ve tespit etmek için giderek daha önemli bir araç olarak kabul ediliyor. Bir kuruluştaki yanlışları ifşa ederek, ihbarcılar zararı önleyebilir, insan haklarını koruyabilir, hayatları kurtarmaya yardımcı olabilir ve hukukun üstünlüğünü koruyabilir⁷⁵. Muhalifler, şirketlerin riskleri azaltması için değerli bir kaynaktır. Bir kuruluşun kötüye kullanım veya yolsuzluk raporlarıyla başa çıkma şekli, finansal performanstan sorunları kapsayan farklı politikaların ve süreçlerin etkinliği hakkında iyi bir fikir verebilir.

⁷⁴<https://investorsforhumanrights.org/issues/corruption>

⁷⁵https://images.transparencycdn.org/images/2010_1_PP_Whistleblowing_EN.pdf

çevresel ve sosyal korumalara. Muhaliflerin bu alanlardaki ihlalleri tespit etmede oynayabileceği kritik rol, AB'nin Muhaliflik Yönergesi tarafından ele alınmıştır⁷⁶.

6.3.2. Sorumlu lobicilik ve siyasi katılım

Sorumlu bir şekilde yürütüldüğünde lobicilik -veya daha doğrusu savunuculuk- meşru ve faydalı bir faaliyettir; politika yapıcılara bilgi, uzmanlık ve kaynak sağlar ve kamuoyuyla etkileşim kurarak toplumsal tartışmaları teşvik eder ve bu tartışmalara katkıda bulunur.

OECD, 'Hükümetleri etkileme ve bilgilendirmenin bir yolu olarak lobiciliğin en az iki yüzyıldır demokrasinin bir parçası olduğunu ve kamu politikalarını etkilemek için meşru bir araç olmaya devam ettiğini' savunuyor. Ancak, haksız etki riskleri taşıyor. 21. yüzyılda lobicilik de giderek daha karmaşık hale geldi ve sosyal medya gibi hükümeti etkilemek için yeni araçlar ve STK'lar, düşünce kuruluşları ve yabancı hükümetler gibi çok çeşitli aktörler dahil oldu⁷⁷.

Şirketler lobi faaliyetlerinin bir parçası olarak ticaret dernekleri ve diğer kuruluşlarla da etkileşime girer ve onlara katkıda bulunur. Bu gruplar, belirli bir açıklama veya hesap verebilirlik olmaksızın bu şirketler adına dolaylı olarak lobi yaparlar. İnsanların yasa koyucular ve düzenleyiciler olarak roller arasında geçiş yaptığı 'döner kapı' fenomeni de yaygındır.

Lobicilikte sorumlu uygulamalar arasında seçimler sırasında lobi faaliyetinin yapılmadığı sessiz bir dönemin gözlemlenmesi ve ödemeler konusunda şeffaflığın sağlanması ve lobicilerle işbirliği yapılması yer alır. – politikacılar veya siyasi partiler.

Şirketler şunları açıklamalıdır:

- ☐ doğrudan ve dolaylı lobiciliğe ilişkin politikaları ve
- ☐ prosedürleri; lobicilik ödemeleri, miktarlar ve alıcılar dahil;
- ☐ model mevzuat yazan ve onaylayan vergi muafiyetli kuruluşlarla olan ilişkileri; ve
- ☐ yönetim, karar alma ve denetim süreçleri.

Şirketlerin piyasa, uluslararası normlar ve paydaşlar tarafından dürüstlük, yönetim ve sorumlu iş uygulamalarına bağlılıklarını göstermeleri beklenmektedir⁷⁸.

⁷⁶<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1937>

⁷⁷<https://www.oecd.org/governance/lobbying-in-the-21st-century-c6d8eff8-en.htm>

⁷⁸OECD Sözleşmesi, 'Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesine Dair Sözleşme', 1997, 2. OECD İç Kontrol, Etik ve Uyumluluk Konusunda İyi Uygulama Rehberi, 2010, 3. Çokuluslu İşletmeler için OECD Kılavuzları, 2011, 4. BM Sözleşmesi, 'Yolsuzluğa Karşı Sözleşme', 2003.

6.3.3. Şeffaf ve saldırgan olmayan vergi planlaması

Vergiler, hükümet gelirinin önemli kaynaklarıdır ve ülkelerin mali politikaları ve makroekonomik istikrarı için merkezi öneme sahiptir. BM tarafından SDG'lere ulaşmada hayati bir rol oynadıkları kabul edilmektedir⁷⁹.

Vergiler ayrıca eşitsizliği azaltmada önemli olarak kabul edilir ve böylece Avrupa Birliği Anlaşması'nda (Madde 174 ila 178) öngörülen ekonomik, sosyal ve bölgesel uyum hedefine katkıda bulunur. Finansal hizmetler şirketi Kepler Cheuvreux, agresif vergi kaçınmasının yalnızca artan bir dava ve itibar riski olmadığını, piyasanın hala yeterince şeffaf olmadığı, aynı zamanda küresel ve ulusal eşitsizlik düzeyleri üzerinde en büyük potansiyel etkiye sahip olan küresel servetin yeniden dağıtımının en büyük aracı olduğunu savunuyor⁸⁰.

Özellikle kriz dönemlerinde artan eşitsizliğe karşı bir önlem olarak vergilerin rolü vurgulandı. *Avrupa'da İstihdam ve Sosyal Gelişmeler* 2020 yılında yayınlanan raporda şu ifadeler yer verildi:

2009 krizinden bu yana, birçok Avrupa ülkesinde piyasa gelirlerindeki (işgücü geliri ve sermaye) artan eşitsizlik, harcanabilir gelir eşitsizliğini kontrol altında tutmak için vergi avantajı sistemlerinin daha büyük bir eşitsizlik azaltma çabası gerektirmiş olabilir. Aslında, otomatik dengeleyiciler ve takdir yetkisine bağlı politika değişiklikleri, işgücü ve sermaye piyasalarındaki eşitsizlik artışlarını dizginledi. Özellikle, sosyal transferlerin rolü piyasa eşitsizliğini dengelemeye yardımcı olurken, mali politika değişiklikleri ülkeler arasında eşitsizlik üzerinde farklı etkilere sahiptir⁸¹.

Vergiler, şirketlerin faaliyet gösterdikleri ülkelerin ekonomilerine katkıda bulundukları temel bir mekanizmadır. Bir şirket tarafından ödenen vergiler, karlılığın o şirket dışındaki birçok faktöre bağlı olduğunu yansıtır; bunlara iyi eğitilmiş çalışanlara erişim, pazarlar, kamu altyapısı, kamu hizmetleri, doğal kaynaklar ve verimli bir kamu yönetimi dahildir.

Şirketlerin vergi mevzuatına uyma yükümlülüğü ve paydaşlarına karşı iyi vergi uygulamaları beklentilerini karşılama sorumluluğu vardır. Kuruluşlar bir yargı alanındaki vergi yükümlülüklerini en aza indirmeye çalışırlarsa, hükümeti gelirden mahrum bırakabilirler. Bu, kamusal altyapı ve hizmetlere yapılan yatırımın azalmasına, hükümet borcunda artışa veya vergi yükümlülüğünün diğer vergi mükelleflerine kaydırılmasına yol açabilir.

Bir şirketin vergi kaçınma algıları, diğer şirketleri, aksi takdirde rekabette dezavantajlı olabilecekleri görüşüne dayanarak agresif vergi planlaması yapmaya iterek, vergi uyumluluğunu daha genel olarak zayıflatabilir. Bu, vergi düzenlemesi ve uygulamasıyla ilişkili artan maliyetlere ve -sonuçta- ülkeler içinde ve arasında daha büyük eşitsizliğe yol açabilir.

⁷⁹Birleşmiş Milletler (BM) Kararı, Dünyamızı dönüştürmek: Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi, 2015. (Bkz.

(Özel Hedef 17.1: 'Vergi ve diğer gelir toplama kapasitelerini geliştirmek için geliştirmekte olan ülkelere uluslararası destek de dahil olmak üzere yerel kaynak seferberliğini güçlendirmek', Hedef 17: 'Uygulama araçlarını güçlendirmek ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığı canlandırmak' kapsamında)

⁸⁰https://www.longfinance.net/media/documents/Kepler_Cheuvreux_Inequality_2016.pdf s. 53.

⁸¹ *İstihdam Ve Sosyal Gelişmeler* içinde *Avrupa* rapor 2020: P. 37-38
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8342&furtherPubs=yes>

6.3.4. Vergi şeffaflığı

Vergiyle ilgili kamusal raporlama şeffaflığı artırmaya yardımcı olur. Ayrıca şirketlerin vergi uygulamalarına ve vergi sistemlerine olan güveni ve itibarı teşvik eder. Paydaşların bir organizasyonun vergi pozisyonu hakkında bilgilendirilmiş yargılarda bulunmasını sağlar. Vergi şeffaflığı ayrıca kamusal tartışmaları bilgilendirir ve toplumsal olarak arzu edilen vergi politikasının geliştirilmesini destekler.

Kapsamlı vergi raporlaması, bir organizasyonun yönetiminin vergiye yönelik yaklaşımını anlayıp iletmesini ve gelirini, vergisini ve iş faaliyetlerini ülke bazında raporlamasını sağlar.

Ülke bazında raporlama, bir kuruluşun faaliyet gösterdiği her yargı bölgesi için finansal, ekonomik ve vergiyle ilgili bilgilerin raporlanmasını içerir. Bu, ekonomik varlığın faaliyet ölçeğini ve bu yargı bölgelerinde vergi yoluyla yaptığı katkıyı gösterir. Yönetimin vergiye yaklaşımıyla ilgili açıklamalarla birlikte, ülke bazında raporlama şirketin farklı yargı bölgelerindeki vergi uygulamaları hakkında fikir verir. Ayrıca paydaşlara kuruluşun vergi uygulamalarındaki olası itibar ve finansal riskler hakkında sinyal verebilir. AB Komisyonu, 2026 yılında şirketler tarafından ilgili açıklamalara yol açacak olan 2016/0107 sayılı direktifte AB içinde ülke bazında raporlamayı düzenledi.

6.3.5. Vergi yaklaşımı

Bir şirketin vergiye yaklaşımı, organizasyonun (i) vergi uyumluluğu; (ii) iş faaliyetleri; ve (iii) etik, toplumsal ve sürdürülebilir kalkınma beklentileri arasında nasıl denge kurduğunu belirler. Bir vergi yaklaşımı, şirketin vergi prensiplerini, vergi planlamasına yönelik tutumunu, kabul etmeye istekli olduğu risk derecesini ve vergi otoriteleriyle etkileşime girme yaklaşımını içerebilir.

Vergi konusunda sağlam bir yönetim, kontrol ve risk yönetim sisteminin mevcut olması, bir şirketin vergiye yönelik yaklaşımının ve vergi stratejisinin iyi yerleştiğinin ve uyumluluk yükümlülüklerini etkili bir şekilde izlediğinin göstergesi olabilir.

Vergi yaklaşımında şunları anlamak kritik öneme sahiptir:

- bir şirketteki en yüksek yönetim organının vergi stratejisine uyumdan sorumlu olup olmadığı, en yüksek yönetim organının vergi uyumluluğunu ne ölçüde denetlediği de dahil olmak üzere;
- şirketin kanunun lafzına ve ruhuna uymaya çalışıp çalışmadığı (yani, yasama organının niyetini belirlemek ve takip etmek için makul adımlar atıp atmadığı)⁸²;
- Şirketin vergi kaçakçılığını önlemeye yönelik uygulamaları benimseyip benimsemediği, kârların, kâr üreten ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirildiği ve değer yaratıldığı yerlerde vergilendirilmesini sağlayıp sağlamadığı.

⁸²Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), 'Vergilendirme', OECD Çokuluslu Şirketler İçin Kılavuz İlkeler, s. 60-63, 2011.

6.3.6. En yüksek yönetim organının çeşitliliği

Ayrımcılık yapılmaması ve iş gücünde kadınların ve azınlıkların desteklenmesi, sosyal sınıflandırmanın 'insana yakışır iş' hedefinde ele alınmaktadır. Bu ilkeler kurulun yapısına genişletilmelidir.

Yönetim kurullarında çalışan temsiliyeti

Çalışan temsiliinin bir şirkette sosyal diyalogu desteklemek için önemli bir katkı olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle, çalışanların kurullara katılmaları için bir seçenek olmalıdır.

6.4. Bir taksonomi düzenlemesinde belirlenen yönetim konularının rolü

Yukarıda belirtildiği gibi sürdürülebilir yönetim konuları, şirketlerin kendi kuralları/ prosedürleri ve hükümet düzenlemeleri tarafından ele alınır. Bu açıdan yönetim, sürdürülebilir faaliyetleri sınıflandırmak için kriterlerin geliştirildiği çevresel ve sosyal taksonomiden temelde farklıdır. Bu nedenle yönetim, sürdürülebilir faaliyetlerin gerçekleştiği gönüllü ve zorunlu düzenlemelerin bir çerçevesini sağlamak olarak görülebilir. Bu çerçeve iki nedenden dolayı önemlidir. Birincisi, %100 sürdürülebilir faaliyetlere sahip bir şirketin ciddi vergi dolandırıcılığı ve rüşvete karışması gibi tutarsızlıkları önlemeye yardımcı olur. İkincisi, iyi bir sürdürülebilir yönetim çerçevesi, şirketler içinde daha sürdürülebilir faaliyetlere doğru bir değişimi destekler.

Yönetişim konuları, faaliyeti yürüten teşebbüse (kurumsal düzeyde) çok güçlü bir şekilde bağlı olduğundan, sınıflandırma çerçevesindeki doğal yeri asgari güvenceler olacaktır. Yukarıda belirtilen argümanlara dayanarak, yönetimle ilgili kriterler için ilk öneri, şeffaflığı vurgulamaları gerektiği olacaktır. Bir şirkette uygulanan yönetim kurallarıyla ilgili şeffaflık, yatırımcılara sürdürülebilir faaliyetler yürüten bir şirketin şu prosedürleri uygulayıp uygulamadığını gösterecektir: (i) bu faaliyetlerin ilerlemesini desteklemek; ve (ii) itibar sürdürülebilirliği risklerini önlemek. EFRAG görev gücünün çalışmalarıyla güçlü bir uyum içinde, bir sosyal sınıflandırma düzenlemesi, şirketler için yukarıda belirtilen şekilde ve konularda yönetimle ilgili raporlama gerekliliklerini içermelidir.

7. Sosyal sınıflandırmanın ölçütleri

7.1. Nitel ve nicel ölçümler

Paydaş merkezli teknik tarama kriterleri, nihayetinde bu paydaş grupları üzerindeki temel iş etkilerini hedefleyen nitel ve nicel ölçümleri ve eşikleri içerecektir. Nitel göstergeler, bir şirkette yürürlükte olan politikalara ve prosedürlere odaklanabilir. Sosyal alan bazen çevresel alan kadar kolay ölçülebilir değildir ve nicel ölçümler, bağlam veya nitel bilgi olmadan her zaman anlamlı değildir. Ancak, insana yakışır iş gündemine yardımcı olabilecek ölçülebilir ölçümler mevcuttur. Bunlara şunlar dahildir: güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları; ayrımcılık karşıtlığı; örgütlenme özgürlüğü; ve istihdam yaratma. Uluslararası olarak kabul görmüş eşikler, örneğin ILO standartlarından belirli alanlarda türetilebilir. Tüketici ve toplum kriterleriyle ilgili olanlar da dahil olmak üzere diğer alanlarda, eşikleri belirlemek için kullanılabilecek uluslararası olarak kabul görmüş normlar ve ilkeler her zaman olmayabilir. Nicel ölçümler, gerçek etkiler için bir dereceye kadar vekil olarak kalacak olan yalnızca politika ve prosedür düzeyindeki bilgilere güvenmek yerine, net sonuç odaklı performans ölçütleri sağlamaya yardımcı olabilir. Bu nedenle kriter geliştirmede, uluslararası normlardaki konumları göz önünde bulundurulduğunda hangi performans boyutlarının kavramsal olarak sağlam olduğu, herhangi bir ulusal yasayla çelişip çelişmediği vb. gibi hususların yanı sıra bu boyutlar için ölçütler geliştirmenin ve eşikler belirlemenin mümkün olup olmadığı da dikkate alınmalıdır.

Sosyal kriterler için ihtiyaç duyulan bazı veriler (örneğin personel maaşları, sağlık ve güvenlik) halihazırda şirketlerin ve resmi kurumların kullanımına sunulmuştur. Ayrıca, EFRAG görev gücü şu anda üç paydaş grubu için finansal olmayan raporlama gereklilikleri üzerinde çalışmaktadır. Yakın bir iş birliği, şirketler için raporlama yükünü gereksiz yere artırmamak için temel veri noktalarını belirlemeye ve ortak çözümler bulmaya yardımcı olacaktır.

Daha detaylı değerlendirme için sosyal sınıflandırma göstergelerine ilişkin aşağıdaki ölçütleri öneriyoruz.

- Gösterge, BM rehber ilkeleri, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, AB Sosyal Şartı ve AB'nin sosyal haklar sütunu gibi uluslararası alanda kabul görmüş standartlardaki bir norm, süreç veya hedefe ilişkin olmalıdır.
- Gösterge, ele aldığı hedefin iyi bir temsilcisi olmalıdır (örneğin, bir yönetim kurulundaki kadın oranı, yönetim kurulu çeşitliliğinin bir temsilcisidir ancak şirkette ayrımcılık yapılmadığının bir göstergesi değildir).
- Göstergenin ekonomik bir faaliyetle ilişkilendirilebilecek kadar spesifik olması gerekir.
- Göstergenin net bir yönü olmalıdır. Örneğin, şikayet mekanizmalarını değerlendirirken şu soruları sormalıyız: Çok sayıda şikayet olması iyi midir, çünkü bu çalışanların şikayet mekanizmasına güvendiğini gösterir mi? Yoksa sadece az sayıda şikayet olması iyi midir, çünkü bu paydaşların şikayet edecek çok fazla sorun bulmadığını gösterebilir mi? Bu bazen soruşturmayla çözülebilir.
- Gösterge, bir faaliyetin onu yerine getirip getirmediğine dair şüpheye yer bırakmayacak kadar kesin olmalıdır.
- Göstergelerin hepsinin benzer ayrıntı düzeyinde olması gerekir.

- O Göstergeler, KOBİ'lerden istenmeyen yatırımların çekilmesine yol açmak gibi ters teşviklere veya istenmeyen sonuçlara yol açmaktan kaçınmalıdır.
- O Veriler makul bir maliyetle elde edilebilir olmalıdır. Daha büyük ve daha küçük şirketler arasındaki farklar dikkate alınmalıdır. Orantılılık ilkesi uygulanmalıdır.

Platform, bundan sonraki çalışmalarında, belirli göstergelerin geliştirilmesi ve seçilmesinde bu kriterleri uygulayacaktır.

8. Sosyal sınıflandırma için dikkate alınması gereken zararlı faaliyetler

Çevreye zararlı faaliyetler, çevre için her zaman önemli ölçüde zararlı olan ve anlamlı bir iyileştirme yapılamayan faaliyetlerdir. Şu anda, çevresel sınıflandırma katı fosil yakıtlar kullanılarak elektrik üretimini hariç tutmaktadır. Bunun nedeni, Paris Anlaşması ile uyumlu olacak şekilde katı fosil yakıtlarla elektrik üretilmemesidir.⁸³

Sosyal sınıflandırma bu mantığı izlerse, önemli ölçüde zararlı faaliyetler, temelde ve her koşulda sosyal hedeflere karşı olanlar olabilir. Bunlar, daha az zararlı hale getirmenin hiçbir yolu olmayan faaliyetlerdir.

Faaliyetleri toplumsal olarak zararlı ilan etmenin gerekçesi o zaman iki kaynağa dayandırılabilir. İlk kaynak, örneğin belirli silah türleri için uluslararası olarak kabul görmüş sözleşmeler olurdu. İkinci kaynak, önemli ölçüde zararlı faaliyetleri belirlemek için belirli faaliyetlerin zararlı toplumsal etkileri üzerine yapılan araştırmalar olurdu. Örneğin, tütün kullanımının genel olarak kabul edilen zararlı sağlık etkileri, sigaraların üretimi ve pazarlamasının önemli ölçüde zararlı olarak belirlenmesi için bir neden olabilir.

Zararlı faaliyetlerin belirlenmesi için bir kaynak şunlar olabilir: (i) özellikle Cenevre Sözleşmeleri ve ek protokolleri de dahil olmak üzere uluslararası insancıl hukuk anlaşmaları; ve (ii) belirli konulardaki bir dizi başka sözleşme ve protokol. Bu anlaşmalar, silahların kullanımıyla ilgili temel ilkeler ve kurallar içerir ve belirli silahların kullanımını yasaklar veya kısıtlar. Silahların kullanımını düzenleyen bu anlaşmalardan bazıları aşağıda özetlenmiştir.

Saint Petersburg Bildirgesi (1868) (400 gramdan az ağırlıktaki patlayıcı mermileri kapsar)

Lahey Bildirgesi (1899) (insan vücudunda genişleyen veya düzleşen mermileri kapsar)

Lahey Tüzüğü (1907) (zehir ve zehirli silahları kapsar)

Cenevre Protokolü (1925) (kimyasal ve biyolojik silahlar hakkında)

Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesine Dair Anlaşma (1968)

Biyolojik Silahların Yasaklanmasına Dair Sözleşme (1972)

⁸³Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 18 Haziran 2020 tarihli, bir çerçeve oluşturulmasına ilişkin 2020/852 sayılı Tüzüğü sürdürülebilir yatırımları kolaylaştırmak ve (AB) 2019/2088 sayılı Tüzüğü değiştirmek, OJ L 198, 22.6.2020.

Bazı Konvansiyonel Silahlara İlişkin Sözleşmeye Ek Protokol I (1980) (X-ışınlarıyla tespit edilemeyen, insan vücudunda parçalanarak yaralayan silahları kapsar)

Belirli Konvansiyonel Silahlar Sözleşmesi'nin III. Protokolü (1980) (yangın çıkaran silahlar hakkında)

Kimyasal Silahların Yasaklanması Sözleşmesi (1993)

Bazı Konvansiyonel Silahlar Sözleşmesine Ek Protokol IV (1995) (kör edici lazer silahları hakkında)

Bazı Konvansiyonel Silahlar Sözleşmesi'ne (1996) eklenen II. Protokol (mayınlar, bubi tuzakları ve 'diğer cihazlar' hakkında)

Anti-Personel Mayınlarının Yasaklanması Sözleşmesi (Ottawa Anlaşması) (1997)

Bazı Konvansiyonel Silahlara İlişkin Sözleşmeye Ek Protokol V (2003) (savaşın patlayıcı kalıntıları hakkında)

Küme Mühimmatına İlişkin Sözleşme (2008)

Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşması (2017)

Örneğin otonom silahlara ilişkin önümüzdeki dönemde imzalanacak anlaşmaların da dikkate alınması gerekiyor.

Ayrıca bir taksonomide her zaman zararlı olarak tanımlanan faaliyetlerin (örneğin çevre taksonomisinde kömür yakıtlı elektrik üretimi) diğer taksonomide de kapsam dışı bırakılacağı akılda tutulmalıdır.

9. Sosyal taksonomi ile çevresel taksonomi arasındaki ilişki

9.1 Kavramsal değerlendirmeler

Çevresel ve sosyal taksonomiler arasındaki olası ilişki, iki zıt uçtan oluşan bir süreklilik olarak görülebilir. Bir uçta, hem sosyal hem de çevresel olarak sürdürülebilir olan ekonomik faaliyetleri tanımlayan tek bir taksonomi vardır. Bu aşırı seçenek birkaç soruna yol açabilir. Birincisi, çok farklı şeyleri ölçmelerine rağmen, bir şirketin sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğini yüzde olarak ifade etmek anlamına gelir. Bu sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin toplamı şeffaf olmazdı veya yanıltıcı bile olabilirdi. Bu yaklaşım, sürdürülebilir faaliyetlerin sayısını da önemli ölçüde azaltırdı çünkü bu faaliyetler hem zorlu çevresel kriterleri hem de zorlu sosyal kriterleri karşılamak zorunda kalırdı. Bu muhtemelen bu yaklaşımın uygulanabilir olmadığı anlamına gelir.

Spektrumun diğer ucunda, biri çevresel olarak sürdürülebilir faaliyetleri belirleyen ve diğeri sosyal olarak sürdürülebilir faaliyetleri belirleyen iki bağımsız taksonomi vardır, aralarında hiçbir ilişki yoktur. Mevcut Taksonomi Yönetmeliği bu seçeneği zaten dışlamaktadır. Asgari güvencelerin getirilmesi, çevresel ve sosyal kısımlar arasında bir bağlantı kurar, bu sayede çevresel olarak sürdürülebilir faaliyetler BM rehber ilkelerini ve OECD yönergelerini ihlal etmemelidir.

İki uç arasında birçok seçenek mümkündür. Ancak, en uç iki modeli dışlamanın yanı sıra, olası bir ilişki sosyal ve çevresel taksonomilerin eşitliği ilkesine saygı göstermelidir.

Bu varsayımlara dayanarak, daha gevşek bir ilişki için bariz yapı, çevresel güvencelerle bağımsız bir sosyal taksonomi oluşturmak olacaktır. Çevresel taksonomi için asgari güvenceleri yansıtan, bu modeldeki bir sosyal taksonomi için asgari çevresel güvenceler, OECD yönergelerinin çevresel kısmı olabilir (aşağıdaki model 1'e bakın).

Model 1: Bu modelde, sosyal ve çevresel taksonomi yalnızca her ikisinin de ilgili diğer kısım için asgari güvencelere sahip olmasıyla ilişkilidir. Bu modelde, UNGP'lere ve MNE'ler için OECD yönergelerine dayanan yönetim güvenceleri ve kuruluşla ilgili sosyal güvenceler her iki taksonomi için de geçerli olacaktır. Temel olarak, UNGP'ler ve OECD'nin MNE'ler için yönergelerinin tüm bölümleri (çevre bölümü hariç) çevresel taksonomi için asgari güvenceler olarak hizmet ederken, OECD'nin MNE'ler için yönergelerinin çevresel bölümü sosyal taksonomi için asgari güvenceler olarak hizmet edecektir. İlgili sosyal ve çevresel DNSH kriterleri ayrıntılı sosyal ve çevresel kriterlerin temelini oluşturacaktır.

Öneriler ayrıca şirketlerin sosyal faaliyetler için ciro/sermaye harcamalarını, çevresel faaliyetler için ise işletme giderlerini ayrı ayrı raporlayacakları varsayımına dayanmaktadır.

Model 1:

Amaç	Varlıklı-katkı kriterler için	DNSH kriterleri için	Asgari korumak (BMGP, OECD)
İklim değişikliği hafifletme	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
İklim değişikliği adaptasyon	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
Dairesel ekonomi	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
Kirlilik kontrolü	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
Su	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
Biyçeşitlilik	Çevre	Çevre	UNGP OECD çevre olmadan
İnsana yakışır iş	Sosyal	Sosyal	Yönetim, çevre, kurumla ilgili sosyal konular
Yeterli standartlar yaşamak Ve refah için son-kullanıcılar	Sosyal	Sosyal	Yönetim, çevre, kurumla ilgili sosyal konular
Kapsayıcı ve sürdürülebilir topluluklar Ve toplumlar	Sosyal	Sosyal	Yönetim, çevre, kurumla ilgili sosyal konular

Model 1, sosyal faaliyetler için genel gereklilikler ve çevresel faaliyetler için başka bir genel gereklilikler kümesi içerecektir. UNGP'ler ve MNE'ler için OECD yönergeleri temelinde çevre ve iklim koruması için genel bir durum tespiti sistemi, asgari güvenceleri yerine getirmek için yeterli olabilir. Bu modelle, güçlü bir çevresel veya sosyal profile sahip faaliyetler, taksonominin diğer bölümünde belirli ve katı kriterleri karşılamadıkları için cezalandırılmadan kendi değerlerine göre kabul edilecektir.

Bu şekilde, çevresel önemli katkı ve DNSH kriterlerini karşılayan ve yalnızca UNGP'ler ve MNE'ler için OECD yönergelerinde genel bir durum tespitinden geçen faaliyetler; ancak (ii) insan hakları risklerine maruz kalabilir. Öte yandan, sosyal olarak sürdürülebilir faaliyetlerin yalnızca yeşil taksonominin DNSH kriterlerinden daha az ayrıntılı olan genel çevre standartlarını karşılaması gerekecektir.

Bu modelde, insan hakları kriterleri (örneğin, sosyal konut inşa etmek için) yeşil apartmanlar inşa ederkenki insan hakları kriterlerinden daha katı veya en azından daha ayrıntılı olacaktır. Benzer şekilde, topluluklara veya sağlık hizmetlerine önemli bir katkı sağlayan bir faaliyet, 'yeşil' üretimden daha katı işçi hakları kriterlerini karşılamak zorunda kalacaktır.

elektrikli arabalar. Benzer şekilde, bir güneş paneli üreticisi, 'sosyal' ilaç üreticisinden daha sıkı çevresel kriterleri yerine getirmek zorunda kalacaktır. Ya da bir madencilik şirketi, topluluklar için yüksek insan hakları standartları getirerek sosyal olarak sürdürülebilir olmayı seçebilir, ancak yalnızca temel çevresel kriterleri karşılayabilir.

Bu gibi durumlarda şirketler, sosyal veya çevresel olsun, kendileri için daha kolay olan kriterleri karşılamaya odaklanıp, taksonominin diğer kısmı için yüzeysel durum tespit süreçleriyle yetinebilirler.

Model 2: İncelediğimiz ikinci model, şirketlerin yalnızca daha kolay olan kriterleri karşılamaya odaklanması sorununu çözebilir, ancak yeni sorunlar yaratabilir. Model 2'de, sosyal ve çevresel arasında daha yakın bir ilişki vardır. Bir faaliyetin, sosyal veya çevresel olsun, en azından bir önemli katkı gereksinimini karşılaması gerekir. Bunun da ötesinde, tüm faaliyetler tüm ilgili çevresel ve sosyal önemli bir zarar kriteri oluşturmaz. Bu seçenekte, asgari güvenceler kısmen çevresel taksonomi için daha ayrıntılı sosyal DNSH kriterleriyle değiştirilirken, çevresel taksonomide halihazırda var olan DNSH kriterleri sosyal taksonomi için de geçerli olacaktır. Bu ikinci model, bazı sosyal DNSH kriterlerinin genel ve mevcut devredilmiş yasadaki iklim adaptasyonu için DNSH kriterlerine benzer olabileceği anlamına gelebilir. Mevcut asgari güvencelerin aksine, bunlar riskleri daha ayrıntılı olarak ele alacak ve bazı durumlarda sektöre özgü olabilir (aşağıya bakın).

Minimum güvenlik önlemlerinin, tavsiye edilebilir olduğu durumlarda DNSH kriterleriyle değiştirilmesi ilk bakışta sistemde büyük bir değişiklik gibi görünüyor. Ancak, bu mutlaka o kadar büyük bir değişiklik olmayabilir. Rol model, yeşil taksonomide iklim adaptasyonu için genel DNSH kriterleri olurdu (bkz. Ek 2). Bu DNSH kriterleri tüm sektörler ve tüm çevresel hedefler için geneldir ve 'etkinlik için önemli olan iklim risklerinin (...) sağlam bir iklim riski ve kırılganlık değerlendirmesi yapılarak belirlenmesini' talep eder. Değerlendirme, etkinliğin ölçeği ve beklenen ömrüyle orantılıdır.'

Ancak, kuruluşla yakından bağlantılı olan konular yine de asgari güvenceler olarak ele alınmak zorunda kalacaktır. Bu, bir faaliyete anlamlı bir şekilde bağlantı kurulamayan yönetim konuları veya diğer sosyal konular için geçerli olacaktır.

Yani, yapısal bir bakış açısından, model 2, bazıları sektöre özgü, bazıları genel olmak üzere, sosyal ve çevresel hedefler ve DNSH kriterleri listesi olan bir taksonomiye içerecektir. Böyle bir taksonominin tasarımı daha kompakt olacaktır çünkü esasen şunlara sahip tek bir sistem olacaktır: (i) sosyal ve çevresel hedefler için DNSH kriterleri; ve (ii) yönetim ve belirli sosyal konularla ilgili ortak asgari güvenceler. Bu DNSH kriterlerinin ne kadar katı olduğuna bağlı olarak, dezavantajı hem sosyal hem de çevresel DNSH kriterlerini karşılayacak daha az faaliyet olmasıdır. Belirli sosyal standartları karşılamadıkları için sürdürülebilir yatırım sermayesi çekmeyecek çevresel faaliyetler olacağı gibi, çevresel kriterleri karşılamadıkları için 'sosyal' yatırım çekmeyecek sosyal faaliyetler de olacaktır.

Model 2:

Amaç	Varlıklı-katkı kriterler için	DNSH kriterler (içermek genel DNSH kriterleri) için	Asgari tüzel kişiliğe ilişkin güvenceler seviye
İklim değişikliğinin azaltılması	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
İklim adaptasyonu	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
Dairesel ekonomi	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
Kirlilik kontrolü	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
su	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
Biyoçeşitlilik	Çevre	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
İnsana yakışır iş	Sosyal	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
Yeterli yaşamak Son kullanıcılar için standartlar ve refah	Sosyal	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal
Kapsayıcı ve sürdürülebilir toplumlar Ve toplumlar	Sosyal	Çevre ve sosyal	Yönetim, sosyal

İki modelin sermaye akışları üzerinde muhtemelen biraz farklı etkileri olacaktır. Beklenmesi gereken şudur: (i) yatırım fonları, yeşil ve sosyal taksonomi ile uyumları hakkında ayrı rapor vereceklerdir; ve (ii) ekonomik varlıklar, bir faaliyetin ilgili cirosunu sosyal olarak veya çevresel olarak sürdürülebilir. Aynı faaliyet hem sosyal hem de çevresel sürdürülebilirlik gerekliliklerini karşılıyorsa, ciroyu bölmek zorunda kalmadan iki kez raporlayabilirler.

Model 1 daha sonra daha fazla faaliyetin sosyal veya çevresel olarak sürdürülebilir kabul edildiği bir duruma yol açacaktır, oysa model 2 ile daha az sürdürülebilir faaliyet olacaktır, çünkü DNSH gereklilikleri hem sosyal hem de çevresel kriterleri içerir. Bu nedenle, model 1 muhtemelen daha fazla sermayenin sosyal ve çevresel olarak sürdürülebilir faaliyetlere yönlendirilmesine yol açacaktır.

Bazı sektörler için, model 1'in dezavantajı, yalnızca doğası gereği sosyal veya çevresel olan faaliyetlerin, örneğin güneş panelleri üretiminin, örneğin ilaç üretiminden daha sıkı ve daha ayrıntılı çevresel DNSH kriterlerini (su, kirlilik, dairesele ekonomi ve biyoçeşitlilik) karşılaması gerekeceğidir. Buna karşılık, ilaç üretimi, güneş panelleri üretiminden daha sıkı veya daha ayrıntılı sosyal DNSH kriterlerini (işçiler, tüketiciler ve toplumlar) karşılamak zorunda kalacaktır. Sürdürülebilirlik açısından, bu pek mantıklı olmayacaktır.

Model 2, faaliyetlerin ayrıntılı ve daha katı sosyal ve çevresel DNSH kriterlerini karşılaması gerekeceğinden daha az sürdürülebilir faaliyete yol açacaktır. Öte yandan, daha az 'çelişki' olacaktır. Çevresel veya sosyal olarak sürdürülebilir olarak tanımlanan faaliyetlerin hepsi hem sosyal hem de çevresel DNSH kriterlerini karşılayacaktır. 'Sosyal olarak sürdürülebilir' ve 'çevresel olarak sürdürülebilir' arasındaki ayrım daha az belirgin olacaktır çünkü bunlar yalnızca önemli katkılarla ilgili olacaktır. Ayrıca, model 2 ile sosyal olarak zararlı faaliyetleri çevresel olarak sürdürülebilir ve çevresel olarak zararlı faaliyetleri sosyal olarak sürdürülebilir olarak ilan etme riski daha düşük olacaktır.

Hangi çözüm seçilirse seçilsin, sosyal ve çevresel DNSH kriterleri veya asgari güvenceler karşılaştırılabilir olmalıdır. Sosyal faaliyetlerin çevresel konuları için asgari güvencelerin veya DNSH kriterlerinin çevresel sorunlar için sosyal güvencelerden çok daha güçlü veya zayıf olduğu bir taksonomide kabul görmek zor olacaktır. Yeşil taksonomiden ayrıntılı çevresel DNSH kriterlerini sosyal taksonomi için uygulamak mümkün olmayacakken, çevresel taksonomi için hafif dokunuşlu, gerekli özeni gösteren asgari güvenceler uygulanacaktır.

Her iki taraf için de gerekli kriter dengesinin sağlanması, muhtemelen her iki alandan uzmanlarla dikkatli ve derinlemesine tartışmaları gerektirecektir.

Ayrıca bir taksonomide her zaman zararlı olarak tanımlanan faaliyetlerin (örneğin çevre taksonomisindeki kömür yakıtlı elektrik üretimi) diğer taksonomiden de hariç tutulacağı dikkate alınmalıdır.

9.2. Taksonomi Yönetmeliğinde olası değişikliklere ilişkin ön değerlendirme

Sosyal taksonominin sosyal hedefleri ve bu hedefler için önemli katkı ve DNSH kriterlerinin nasıl belirleneceğini, bu raporda yaptığımız önerilere benzer şekilde belirlemesini öneriyoruz. Bu, mevcut Taksonomi Yönetmeliği'nin 10-15. Maddelerini bir şekilde yansıtacak maddelerle yapılabilir. Çevresel taksonomiye gelince, teknik tarama kriterleri Komisyon tarafından kabul edilecek devredilmiş eylemlerde belirtilecektir.

Sosyal ve çevresel taksonomi arasındaki genel ilişkiye bağlı olarak, Bölüm 9.1'de önerildiği gibi DNSH ve asgari güvenlik önlemleri için az veya çok önemli değişiklikler gerekebilir.

Taksonomi Yönetmeliğinde önerilen bu değişikliklerin dışında, şunların koordine edilmesini öneriyoruz: (i) sosyal taksonomi, SFDR ve CRSD'ye ilişkin yasal süreçler; ayrıca (ii) sürdürülebilir kurumsal yönetim, zorunlu insan hakları ve gerekli özeni gösterme konusundaki yasal süreçler. Bunların hepsi yatırımcı ve şirket süreçleriyle ve sorumlu iş davranışı ve yönetimiyle ilgili raporlamayla ilgilidir. Bu konuların karmaşıklığı göz önüne alındığında, ele alınan konular ve raporlanacak göstergeler konusunda ortak bir zemin tanımlamak çok önemli görünüyor.

Şu anda, işin ayrı iş akışlarında yürütüldüğünü görüyoruz. Bu, yatırımcıların ve şirketlerin farklı yasal düzenlemeler için farklı raporlama gereklilikleriyle karşı karşıya kalma riskini yaratıyor. Bu, halihazırda SFDR'nin mevcut hali ve taksonomiye ilişkin Delege Edilmiş Yasa için geçerli. Taksonomi Yönetmeliği'nin 18. Maddesi, teşebbüs ve faaliyetin uyması gereken ilkeler olarak UNGP'lere ve OECD yönergelerine atıfta bulunurken, SFDR (PAI Ek 1), BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne (UNGC) ve OECD yönergelerine atıfta bulunuyor.

Benzer şekilde, SFDR'nin 2(17) Maddesi, 'toplumsal bir amaca katkıda bulunan bir ekonomik faaliyete yatırım, özellikle eşitsizliğin giderilmesine katkıda bulunan veya toplumsal uyumu, toplumsal entegrasyonu ve işçi ilişkilerini geliştiren bir yatırım veya insan sermayesine veya ekonomik veya sosyal olarak dezavantajlı topluluklara yapılan bir yatırım, eğer bu yatırımlar bu amaçlardan hiçbirine önemli ölçüde zarar vermiyorsa ve yatırım yapılan şirketler özellikle sağlam yönetim yapıları, çalışan ilişkileri, personel ücretlendirmesi ve vergi uyumu açısından iyi yönetim uygulamalarını takip ediyorsa' ifadesini kullanmaktadır. Bunların, asgari güvencelerin ve DNSH kriterlerinin üzerine inşa edildiği konular olduğu anlaşılmaktadır; Sosyal Taksonomi Alt Grubunun yetkisi ise insan hakları ve BMGP'ler başta olmak üzere daha geniş bir konu kapsamını içermektedir.

İki önerimiz var. Birincisi, sürdürülebilir kurumsal özen yükümlülüğü düzenlemesinin DNSH kriterleri hakkında rehberlik sağlamasıdır. Ancak, DNSH kriterleri faaliyete bağlıyken özen yükümlülüğü yasası ve CSRD kurum benzeri olacağından farklılıklar da olacaktır. İkinci öneri, SFDR ve CSRD'nin örneğin sosyal ürünler ve hizmetler için önemli katkı kriterleri için gerekli raporlama dahil olmak üzere bir sosyal sınıflandırma için raporlama gerekliliklerini ele almasıdır. Ancak, bu, bu yasal girişimlerin sıralamasının dikkate alınmasını gerektirecektir.

Sosyal taksonomi üzerindeki çalışmalar hala devam ederken, sosyal taksonomi tam olarak geliştirildiğinde SFDR'deki mevcut sosyal raporlama gereklilikleri yeterli olmayabilir. Örneğin, 'UNGC ilkelerinin veya MNE'ler için OECD Kılavuzlarının ihlallerine katılım' ve 'UNGC ilkelerinin ihlallerine katılım' (SFDR PAI Ek 1) yorumu açıktır ve gerekli doğrulukta bir sosyal taksonomide kriter haline gelmek için daha spesifik olmaları gerekir. Aynısı, (i) UNGC ilkelerine veya MNE'ler için OECD kılavuzlarına uyum; veya (ii) UNGC ilkelerinin veya OECD kılavuzlarının ihlallerini ele almak için şikayet/şikayet işleme mekanizmaları (SFDR PAI Ek 1) izlemek için göstergeler ve politikalar için de geçerlidir.

Sürdürülebilir finansla ilgili mevzuatın yanı sıra, diğer alanlardaki (sağlık ve tüketici koruması gibi) AB mevzuatları da ilgili hedeflere yönelik detaylı kriterlerin belirlenmesinde rol oynayacaktır.

10. Etkilere ilişkin ön düşünceler

Sosyal taksonominin nasıl görüneceği ve sosyal ve çevresel taksonomi arasındaki ilişkinin ne olacağı konusunda hala cevaplanmamış birçok soru var. Sonuç olarak, etkiler bu aşamada yalnızca belirsiz bir şekilde tahmin edilebilir, özellikle de sosyal etkiyle ilgili kanıta dayalı bilgiler kıt olduğundan.

Sosyal taksonominin en belirgin etkisi finansal piyasa katılımcıları üzerinde olacaktır. Kurumsal ve perakende yatırımcılar, ihraççılar ve varlık yöneticileri, sosyal yatırımların nasıl tanımlandığı ve sosyal hedefleri olan bir finansal ürün yaratmak veya yatırım yapmak istiyorlarsa hangi kriterleri uygulamaları gerektiği konusunda rehberlik alacaklardır. Bunun, (i) 'sosyal' yatırımlar olarak tanınmak; (ii) gerekli verileri sağlamak; (iii) sosyal ekonomik faaliyetlere yönelik çabaları yoğunlaştırmak; ve (iv) gerekli süreçleri uygulamak için çaba gösterecek olan ekonomik varlıklar üzerinde domino etkisi olacaktır. Ayrıca, sosyal açıdan faydalı yatırımları değerlendirirken halihazırda var olan ancak daha az gelişmiş sistemlerin kullanılmasını önlemeye yardımcı olacak ve böylece 'sosyal yıkama' önlenecektir.

Bu etkiler, sosyal amaçlı finansal araçların sayısı ve hacminin analiz edilmesiyle ölçülebilir.

Bu raporda önerilen bir sosyal taksonomi yapısıyla, ekonomik varlıklar sosyal katkılarda bulunma seçeneklerine sahip olacaktır. Bu, farklı türden etkilere yol açacaktır.

Etkilerden biri, ekonomiler genelinde daha etkili insan hakları süreçleri, ölçülebilir olumlu etkiler ve değer zinciri boyunca çalışanlar, tüketiciler ve topluluklar için gerçek sonuçlar olacaktır. Bunun olumlu etkileri şunlar olacaktır: sendika hakları; geçinme ücretlerinin ödenmesi; sağlık ve güvenlik; tüketiciler için daha güvenli ve daha uygulanabilir ürünler; topluluklar için olumlu etkiler; ve insana yakışır işlerin yaratılması. İlk bakışta, bunların hepsi oldukça açık görünüyor ve eşitsizlik ve dışlanmayla mücadeleye yönelik büyük adımlar olarak görülmeyebilir. Ancak geçinme ücretlerine ilişkin hesaplamalar, etkinin belirleyici ve kapsamlı olacağını gösteriyor. İşletmeler kendi iş alanlarında ve değer zincirlerinde geçinme ücreti hakkına sıkı sıkıya bağlı kalırlarsa, bu Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini uygulamaya yönelik önemli bir adım olacaktır. Shift kuruluşunun hesaplamalarına göre, bu eylem tek başına 340-450 milyon insanın hayatını iyileştirecektir. Bu çalışanların ailelerini de hesaba katarsak, 2 milyara kadar insan bundan faydalanacaktır. Başka bir deyişle, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde öngörüldüğü gibi, yaşanabilir bir ücret dünya nüfusunun yaklaşık %25'inin hayatını iyileştirebilir.⁸⁴

Ek olarak, sermaye, yaşam standartlarını ve temel ekonomik altyapıya erişimi iyileştiren ürün ve hizmetlere erişimi iyileştirmeye katkıda bulunan faaliyetlere akabilir. Örneğin, bu alanlardaki sermaye akışlarını yeniden yönlendirmek, AB'de yoksulluk sınırının altında yaşayan ve enerji yoksulluğu yaşayan insanların payını (şu anda %19) azaltmaya yardımcı olabilir⁸⁵.

Bu yatırımlar ayrıca sınırlı veya hiç dijital bağlantısı olmayan bölgelerde ve hanelerde yaşayan insanların sayısını azaltmaya yardımcı olacaktır. Ayrıca yatırımcıların Avrupa genelinde sosyal konutlara yatırım yapmaları için fırsatlar açarak konut durumunu iyileştirmeye yardımcı olacaktır. Bir sosyal taksonominin sosyal etkisini ölçme fikirleri şunları içerir:

- değer zinciri boyunca yaşam ücretlerine ilişkin bir strateji uygulayan halka açık AB şirketlerinin sayısının ölçülmesi;
- Sosyal konutta yaşama hakkına sahip olan kişilerin konut ruhsatı ile asgari kalite standartlarını karşılayan daire sayısının ölçülmesi;
- Bazı ilaçların fiyatlarındaki değişikliklerin ölçülmesi.

⁸⁴<https://shiftproject.org/resource/the-human-rights-opportunity-in-collaboration-with-wbcsd/living-wages>.

⁸⁵Avrupa'da İstihdam ve Sosyal Gelişmeler:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?advSearchKey=esdereport&mode=advancedSubmit&catId=22&policyArea=0&policyAreaSub=0&country=0&year=0#navItem-1>

11. Sonraki adımlar

Sosyal sınıflandırma geliştirmek için atılacak sonraki beş adım şunlardır:

- 1 kapsam notuna göre asgari güvenceleri açıklığa kavuşturmak;
- 2 Uygulama ve tasarımlar için farklı seçenekleri göz önünde bulundurarak sosyal taksonominin etkileri üzerine bir çalışma yürütmek;
- 3 Hedefleri ve alt hedefleri önceliklendirmek için bir gerekçe
- 4 oluşturun; gerekçeye göre hedefleri önceliklendirin;
- 5 İlk hedef(ler) ve sektörler için önemli katkı ve DNSH kriterlerini tanımlayın.

12. Alt Grubun Kompozisyonu

Bu gruptaki tüm üyeler, gözlemciler ve şerpalar, bu rapor için kişisel kapasiteleriyle çalışmışlardır; bu, kuruluşlarının pozisyonlarını yansıtmayabilir.

Sürdürülebilir Finans Platformu Üyeleri ve Gözlemcileri aşağıda listelenmiştir. Sosyal Taksonomi Alt Grubu 4'ün üyeleri kalın yazılmıştır.

a. Sandalye

Organizasyon	İsim
BM PRI	Nathan Fabian

b. Raportör

Organizasyon	İsim
B tipi	Antje Schneeweiß

c. Üyeler

Organizasyon	İsim
E.ON SE	Marc Spieker
Avrupa Geri Dönüşüm Endüstrileri Konfederasyonu (EuRIC)	Emmanuel Katrakis
OMV Aktiengesellschaft	Brigitte Bichler
Avrupa Orman Sahipleri Konfederasyonu (CEFP)	Maria Pohjala
Eurometaux	Mukund Bhagwat
Avrupa Su Birliği (EWA)	Karoly Kovacs
Sefik	Jelena Macura
Avrupa İnşaat Endüstrisi Federasyonu (FIEC)	Jari Pekka Vuorinen
Avrupa'lı	Jan Bollen
Avrupa Tarama Birliği (EuDA)	Lara Muller
İberdrola	Roberto Fernández Albendea
Hava otobüsü	Nicolas Chrétien
Orgalim	Andreas Brunsgaard
İşAvrupa	Alexandre Affre
İş ve Bilim Polonya	Dawid Bastiat-Jarosz

Organizasyon	İsim
EIT İklim KIC	Sandrine Dixson-Declève
Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN)	James Dalton
Avrupa Çevresel Vatandaş Standardizasyon Örgütü (ECOS)	Mathilde Crepy
Dünya Yaban Hayatı Fonu (WWF)	Sébastien Godinot
Taşımacılık ve Çevre	Luca Bonaccorsi
Ajan Yeşil	Theodor F. Cojoianu
Kuş hayatı	Ariel Brunner
Kimya Mühendisliği	Sonja Hayder
Dünya Yeşil Bina Konseyi, Avrupa	Stephen Richardson
Ellen MacArthur Vakfı	Michiel De Smet
Avrupa Çevre Politikası Enstitüsü (IEEP)	Ben Allen
RTO Litvanya (Araştırma ve Teknoloji Örgütleri Derneği)	Steigvilė Byčenkienė
Bask Araştırma ve Teknoloji İttifakı (BRTA)	Garbiñe Manterola
A tipi	Linda Romanovska
A tipi	Marzia Traverso
A tipi	Bernabe Alonso Pastası
BNP Paribas	Patrick Bader
Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA)	Nicholas Pfaff
İklim Tahvilleri Girişimi (CBI)	Sean Böbrek
Allianz SE	Jörg Ladwein
Bloomberg	Nadia Humphrey
Değer Dengeleme İttifakı eV	Hristiyan Heller
KOBİbirleşmiş	Piet Vanden Abeele
Yeşil ve Sürdürülebilir Finans Kümesi Almanya	Karsten Löffler
Louis Bachelier Enstitüsü	Stephane Voisin
A tipi	Paolo Marullo Reedtz
A tipi	Andreas Hoepner
B tipi	Brenda Kramer

Organizasyon	İsim
Finans İzleme	Thierry Philips'in doğum günü
Bureau Européen des Unions de Consommateurs (BEUC)	Monique Goyens
Avrupa Sendika Konfederasyonu (ETUC)	Marco Cilento
SEB	Karl-Oskar Olming
Küresel Raporlama Girişimi (GRI)	Bastian Buck
B tipi	Antje Schneeweiß
B tipi	İmza Andreassen Lysgaard
A tipi	Helena Vines Şenlikleri

d. Doğrudan atanan üyeler

Organizasyon	İsim
Avrupa Çevre Ajansı (AÇA)	Andreas Barkman
Avrupa Yatırım Bankası (EIB)	Eila Krevi
Avrupa Yatırım Fonu (EIF)	Peter Coveliers
Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA)	Fabien Le Tennier
Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Kurumu (EIOPA)	Pamela Schuermans
Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA)	Evert van Walsum
AB Temel Haklar Ajansı (FRA)	Jonas Grimheden

e. Gözlemciler

Organizasyon	İsim
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	Carel Cronenberg
Avrupa Merkez Bankası (ECB)	Fabio Tamburini
Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG)	Saskia Slomp
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (EPA Ağı)	Natalie Cam
Avrupa İstikrar Mekanizması (ESM)	Carlos Martinler
Merkez Bankaları ve Finansal Sistemi Yeşillendirme Denetçileri Ağı (NGFS)	Erlan Le Calvar
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)	Raphael Jachnik

Organizasyon	İsim
Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI)	Corinne Raux
Cassa Depositi ve Prestiti SpA (CDP SpA)	Gaia Ghirardi
SGI Avrupa	Filippo Brandolini

Platform Üyeleri ve Gözlemciler kendi kuruluşlarının içinden kapsamlı destekten yararlanmışlardır. Teşekkürler aşağıda verilmiştir.

İsim	Organizasyon
Barbara BIJILEC	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
Marco BOFFO	Cassa Depositi ve Prestiti SpA (CDP)
Bryan CHOUGHLAN	Avrupa Tüketici Örgütü (BEUC)
Davide CIFERRI	Cassa Depositi ve Prestiti SpA (CDP)
Sladjana KOŽIK	Avrupa Yatırım Bankası (EIB)
Sara DE PABLOS	Avrupa Konseyi Kalkınma Planı (CEB)
Stefan ENİCA	Genel İlgi Hizmetleri Avrupa (SGI Avrupa)
Rachel KENNEDY	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)
Mercan MARTIN	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
Mireille MARTINI	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
Benjamin MICHEL	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
Yasmin PAGNİ	Avrupa Yatırım Bankası (EIB)
Aleksandra PALINSKA	Finans İzleme
Nikolaj Halkjaer PEDERSEN	Sorumlu Yatırım İlkeleri (PRI)
Patricja POGODZINSKA	Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)
Geoff TİLLİ	Avrupa Sendika Konfederasyonu (ETUC)
Lyubomira TRENDAFİLOVA	Avrupa Yatırım Fonu (EIF)
Ioana TUTA	Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü
Simone UTERMARCK	Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA)

Avrupa Komisyonu Sekreterliği

Mali İstikrar, Finansal Hizmetler ve Sermaye Piyasaları Birliği Genel Müdürlüğü (DG FISMA)
Joanna SIKORA
Guido MOAVERO-MILANESİ
İstihdam, Sosyal İşler ve Kapsayıcılık Genel Müdürlüğü (DG EMPL)
Agnese PAPADYA
Wojciech FURMANSKI

Ruben RUBELO
Sofya YEDİLER
Bernardo URRUTIA
Lukas WIRTH